

LEKTURA OBOWIĄZKOWA:**Korporacja zawodowa czy mafia?**

Samorządy zawodowe mają w procesie budowania państwa prawa i społeczeństwa obywatelskiego swoje szczególne miejsce. Działalność Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, zgodna z przepisami ustawowymi, wykonawczymi oraz uchwalonymi regulaminami ma na celu wzmocnić prestiż i rangę zawodu, sprawić aby postrzegany był on rzeczywiście jako zawód zaufania publicznego. Osiągnięciu takich celów z pewnością nie służy obrażanie i szkalowanie władz i członków samorządu. Zachęcamy Państwa do uważnej lektury artykułu dr inż. Janusza Rymszy, w którym z rozwagą i kulturą punktuje i dyskontuje wszystkie zarzuty postawione tysiącom polskich inżynierów budownictwa.

Naprawić wadliwe zmiany warunków technicznych

Mimo szerokiego forum współtwórców rozporządzenia MI z 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, „nowe” warunki nie są pozbawione istotnych mankamentów i dyskusyjnych zmian, wymagających korekty. Więcej o wadliwych regulacjach w artykule Władysława Korzeniewskiego.

Inżynier Kontraktu

Rozpoczynamy cykl publikacji prezentujących najważniejsze kwestie związane z prowadzeniem robót budowlanych zgodnie z „Warunkami Kontraktu na budowę FIDIC-2000”. Znajomość problemów poruszonych przez autora – od wielu lat pełniącego funkcję Inżyniera Kontraktu – może się okazać bardzo pomocna dla inżynierów samodzielnie nadzorujących kontrakty międzynarodowe. Rozpoczynamy od zdefiniowania podstawowych dla Kontraktu pojęć i dokumentacji.

Kierunek: WSCHÓD

Wysokie notowania polskich firm wykonawczych na rynkach wschodnich skutkują zacieśnieniem współpracy Polski z Rosją w dziedzinie budownictwa. Jednak początki tej współpracy nie są wolne od problemów i barier, jakie obie strony będą musiały wspólnie pokonywać. O nowym systemie finansowania podejmowanych tam realizacji, o obowiązkowych licencjach, o możliwościach zakupu przedsiębiorstw i zakładów w Rosji pisze Barbara Mikulicz-Traczyk.

SAMORZĄD ZAWODOWY

- 3 ▶ Korporacja czy mafia
- 8 ▶ Wiosenna sesja egzaminów na uprawnienia budowlane
- 11 ▶ Bezpieczeństwo na pomorskich budowach – POIIB
- 12 ▶ Relacja z posiedzenia II Zjazdu Sprawozdawczego W-MOIIB

UBEZPIECZENIE OC

- 14 ▶ Ubezpieczenie kontraktów – Hanza Brokers

PYTANIA I ODPOWIEDZI

- 16 ▶ Odpowiedzi prawnika

INŻYNIER W UNII

- 19 ▶ Inżynier Kontraktu (1)
- 23 ▶ Pojęcia i skróty w języku angielskim

PRAWO

- 25 ▶ Naprawić wadliwe zmiany warunków technicznych; Usytuowanie budynków przy granicy
- 28 ▶ Kalendarium
- 32 ▶ Jak „odsunąć” parking

RYNEK

- 34 ▶ Kierunek: WSCHÓD
- 36 ▶ Ceny obiektów budowlanych
- 37 ▶ Terminarz wydarzeń
- 39 ▶ Prasa branżowa

Wydawca: Wydawnictwo PIIB sp. z o.o.
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a
tel.: (0-22) 336 13 41, www.piib.org.pl
e-mail: biuro@inzynier.waw.pl
Prezes Zarządu: Tadeusz Nawracaj
Redaktor naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk
Sekretarz redakcji: Aleksandra Lemańska
Korekta: Małgorzata Kozłowska
Druk: Drukarnia Prasowa S.A.
al. J. Piłsudskiego 82, 92-202 Łódź
tel.: (0-42) 675-61-00
Skład/Biuro Reklamy: Fabryka Promocji
tel.: (0-22) 448-57-56

Nakład: 91 000 egz.

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Warszawa, 9 sierpnia 2004 roku

Pan dr inż. Andrzej BRATKOWSKI
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
W a r s z a w a

Szanowny Panie Ministrze,

Z wielką satysfakcją i uznaniem przyjęliśmy w PIIB informację o powołaniu dr inż. Andrzeja Bratkowskiego na stanowisko Wiceministra Infrastruktury.

Wreszcie budownictwem będzie kierował fachowiec znający od środka problemy budownictwa, a dodatkową satysfakcją jest fakt, że nowy Wiceminister jest współtwórcą Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Gratulujemy tego odpowiedzialnego stanowiska, życzymy siły, woli i odwagi w podejmowaniu trudnych decyzji dla ratowania budownictwa.

Wierzymy, że dla budownictwa nadeszły lepsze czasy.

Deklarujemy w imieniu samorządu inżynierów budownictwa, że z pełnym zaangażowaniem będziemy wspierali wszelkie działania służące polskiemu budownictwu.

Polska Izba Inżynierów Budownictwa stoi murem za dr inż. Andrzejem Bratkowskim, Wiceministrem Infrastruktury!

Z wyrazami szacunku

Prof. zw. dr hab. inż. Zbigniew GRABOWSKI
Prezes Krajowej Rady Izby

Korporacja zawodowa czy mafia?

W sobotnio-niedzielnym, weekendowym wydaniu (z 24-25 lipca 2004 r.) Nowej Trybuny Opolskiej, w dziale 10 „Uwaga, absurd”, został opublikowany artykuł pt. „Legalna gangsterka” oraz wywiad pt. „Święty spokój korporacji” z panem Andrzejem Sadowskim, wiceprezydentem Centrum im. Adama Smitha. Autorką artykułu i wywiadu jest pani Joanna Jakubowska. Rzecz dotyczy, najogólniej ujmując, działalności korporacji zawodowej inżynierów i techników budownictwa (w dalszej części artykułu będę używał wymiennie nazw: korporacja zawodowa, samorząd zawodowy lub Izba).

Do tej pory sądziłem, że dyskusję na temat potrzeby powołania tej korporacji mamy już za sobą. Izba działa około 1,5 roku, zrzesza blisko 100 000 członków i wykonuje zadania powierzone jej przez państwo, a wcześniej realizowane przez administrację rządową. Jednostkami organizacyjnymi samorządu zawodowego jest Krajowa Izba i 17 okręgowych izb.

Owszem, jest jeden poseł na Sejm RP, który chce, aby przynależność do Izby nie była obligatoryjna. Jego poglądy są znane od 2 lat, często głoszone na łamach prasy i niezależnie od otrzymywanej odpowiedzi - stałe. Do tej pory uważałem, że są to poglądy skrajne (być może ich skrajność wynika z obietnicy wyborczej czy z chęci pozyskania przyszłych wyborców?). Jednak opinie anonimowych inżynierów budownictwa (może jednego inżyniera?) i pana A. Sadowskiego, wyrażone na łamach gazety opolskiej, zdecydowanie weryfikują moje stanowisko w tej sprawie. I to w dwóch kwestiach: treści i formy stawianych zarzutów. Panie Pośle (tu zwracam się do Tego Jedynego Posła Oponenta), to co Pan mówi na temat Izby, jest niczym w porównaniu z tym, co napisała pani Jakubowska.

Aby nie być gołosłownym, przytoczę tekst z gazety i opatrzę go komentarzem. Proszę czytelników o wybaczenie za obszernie cytaty (zaznaczone pismem pogrubionym), ale nie chciałbym narazić się na zarzut wybiórczego potraktowania przedstawionych problemów lub nieuwzględnienia kontekstu wypowiedzi. Warto z tymi poglądami gruntownie się zapoznać, aby mieć świadomość, ile nas jeszcze dzieli od takiego modelu państwa, w którym korporacje zawodowe są łącznikiem pomiędzy państwem a społeczeństwem obywatelskim.

O powstaniu korporacji

„Skończyłem kierunkowe studia i uzyskałem dyplom inżyniera budownictwa. Mam uprawnienia, wydane przez wojewodę. Kto śmie to podważać albo ponownie „legalizować”?” Paru cwanych facetów, którzy skrzyknęli się i samozwańczo ogłosili izbą?”

▼ Polska Izba Inżynierów Budownictwa powstała na mocy ustawy z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Komitet Organizacyjny Izby powo-

łano rozporządzeniem ministra rozwoju regionalnego i budownictwa z 29 maja 2001 r. W skład Komitetu wchodziło 14 osób desygnowanych przez sześć stowarzyszeń zawodowych i naukowo-technicznych. Zgodnie z uchwałą Komitetu (nr 13 z 10 grudnia 2001 r.) tymczasowy rejestr członków tworzyły osoby, które do 15 grudnia 2001 r. złożyły deklaracje wstąpienia do Izby. Osobom tym przysługiwało bierne i czynne prawo wyborcze w wyborach delegatów na pierwsze okręgowe zjazdy Izby. Szczegółowe informacje na temat organizacji samorządu zawodowego były zamieszczane w gazetach codziennych, m.in. w „Rzeczpospolitej” oraz wielokrotnie w prasie technicznej. Do 15 grudnia 2001 r. deklarację wstąpienia do Izby złożyło ponad 57 000 osób. Osoby te na zjazdach wybrały, w tajnym głosowaniu, swoje władze. Określenie tych kilkudziesięciu tysięcy osób zaangażowanych w powstanie korporacji zawodowej mianem „paru cwanych facetów” jest niezgodne z prawdą i obraźliwe.

O zadaniach korporacji

„Korporacja zawodowa to państwo w państwie: to ona ocenia jakość usług świadczonych przez kolegów, ustala standardy etyczne obowiązujące w zawodzie, ale przede wszystkim daje uprawnienia do jego wykonywania”.

▼ Istotą samorządu zawodowego jest zarządzanie sprawami publicznymi, powierzonymi w drodze ustawy samym zainteresowanym. Samorząd zawodowy wykonuje zadania publiczne samodzielnie, we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Za jakość realizacji zadań samorząd ponosi odpowiedzialność cywilną i administracyjno-prawną. Samorzady zawodowe są częścią społeczeństwa obywatelskiego. To prawda, że korporacja sprawuje nadzór nad należytym wykonywaniem zawodu, ustala zasady etyki zawodowej oraz nadaje uprawnienia budowlane i tytuł rzeczoznawcy budowlanego. Ponadto, m.in.: współdziała z organami administracji rządowej, organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi, opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących budownictwa. W bezpośredniej relacji ze swoimi członkami organizuje szkolenia oraz udziela pomocy prawnej i materialnej.

O uprawnieniach budowlanych

„Inżynierowie twierdzą, że za przynależność do izby nie otrzymują nic. Jak zapłacą, to dostaną papier, potwierdzający ich kwalifikacje i uprawnienia (w większości zdobyte już wcześniej i wcześniej potwierdzone, tyle że nie przez izbę, a przez wojewodę). Według budowlanców, to „bezprawie i złodziejstwo”.

▼ Izba zrzesza tych inżynierów i techników budownictwa, którzy uzyskali uprawnienia budowlane wymienione w art. 5 ust. 2 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Uprawnienia są potwierdzeniem, że osoba nimi legitymująca się posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową. Na przestrzeni lat uprawnienia były nadawane przez wiele różnych instytucji: ministra spraw wewnętrznych, ministra komunikacji, Komitet Budownictwa, Urbanistyki i Architektury PRL, Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych i wojewodów. Obecnie kompetencje te przekazano do Izby. Konsekwencją tego są jednolite, na terenie całego kraju, zasady przeprowadzania egzaminów oraz automatyczna rejestracja osób, które uzyskały uprawnienia budowlane. Zaświadczenie o przynależności do Izby można uzyskać po opłaceniu składki członkowskiej i ubezpieczenia OC. Ta zasada jest w równym stopniu zgodna z prawem, co logiczna. Nazywanie takiego działania bezprawnym jest bezpodstawne, zaś nazywanie go złodziejstwem jest, mówiąc najdelikatniej, grubym nietaktem.

„Izba ma prawo nadawać i pozbawiać uprawnień budowlanych oraz nadawać tytuł rzeczoznawcy”.

▼ W myśl zapisów ustawy – Prawo budowlane ani Izba, ani nikt inny nie może nikogo pozbawić uprawnień budowlanych. Natomiast popełnienie czynów powodujących odpowiedzialność zawodową w budownictwie jest zagrożone zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej, połączonym z obowiązkiem złożenia egzaminu.

„Polska jako państwo bezprawia pozbawiła mnie i moich kolegów praw nabytych – mówi jeden z opolskich inżynierów proszący o anonimowość w obawie, że korporacja może się na nim zemścić. Mam wszelkie uprawnienia potwierdzone praktyką i nie mogę samodzielnie pracować, jeśli nie zapiszę się do bandy złodziei!”.

▼ Przepisy ustawy o samorządach zawodowych nie odbierają praw nabytych do wykonywania zawodu, gdyż uzyskane uprawnienia budowlane nie są kwestionowane. Inżynier lub technik budownictwa, który uzyskał uprawnienia budowlane mógł i dalej może wykonywać swój zawód. Jednakże, od 1 stycznia 2003 r., zgodnie z art. 6 i 62 ustawy, aby pełnić samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, oprócz posiadania uprawnień, powinien on być członkiem korporacji zawodowej. Osoba, która nie pełni samodzielnej funkcji w budownictwie, m.in. takiej jak projektant czy kierownik robót budowlanych,

nie musi należeć do Izby. Co do prośby o anonimowość, to jej zupełnie nie rozumiem – nie jest mi znany przypadek poniesienia odpowiedzialności za wygłaszanie sądów niedorzecznych. W tym kontekście mówienie o zemście jest pochlebianiem sobie. Określenie 100 000 osób, które tworzą samorząd zawodowy „bandą złodziei”, jest obraźliwe.

„To, co spotkało budowlanców, to część procesu przekształcania się Polski z państwa prawa w państwo korporacyjne. Korporacje zawodowe niszczą wolny rynek i konkurencję, przyczyniając się do powstawania bezrobocia wśród młodych ludzi, którzy próbują dostać się do danej grupy zawodowej. (...) I właśnie w tej sferze [nadawania uprawnień] dochodzi do najliczniejszych nadużyć. O dostępie do zawodu rozstrzyga bowiem potencjalny konkurent, dla którego dobre przygotowanie kandydata może być na rynku pracy zagrożeniem”.

▼ Teza, że bezrobocie powstaje z tego powodu, że młodzi ludzie próbują (w domyśle, bezskutecznie) dostać się do korporacji zawodowej jest nieprawdziwa. W jesiennej sesji egzaminacyjnej w 2003 r. do egzaminu na uprawnienia budowlane przystąpiło 1106 osób, egzamin pisemny zdało 885 osób, a ustny 878 - 79 proc. zdających uzyskało uprawnienia. W wiosennej sesji tego roku do egzaminu przystąpiły 1833 osoby, egzamin pisemny zdało 1666 osób, a ustny 1638 - 89 proc. zdających uzyskało uprawnienia. Egzaminu ustnego w jesiennej sesji 2003 r. nie zdało 7 osób (mniej niż 1 proc. zdających), a w sesji wiosennej – 28 osób (1,5 proc. zdających). Wyniki egzaminów można co najwyżej skomentować stwierdzeniem, że mamy zdolną i dobrze wykształconą młodzież. Stosunek liczby osób uzyskujących uprawnienia do liczby starających się o nie, świadczy o zdecydowanej tendencji nadawania wielu młodym inżynierom i technikom uprawnień budowlanych. A podejrzenie egzaminujących o nadużycia są bezpodstawne i obraźliwe.

O ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej

„Tylko jeden punkt ustawy o samorządach zawodowych jest słuszny – że każdy inżynier powinien ubezpieczyć się obowiązkowo od odpowiedzialności cywilnej. Takie ubezpieczenie kosztuje 9 złotych na miesiąc i każdy płaci, bo to ma sens. Ale izba nie pozwala swoim członkom ubezpieczać się indywidualnie, tylko narzuca wszystkim jednego wybranego przez siebie ubezpieczyciela. Przecież każdy z nas powinien sam wybrać firmę, ocenić ryzyko działalności i określić sumę ubezpieczenia. Od tej izby uczciwsi są gangsterzy, bo oni biorą od ofiary kasę za jej ochronę przed innymi gangsterami, a ci z izby w zamian nie robią nic.”

▼ Członkowie Izby są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z pełnieniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Wysokość sumy gwarancyjnej ubezpieczenia, w odniesieniu do jednego zdarzenia, wynosi równowartość 50 000 euro. Korporacja skorzystała z możliwości ubezpieczenia zbiorowego. Ubezpieczenie

w firmie „Allianz” wynika z faktu przedstawienia przez tego ubezpieczyciela najkorzystniejszych warunków. Każdy członek Izby może jednak ubezpieczyć się indywidualnie (ubezpieczenie to powinno spełniać wymagania rozporządzenia ministra finansów z 17 kwietnia 2002 r. w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa). Co oczywiste, osoby, które ubezpieczyły się indywidualnie, nie ponoszą kosztów ubezpieczenia zbiorowego. W 2003 r. indywidualnie ubezpieczyło się 60 osób. W tym roku nie jest mi znany przypadek takiego ubezpieczenia. Wynika to zapewne z faktu, że przy ubezpieczeniu indywidualnym nie można wynegocjować korzystniejszych warunków niż uzyskane przez Izbę. Nie znajduję żadnego logicznego powiązania pomiędzy korzystnym zbiorowym ubezpieczeniem wynegocjowanym przez Izbę, a działalnością gangstera, który „bierze od ofiary kasę”.

O obowiązku przynależności do korporacji

„Zrobiłem niewielki projekt wart kilkadziesiąt złotych i zaniemogłem do zatwierdzenia do urzędu gminy – opowiada jeden z opolskich inżynierów. Urzędnik powiedział, że wszystko jest ładnie, tylko gdzie potwierdzenie przynależności do Opolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa? Bez tego on projektu przyjąć nie może! Nie mogłem uwierzyć! Przecież przynależność do samorządu zawodowego nie może być obowiązkiem pod karą zakazu wykonywania zawodu!”

▼ Samorząd zawodowy nie jest organizacją dobrowolną, gdyż wykonuje zadania publiczne powierzone mu przez państwo. Stąd, na mocy ustawy, powstaje obowiązek przynależności do samorządu osób, które wykonują zawód zaufania publicznego. Obowiązek taki dotyczy w naszym kraju tylko kilku grup zawodowych. W Polsce powstały następujące samorządy: adwokatów (1918), lekarzy (1921), notariuszy (1933), aptekarzy (1939), weterynarzy (1945), radców prawnych (1982), pielęgniarek i położnych (1991), biegłych rewidentów (1992), rzeczników patentowych (1993), doradców podatkowych (1997), komorników (1997), diagnostyków laboratoryjnych (2001), architektów (2002) i urbanistów (2002). Proces organizacji korporacji zawodowej inżynierów i techników budownictwa zakończył się I Krajowym Zjazdem, który odbył się w dniach 27-28 września 2002 r. Od 1 stycznia 2003 r. samorząd realizuje zadania powierzone mu przez państwo.

O pieniądzach, którymi dysponuje korporacja

„Inżynierowie i technicy budowlani mówią zgodnie: to działanie wprost wyjęte z katalogu zachowań mafii i gangów, całkiem jak wymuszenia haraczu „chcesz działać na rynku, to płać!”. Pieniądze wpłacane są inżynierskiej korporacji. Obraca nimi centrala Izby Inżynierów Budownictwa w Warszawie i oddziały tej izby na terenie całej Polski. W skali kraju są to dziesiątki

milionów złotych. (...) To, co budzi jednak największe emocje, to pieniądze. Korporacja inżynierów budowlanych obraca olbrzymimi kwotami. (...) Na co idą te pieniądze?”

▼ W każdej korporacji zawodowej płaci się składkę członkowską. Uzyskane ze składek środki finansowe mogą być przeznaczane na różne cele. O tym, jak duże środki finansowe i na co będą przeznaczane, decydują członkowie Izby poprzez delegatów wybranych na zjazdy. Właśnie na okręgowych zjazdach jest dyskutowany i zatwierdzany budżet okręgowych izb, a na Krajowym Zjeździe – budżet Krajowej Izby. Budżet, rozumiany jako zestawienie dochodów i wydatków, jest kontrolowany przez komisję rewizyjną. Każda z 17. okręgowych izb prowadzi własną gospodarkę finansową i opracowuje własny budżet. Uchwalony na zjeździe budżet jest publikowany na stronie internetowej odpowiedniej okręgowej izby i Krajowej Izby. Nie umiem ustosunkować się do porównania takiego działania z zachowaniem mafii lub gangu, bo w tym zakresie moje informacje są zaczerpnięte wyłącznie z filmów, i jako takie, niekoniecznie mogą odpowiadać rzeczywistości. Ja, w każdym razie, zbieżności nie znajduję. A poza wszystkim, takie rozumowanie, że istnieje korporacja, której członkowie nie płacą składek, a jak już nawet zapłacą, to składki te nie są wykorzystywane, jest błędne.

„[Pieniądze] wydawane są na szkolenia, egzaminy, ubezpieczenia, utrzymanie biur i etaty. (...) Darmowe szkolenia w izbie może jakieś są – mówi opolski budowlaniec. – Ale ja dostałem od nich ulotkę, w której zapraszali mnie na szkolenie i tam była informacja, że koszt wynosi około 100 złotych! To chyba nie było szkolenie w ramach składki”.

▼ W budżecie są przewidziane środki finansowe na utrzymanie biur i wynagrodzenia etatowych pracowników. Każda większa firma bez biur i etatów nie może poprawnie funkcjonować. A Izba jest organizacją bardzo dużą. Zaplanowane w budżecie środki finansowe mogą być przeznaczane na takie cele, jak szkolenia członków czy prenumeratę czasopism. Prowadzenie szkoleń jest jedną z form działalności Izby. Jeżeli koszt jakiegoś szkolenia wynosił około 100 zł od uczestnika, to z pewnością stanowi to tylko część opłaty za szkolenie. Drugą część dopłacała Izba. I to jest właśnie jedna z form wykorzystania środków finansowych uzyskiwanych ze składek członkowskich.

„Trzeba też dodać, że każdy, kto zdaje w izbie egzamin, by zdobyć uprawnienia, płaci zań osobno. Składkę – swoją drogą”.

▼ Składkę członkowską płacą członkowie, a opłatę egzaminacyjną wnosi osoba starającą się o uprawnienia, która jeszcze nie jest członkiem Izby. To dobrze, że są to opłaty rozdzielne.

„Jednak bez wpisania się do izby i wpłacenia kilkuset złotych (600 zł w pierwszym roku i 460 zł w każdym następnym) dyplom

inżynierski i wcześniej zdobyte uprawnienia budowlane można oprawić w ramki i powiesić na ścianie”.

▼ Na tegorocznym Krajowym Zjeździe, który odbył się w dniach 18-19 czerwca br. w Warszawie, ustalono wysokość składki na Krajową Izbę i okręgową izbę na poziomie 30 zł miesięcznie. W skali roku daje to 360 zł, a łącznie z ubezpieczeniem wynoszącym 100 zł - 460 zł (38,33 zł miesięcznie). Przy wstępowaniu do Izby należy dodatkowo uiścić opłatę wpisową w wysokości 100 zł. Zapewne zostaną posądzeni o małostkowość, ale 560 nie jest równe 600.

„Po co komu te izby, jak nie tym, którzy je zakładali i są w zarządach? Przecież tu chodzi o olbrzymią kasę!”.

▼ Zgodnie z ustawą o samorządach i Statutem w korporacji nie ma zarządu. Na obecną czteroletnią kadencję organy Izby zostały demokratycznie wybrane przez 57 000 inżynierów i techników budownictwa z całego kraju.

O zgodności ustawy o samorządach z Konstytucją

„Ustawa o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów obowiązuje od 1 stycznia 2003 roku. Zgodnie z nią, członkostwo w izbach samorządowych jest warunkiem uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu. Przedstawiciele tych zawodów uważają jednak, że ustawa jest niezgodna z konstytucją. Dlatego skierowali wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich o zaskarżenie jej do Trybunału Konstytucyjnego. Rzecznik odpisał sygnatariuszom, że nie znajduje podstaw do stwierdzenia niezgodności przepisów ustawy z konstytucją”.

▼ Przede wszystkim należy odpowiedzieć na pytanie, czy przynależność do korporacji zawodowej powinna być obligatoryjna, czy dobrowolna. Kwestię tę już rozstrzygnął Trybunał Konstytucyjny, badając zgodność art. 17 ust. 1 Konstytucji RP z art. 17 i art. 66 ustawy z 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych. Skarżący zapisy ustawowe twierdził, że zapis konstytucyjny nie daje ustawodawcy uprawnień do ustanawiania obowiązku przynależności do samorządu zawodowego osób, które posiadają odpowiednie kwalifikacje. Wyrokiem z 22 maja 2001 r. (sygn. K 37/00 OTK nr 4, poz. 86) Trybunał uznał zgodność przepisów ustawowych z Konstytucją. W uzasadnieniu wyroku stwierdzono, iż z zapisu Konstytucji nie można wnioskować, że przynależność do samorządu zawodowego powinna opierać się na zasadach dobrowolności. Skoro w interesie publicznym samorząd ma sprawować kontrolę nad prawidłowym wykonywaniem danego zawodu i czynić to w imieniu władzy publicznej, to nie można zgodzić się z postulatem, aby część osób wykonujących ten zawód znajdowała się poza strukturami samorządowymi i nie podlegała kontroli. Tak więc Rzecznik Praw Obywatelskich pisząc, że nie znajduje podstaw do stwierdzenia niezgodności przepisów

ustawy o samorządzie z Konstytucją, nie pozostawił żadnych wątpliwości. Przytoczone w artykule stwierdzenie, że „członkostwo w izbach samorządowych jest warunkiem uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu” świadczy o zupełnej nieznajomości tematu. Jest dokładnie odwrotnie – to posiadanie uprawnień stanowi warunek członkostwa w Izbie.

O skutkach działania korporacji według pana Andrzeja Sadowskiego

▼ Opinie wygłoszone w wywiadzie pt. „Święty spokój korporacji” przez pana Andrzeja Sadowskiego, wiceprezydenta Centrum im. Adama Smitha, nie różnią się zasadniczo od opinii przytoczonych przez panią Jakubowską. Nie wnoszą one niczego nowego. Ale chciałbym je przedstawić z dwóch powodów: pierwszy to ten, że nie są to poglądy wygłaszane przez anonimowego inżyniera, którego sytuacja materialna może być trudna, więc i jego ocena rzeczywistości jest bardziej emocjonalna i niepozbawiona tendencyjności. A drugi to ten, że udzielenie wywiadu w charakterze eksperta, przez osobę na eksponowanym stanowisku w organizacji, której patronem jest profesor logiki, powinna gwarantować uzyskanie informacji logicznych i rzetelnych.

„Mamy w Polsce do czynienia z niewidocznym z zewnątrz procesem próby zamykania dostępu do różnych zawodów i ograniczania prawa do ich wykonywania. (...) Również w przypadku inżynierów i techników budownictwa jest próba nadregulowania swobody gospodarczej przez tworzenie przymusowych związków z obligatoryjną składką. Ta kwota jest nie do zapłacenia przez część osób, która wykonuje ten zawód na najniższym poziomie finansowym. Stawka jest niewiele niższa niż ZUS, który też obowiązkowo każdy musi zapłacić. To jest ewidentnie szkodliwe, bo zmusza ludzi do wchodzenia do szarej strefy”.

▼ Twierdząc, że proces zamykania dostępu do zawodu budowlanego jest również niewidoczny „od wewnątrz” (jeżeli coś jest niewidoczne ani od zewnątrz, ani od wewnątrz, to pewnie tego nie ma). Korporacja nie jest żadnym przymusowym związkiem i w żadnej korporacji nie ma dobrowolności w płaceniu składek. Wysokość składki członkowskiej została przyjęta przez Krajowy Zjazd. Pomoc finansowa członkom Izby, których nie stać na opłacenie składek członkowskich, stanowi oddzielną pozycję w budżecie Izby. W okręgowych izbach powstały zasady, w formie regulaminu, prowadzenia działalności samopomocowej. Ponadto, osoba, która okresowo nie pełni samodzielnej funkcji w budownictwie, może zawiesić swoje członkostwo w korporacji i nie opłacać składek.

„Jeśli te samorzady naprawdę dbałyby o kulturę swoich członków, gdyby to naprawdę był autentyczny oddolny samorząd, to ludzie sami byliby gotowi się zapisać, żeby pokazać: „jestem tym

lepszym, w tej lepszej izbie i będę płacić dobrowolne składki”. Ale tak nie jest. Tutaj władza publiczna funduje grupie interesu biznes, polegający na poborze de facto podatku. Bo przymusowa składka jest podatkiem, tylko że sprywatyzowanym – idzie na rzecz danej grupy interesu, która będzie sobie tą składką gospodarować, i nie wiadomo co z nią robić”.

▼ Samorząd zawodowy ma obowiązek dbania przede wszystkim nie o kulturę, a o rzetelne wykonywanie zawodu przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, i Izba to zadanie wykonuje. Sposób tworzenia samorządu już opisałem. Samorząd jest autentyczny (pisząc to jestem nieco zażenowany, bo nie mogę sobie wyobrazić powstania samorządu nieautentycznego). Rząd nie funduje żadnego biznesu (?!), tylko część swoich obowiązków powierza korporacji, która jest zobowiązana jak najlepiej je wykonać, w interesie, zarówno swoich członków, jak i wszystkich obywateli. Na co mogą być przeznaczane środki finansowe uzyskiwane ze składek członkowskich już opisałem (w korporacji nie ma możliwości dysponowania środkami finansowymi bez żadnej kontroli – jak mnie mam, podobnie jak w Centrum im. Adama Smitha).

„Wcale nie jest tak, że przynależność do korporacji gwarantuje certyfikację wyższej jakości usług w danej branży. Wręcz przeciwnie: ta przymusowa składka odtwarza biurokrację, która była kiedyś za PRL-u: wtedy rzemieślnicy musieli przynależeć obowiązkowo do organizacji przymusowych i to były narzędzia kontroli i regulowania dostępu do rynku. Te rozwiązania w zasadzie podwyższają koszty dostępu do rynku. Oczywiście, to się potem przenosi na cenę, którą my, klienci tych czy innych usług, musimy zapłacić. Jest to nadzwyczaj szkodliwe i jest wbrew wszystkim deklaracjom politycznym, że będziemy przedsiębiorcom ułatwiać życie, a toleruje takie zdarzenia, że jakaś grupa interesu wywalcza dla siebie de facto zamykanie zawodu”.

▼ W okresie Polski Ludowej zlikwidowano samorządy zawodowe, a samorządy terytorialne podporządkowano partii. Z życia społecznego usunięto zjawisko samorządności. Odrodzenie samorządności zawodowej nastąpiło po 1989 r. Znalazło to swój wyraz w Konstytucji RP z kwietnia 1997 r. Ustawa przyznała korporacji uprawnienia do kontroli prawidłowości wykonywania zawodu, co jest związane z ograniczeniem dostępu do zawodu. Kryteria dostępu są jednak jednoznacznie określone. Mówienie o „zamykaniu zawodu” jest niedorzecznością.

„(...) to od naszych polityków zależy, czy dopuszczą do tworzenia państwa korporacyjnego. Korporacje przejmują władzę nad państwem i one będą wkrótce decydowały, komu wolno, a komu nie wolno działać na rynku. Oczywiście, używa się przy tym szczytnych haseł poprawy jakości usług i dbania o konsumentów. Ale to rynek gwarantuje jakość, a nie korporacje”.

▼ W ustawach są precyzyjnie określone granice działalności korporacji. Korporacje mogą wykonywać tylko te zadania, które zostały im powierzone przez

państwo. Przejęcie władzy nad państwem przez korporację może stanowić, co najwyżej, punkt wyjścia do scenariusza filmu science fiction.

„To jest prosty pomysł na życie: ograniczyć konkurencję i mieć święty spokój. Do każdego zawodu co roku przychodzą młodzi, ambitni ludzie, którzy mają pomysły. Po co komu konkurować z nimi, skoro można im zamknąć drogę do legalnego wykonywania zawodu przez formalny zabieg? Są różne formy ograniczania dostępu do zawodu: albo każe się płacić, albo spełniać inne wymogi typu certyfikacja czy jakies obowiązkowe szkolenia”.

▼ Obecna wysokość składki jest wyjątkowo nieskutecznym sposobem ograniczania dostępu do zawodu, gdyż korporacja liczy prawie 100 000 członków. Podobnie, nadawanie uprawnień prawie 90 proc. ubiegającym się o nie, jest wyjątkowo przebiegłym sposobem ograniczania konkurencji.

„[Niestuszenie wykluczeni z rynku] powinni zaskarżyć Ustawę o samorządach zawodowych, bo jest to ograniczenie swobody działalności gospodarczej, zagwarantowanej w konstytucji. I mają dużą szansę, żeby ją obalić”.

▼ Ustawa o samorządach zawodowych nie ogranicza swobody działalności gospodarczej, a na jej uchylenie z tego tytułu nie ma żadnych szans.

Zakończenie

Na zarzuty przedstawione w artykule, w niewybrednej formie, starałem się odpowiadać bez emocji (a wszelkie namiętności prowadzą do przesady). Pani J. Jakubowska i pan A. Sadowski dali świadectwo swojej niewiedzy na temat działalności korporacji jako takich, a korporacji inżynierskiej w szczególności. Wiem, że jest wiele osób, które o korporacji zawodowej wiedzą jeszcze mniej niż ci państwo, ale te osoby nie piszą artykułów i nie występują w charakterze ekspertów.

W imieniu własnym oraz wszystkich inżynierów i techników budownictwa, którzy poczuli się urażeni tym artykułem i wywiadem, pragnę dać wyraz naszemu oburzeniu. Określanie zasad funkcjonowania naszej Izby słowami powszechnie uważanymi za obraźliwe jest krzywdzące i niczym nieuzasadnione.

Słowo do członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa:

W budowaniu społeczeństwa obywatelskiego samorządy zawodowe mają do odegrania szczególnie istotną rolę. Powinniśmy być dumni z tego, że mamy własną korporację. Zawód inżyniera budownictwa został zaliczony do zawodów zaufania publicznego. Od 1 stycznia 2003 r., przez fakt utworzenia swojej korporacji, jako inżynierowie i technicy budownictwa współtworzymy państwo prawa. Postarajmy się razem tej szansy nie zmarnować.

▷ DR INŻ. JANUSZ RYMSZA

Sekretarz Krajowej Rady
Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Egzaminy na uprawnienia budowlane Wiosenna sesja w roku 2004

Przygotowania do przeprowadzenia pierwszej w roku 2004 sesji egzaminów na uprawnienia budowlane Krajowa Komisja Kwalifikacyjna (KKK) Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa rozpoczęła już jesienią 2003 roku.

Zestawy pytań
testowych
opracowywane
są dla każdej
specjalności,
z uwzględnieniem
rodzaju uprawnień

Po przeprowadzeniu konsultacji z przewodniczącymi Okręgowych Komisji Kwalifikacyjnych (OKK) uchwałą KKK z 18.09.2003 r. ustalono, że w roku 2004 zostaną przeprowadzone dwie sesje egzaminów na uprawnienia budowlane we wspólnych, jednakowych dla całej Polski terminach:

- 1) sesja wiosenna 25.05.2004 r. (wtorek)
- 2) sesja jesienna 23.11.2004 r. (wtorek).

Motywy tej decyzji była chęć zastosowania identycznych wymagań we wszystkich okręgach. Dzięki temu w całej Polsce, dla tej samej specjalności i tego samego rodzaju uprawnień, obowiązywał ten sam zestaw pytań.

Do aktualizacji pytań do egzaminu testowego i ustnego KKK przystąpiła z końcem stycznia 2004 r., zmniejszając do 126 pozycji wykaz aktów prawnych, które obowiązywały w dniu 1.02.2004 r. Ustalono również zmniejszone zestawy aktualnych norm dla poszczególnych specjalności (8 ÷ 19) i po 2 ÷ 6 norm dla specjalizacji. W wykazie norm wyodrębniono mniejszą ich liczbę (2 ÷ 12) dla majstrów. W oparciu o powyższe ustalenia przeprowadzono akcję aktualizacji oraz weryfikacji pytań testowych i ustnych przez ich autorów. Komisja Weryfikacyjna KKK (z udziałem zaproszonej dodatkowo 1 osoby reprezentującej specjalność, której przedstawiciela nie ma w KKK) dokonały weryfikacji przygotowanych przez KKK zestawów pytań testowych dla poszczególnych specjalności:

- ▶ architektonicznej,
- ▶ konstrukcyjno-budowlanej,
- ▶ drogowej,
- ▶ mostowej,
- ▶ instalacyjnej w zakresie sieci instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,
- ▶ instalacyjnej w zakresie sieci instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych;
- ▶ z uwzględnieniem rodzaju uprawnień:

- ▶ do projektowania bez ograniczeń,
- ▶ do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń,
- ▶ do projektowania w ograniczonym zakresie,
- ▶ do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie,
- ▶ do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń,
- ▶ do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie,
- ▶ do kierowania robotami budowlanymi dla majstrów,
- ▶ uprawnienia jw. z dodatkowo wybranymi przez zdających specjalizacjami,
- ▶ uprawnienia do projektowania lub (i) kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w jednej specjalności i w ograniczonym zakresie w innej specjalności,
- ▶ rozszerzenie zakresu posiadanych uprawnień.

Łącznie (bez uwzględniania trzech ostatnich pozycji rodzaju uprawnień) przygotowano 39 zestawów zawierających 30 ÷ 90 pytań, które były losowo wygenerowane z bazy za pomocą programu komputerowego. Uwzględniając specjalizacje, uprawnienia bez ograniczeń w jednej specjalności i ograniczonych w innej oraz rozszerzenie posiadanych uprawnień, zestawów było ponad 60.

Przykładowe pytania na egzamin testowy, podobnie jak na sesję jesienną 2003 r., zostały opublikowane na stronie internetowej PIIB w części dotyczącej KKK.

Zestawy pytań ustnych były przygotowywane przez OKK drogą wyboru zestawu 4 ÷ 10 pytań ze zbioru opracowanego i dostarczonego przez KKK. Pomocny był tu prosty program komputerowy, określający liczbę pytań ustnych dla każdej specjalności i każdego rodzaju uprawnień. Dobór pytań z aktów prawnych i norm dokonywany był wg uznania komisji egzaminacyjnej każdej OKK.

25.05.2004 r. o godz. 10.00 równocześnie w 17 okręgach odbyły się egzaminy testowe. Egzaminy ustne odbywały się w kolejnych kilku dniach w terminach ustalanych indywidualnie przez OKK dla poszczególnych specjalności.

Wyniki egzaminu w skali Polski, z rozbiciem na poszczególne okręgi, obrazuje dołączona tabela nr 1 – statystyki wyników egzaminów maj 2004.

W skali Polski:

1. Wnioski złożyło 2079 osób
2. Do egzaminu testowego dopuszczono 2033 osoby (99 proc. z „1”)
3. Do egzaminu testowego przystąpiły 1833 osoby
4. Egzamin testowy zdało 1666 osób (90 proc. z „3”)
5. Do egzaminu ustnego przystąpiło 1686 osób
6. Egzamin ustny zdało 1638 osób (97 proc. z „5”)
7. „Sprawność” egzaminu (89 proc. z „6/3”).

Uwaga: większa liczba w poz. 5 niż w poz. 4 wynika z przystąpienia do egzaminu ustnego 20 osób, które zdały egzamin testowy w Urzędach Wojewódzkich i zostały przez UW przekazane do załatwienia w IIB.

W związku ze zmianą ustawy – Prawo budowlane, która weszła w życie 31.05.2004 r. sesja 24.05.2004 r. była ostatnią, na której majstrowie mogli zdobyć uprawnienia budowlane.

Dla zobrazowania wyników wszystkich egzaminów przeprowadzonych przez PIIB poniżej w tab. 2 przedstawiono zestawienia porównawcze wyników dwóch sesji w roku 2003 i jednej w roku 2004.

Jak wynika z tab. 2, „sprawność” (niektórzy używają „pięknego” słowa nowomowy „zdawalność”) egzaminów systematycznie rośnie, osiągając już prawie 90 proc. Jak można skomentować te tak dobre wyniki ostatniej sesji?

1. Zestawy pytań testowych i ustnych są systematycznie na każdą sesję aktualizowane a także poprawiane, stając się coraz bardziej czytelnymi i jednoznacznymi.

2. Stopniowe ograniczanie liczby aktów prawnych i wykazu norm zmniejsza bardzo duży nakład pracy potrzebny do dobrego przygotowania się do egzaminu.

3. Opublikowanie bardzo bogatego zestawu przykładowych pytań testowych w Internecie na stronie www.piib.org.pl jest dużym ułatwieniem dla przygotowujących się do egzaminu. Dzięki temu wiedzą, czego oczekują komisje egzaminacyjne.

4. I wreszcie mamy coraz lepszą młodzież, która wchodzi w samodzielne życie zawodowe inżyniera budownictwa.

Ten ostatni wniosek nastroja nas wszystkich dużym optymizmem, pozwalając spokojnie patrzeć na przyszłość budownictwa w Polsce.

DR INŻ. JANUSZ CIEŚLIŃSKI
z-ca przewodniczącego KKK

Majowa sesja
egzaminacyjna
odbyła się
równocześnie
w 17 okręgach

Tab. 2. Zestawienie porównawcze wyników dwu sesji egzaminacyjnych w roku 2003 i jednej w 2004

Rok	Sesja	Liczba osób, które:				„sprawność” egzaminu
		złożyły wnioski	przystąpiły do testu	zdały egzamin		
				testowy	ustny	6/4
1	2	3	4	5	6	7
2003	wiosenna	1817	1453	856	840	0,58
2003	jesienna	1222	1106	885	878	0,79
2004	wiosenna	2079	1833	1666	1638	0,89

Tab. 1 STATYSTYKA WYNIKÓW EGZAMINÓW - MAJ 2004 r.

Okręgowa Izba	Złożone wnioski	Dopuszczenie do egz. testowego	% osób dopuszczonych	Liczba zdających test	Liczba osób, które zdały test i dopuszczonych do egz. ustnego	% osób, które zdały test	Liczba zdających egz. ustny	Liczba osób, które zdały egz. ustny	% osób, które zdały egz. ustny	% osób, które zdały egzamin na uprawnienia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Dolnośląska	84	95	113	94	90	96	90	85	94	90
Kujawsko-Pomorska	146	136	93	114	99	87	101	93	92	82
Lubelska	135	134	99	117	109	93	109	109	100	93
Lubuska ZG	49	48	98	45	43	96	43	41	95	91
Lubuska GW	17	17	100	15	12	80	12	12	100	80
Łódzka	94	90	96	81	70	86	70	68	97	84
Małopolska	213	213	100	181	163	90	165	159	96	88
Mazowiecka	234	215	92	233	218	94	219	219	100	94
Opolska	47	46	98	44	38	86	38	37	97	84
Podkarpacka	95	95	100	81	80	99	84	84	100	104
Podlaska	87	87	100	82	71	87	71	69	97	84
Pomorska	133	133	100	133	117	88	117	109	93	82
Śląska	284	280	99	237	210	89	210	209	100	88
Świętokrzyska	72	72	100	72	62	86	62	60	97	83
Warmińsko-Mazurska	95	95	100	70	60	86	60	56	93	80
Wielkopolska	214	199	93	185	179	97	190	184	97	99
Zachodniopomorska	80	78	98	49	45	92	45	44	98	90
RAZEM/ŚREDNIA	2079	2033	99	1833	1666	90	1686	1638	97	89

Bezpieczeństwo na pomorskich budowach

W dniu 19 lipca 2004 roku w siedzibie Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Gdańsku została podpisana Deklaracja o współpracy w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie między Okręgowym Inspektorem Pracy w Gdańsku Państwowego Inspekcji Pracy a Pomorską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa. Podpisania dokumentu dokonali Okręgowy Inspektor Pracy - Bożenna Walczak-Siwiek oraz przewodniczący Rady POIIB - Ryszard Trykosko w obecności przedstawicieli okręgowych organów Izby. Okręgowy Inspektor Pracy w Gdańsku reprezentował również zastępca Okręgowego Inspektora - Mieczysław Szczepański. Według danych Okręgowego Inspektoratu Pracy w roku 2003 wydarzyły się na terenie województwa pomorskiego 183 wypadki przy pracy, z czego aż 52 ze skutkiem śmiertelnym. Często przyczyną wypadków jest nieuwaga lub niestosowanie przepisów BHP przez pracowników. Jak stwierdził wiceprzewodniczący Rady Izby (jednocześnie członek Prezydium Krajowej Rady PIIB), Piotr Korczak, ogromny wpływ na bezpieczeństwo pracy na budowach ma rzetelna praca wyższej kadry technicznej oraz ich zdecydowana i szybka reakcja przy stwierdzeniu jakichkolwiek uchybień; „Z głupotą ludzką należy walczyć w ten sam sposób, w jaki walczyliśmy z pijaństwem na budowach, czyli przez natychmiastową i zdecydowaną reakcję na nieprawidłowości.”

Do często łamanych przepisów Prawa pracy należą:

- ▶ niedostateczne zabezpieczenie placu budowy przed dostępem do niego osób nieuprawnionych;
- ▶ niewłaściwe oznaczenie, zabezpieczanie i wykończenie dróg;
- ▶ brak oznakowania i zabezpieczenia stref niebezpiecznych;
- ▶ niedostateczne zaplecze socjalne dla pracowników budów;
- ▶ nieprawidłowe składowanie materiałów budowlanych.

Jak podkreśliła sekretarz POIIB Ewa Zielińska, negatywny wpływ na bezpieczeństwo na budowach mają także przepisy prawa zamówień publicznych, w których kryterium decydującym o zwycięstwie danej firmy jest cena. Zdarzają się nawet oferty wycenione poniżej kosztów pozwalających na rzetelne wykonanie pracy i te, jako najniższe, wygrywają przetargi. Aby zlecenie mogło być zrealizowane, wykonawcy szukają oszczędności wszędzie, a w pierwszej kolejności rezygnują z przestrzegania BHP.

Celem podpisanego porozumienia jest dążenie do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwach budowlanych. Współdziałanie

Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku będzie polegało na:

- ▶ doskonaleniu wiedzy praktycznej i teoretycznej w zakresie ochrony pracy w budownictwie na wszelkiego rodzaju szkoleniach organizowanych przez Izbę;
- ▶ wymianie doświadczeń na temat zagrożeń w procesach pracy w przedsiębiorstwach budowlanych, między innymi przez dostarczanie przez PIP materiałów i pism profilaktycznych opisujących wypadki podczas pracy na budowach. Pisma te publikowane w kwartalniku POIIB „Twój Filar” byłyby źródłem wiedzy z zakresu przepisów BHP dla czytelników pisma;
- ▶ upowszechnianiu osiągnięć technicznych celem poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie;
- ▶ informowaniu Rady Izby przez Okręgowego Inspektora Pracy o rażących naruszeniach przez członków Izby przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlanych;
- ▶ propagowaniu przez przedstawicieli stron Deklaracji przepisów Prawa pracy i Prawa budowlanego w ramach wspólnie organizowanych przedsięwzięć promocyjnych;
- ▶ udziale przedstawicieli stron Deklaracji w konkursach, działaniach wydawniczo-informacyjnych organizowanych przez Izbę lub Okręgowy Inspektorat Pracy;
- ▶ wzajemnym przekazywaniu stanowisk, sprawozdań, uchwał i ocen dotyczących zagadnień objętych porozumieniem.

Podpisanie Deklaracji w roku 2004 jest jednym z elementów akcji prewencyjnej w budownictwie organizowanej przez Państwową Inspekcję Pracy, która w tym właśnie roku organizuje przedsięwzięcia mające na celu eliminowanie i ograniczanie zagrożeń i nieprawidłowości występujących na placach budów. Pozostaje mieć nadzieję, że podpisana Deklaracja pomoże w osiągnięciu tych celów.

▶ NINA KOWIEL, POIIB

Żeby zrealizować zlecenie, wykonawca szuka oszczędności wszędzie, między innymi rezygnuje z przestrzegania BHP

Od lewej:
Mieczysław Szczepański,
Bożenna Walczak-Siwiek,
Ryszard Trykosko,
Piotr Korczak

Relacja z posiedzenia II Zjazdu Sprawozdawczego W-MOIIB

W dniu 22 kwietnia 2004 r. odbył się w Olsztynie II Zjazd Sprawozdawczy Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Zjazd otworzył Przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa mgr inż. Zdzisław Binerowski, serdecznie witając zaproszonych gości: Wicemarszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Bożenę Wrzeszcz-Zawadę, Wiceprezydenta Miasta Olsztyn Piotra Grzymowicza, Sekretarza Rady Krajowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa Janusza Rymuszę, Rzecznika Prasowego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa Barbarę Rymuszę, Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego Leopolda Ażgina, Przewodniczącego Mazowieckiej Izby Inżynierów Budownictwa Wiesława Olechnowicza, Przewodniczącego Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich Jana Chojeckiego, Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego Mariana Staszewskiego, Z-cę Dyrektora Zespołu Szkół Budowlanych w Olsztynie Genowefę Sienkiewicz, uczniów Technikum Budowlanego w Olsztynie oraz przedstawicieli mediów.

Minutą ciszy wszyscy zebrani uczcili delegatów i członków Izby, którzy odeszli z grona naszej społeczności, w okresie między Zjazdami.

Na Przewodniczącego Zjazdu został powołany Władysław Bielski. Następnie odbyły się wybory do składu Prezydium. Porządek obrad, po przedstawieniu, został jednogłośnie przyjęty. Następnie Przewodniczący rozpoczął wybory kandydatów do poszczególnych komisji.

Po wyborze komisji Przewodniczący Zjazdu Władysław Bielski poprosił o zabranie głosu Wicemarszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Bożenę Wrzeszcz-Zawadę. W swoim wystąpieniu Wicemarszałek podziękowała za możliwość podzielenia się z delegatami swoimi uwagami na temat możliwości, jakie stwarza nasze przystąpienie do Unii Europejskiej. Mówiła o szansach rodzinnych

firm w realizowaniu inwestycji ze środków unijnych w naszym regionie. Między innymi w tym celu utworzony został Sektorowy Program Operacyjny, z którego pieniądze będą przeznaczane na modernizację firm, podniesienie kwalifikacji pracowników, tworzenie nowych miejsc pracy, dofinansowanie i odnowę parku maszynowego.

Pozdrowienia od przedstawicieli władz Olsztyna przekazał Wiceprezydent Miasta Olsztyn Piotr Grzymowicz. W swoim wystąpieniu przypomniał już realizowane inwestycje z funduszy unijnych.

Następnie zabrał głos Sekretarz Rady Krajowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa dr Janusz Rymusz. Podziękował za zaproszenie na obrady Zjazdu. Szczególne słowa podziękowania skierował pod adresem Przewodniczącego Izby Zdzisława Binerowskiego, za konstruktywną krytykę i wnoszenie wielu ciekawych rozwiązań podczas prac Rady Krajowej Izby. Omówił zakres obowiązków Rady Krajowej, konieczność spotkań i interwencji w Sejmie i w poszczególnych ministerstwach w sprawach ustaw normalizujących sytuację w budownictwie.

Odczytane zostało przez Przewodniczącego Rady – Zdzisława Binerowskiego, Sprawozdanie Okręgowej Rady Izby. Sprawozdanie obejmowało okres od I Zjazdu Sprawozdawczego – 8 V 2003 r. do 22 IV 2004 r. Komisja Mandatowa stwierdziła obecność 130 delegatów ze 187 uprawnionych, co stanowiło 70 proc. ogółu delegatów – który to wynik w statystyce zjazdowej przedstawiał się bardzo korzystnie, co może świadczyć o rosnącym zainteresowaniu działalnością organu, jaki stanowi Izba. Sprawozdanie finansowe za rok 2003 związane z działalnością Izby przedstawił Przewodniczący Rady W-MOIIB Zdzisław Binerowski.

Sprawozdanie z realizacji Uchwały I Zjazdu Sprawozdawczego z 8 V 2003 r. przedstawił Sekretarz Rady W-MOIIB Krzysztof Prymas. Uchwała obejmowała kilka wniosków, które

dotyczyły m.in.:

- ▶ Możliwości ułatwienia odbywania praktyk budowlanych, np. na zasadach wolontariatu.
- ▶ Przeznaczenia części nadwyżki budżetowej na szkolenia członków Izby.
- ▶ Zmiany sposobu opłacania składek przez członków Izby – całości w Izbie Okręgowej. Po dyskusji Zjazd Krajowy Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa utrzymał dotychczasowe zasady.
- ▶ Sposobu opłacania składek za okres zawieszenia członkostwa w Izbie.
- ▶ Odstąpienia od starań o ustalenie cen minimalnych za prace projektowe.
- ▶ Zobowiązania delegatów na Zjazd Krajowy do wystąpienia o zmianę przepisów dotyczących ustalenia składek wg przepisu: wysokość składek na Radę Krajową – ustala Zjazd Krajowy, wysokość składek na Izbę Okręgową – ustala Zjazd Okręgowy.

Sprawozdanie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej przedstawił jej Przewodniczący Janusz Palmowski. Omówił sprawy związane z działalnością komisji, np. postępowanie kwalifikacyjne do egzaminu na uprawnienia budowlane, powołanie w jej skład dwóch prawników i osób z uprawnieniami architektonicznymi oraz konieczności nawiązania współpracy z klasami maturalnymi szkół budowlanych w celu przygotowania możliwości odbywania praktyk zawodowych.

W godz. 12.00 – 12.30 ogłoszono przerwę w obradach. W trakcie przerwy członkowie delegacji wraz z zaproszonymi gośćmi wymieniali poglądy w kwestiach dotyczących działalności Izby i jej organów. Podczas przerwy odbywała się również prelekcja zorganizowana przez młodzież Technikum Budowlanego na temat „Znaczenia okien w dziejach ludzkości”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem i uświetniła przebieg obrad.

Po przerwie Sprawozdanie z działalności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przedstawił Wiceprzewodniczący Janusz Barski. Działalność Sądu opierała się głównie na szko-

leniu jego członków w zakresie procedur prawnych stosowanych w orzecznictwie Sądów Dyscyplinarnych. Odbyło się szereg szkoleń m.in. 31 VII 2003 r., które poprowadziła Beata Romanowicz – radca prawny.

Sprawozdanie Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przedstawił Rzecznik Okręgowy Wiesław Łepecki. W ubiegłym roku wpłynęło 15 spraw. Cztery z nich dotyczyły odpowiedzialności dyscyplinarnej, sześć spraw dotyczyło odpowiedzialności zawodowej, pięć następnym jest w toku. Zarzuty stawiane były projektantom, rzeczoznawcom i wykonawcom. Poświęcono również czas na szkolenia i dyżury. Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rewizyjnej przedstawiła Przewodnicząca Grażyna Bogucka. Komisja dokonała kontroli działalności Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w następujących dziedzinach:

- ▶ Działalności statutowej oraz przestrzegania regulaminu oraz wykonania uchwał i wniosków.
- ▶ Działalności finansowej, tj. zgodności wydatków z budżetu Izby z założonymi wydatkami w oparciu o sprawozdanie księgowo.
- ▶ Działalności Biura Okręgowej Izby, badania akt osobowych i rejestrów dotyczących uprawnień budowlanych.

Wnioski pokontrolne przekazano na ręce Przewodniczącego Rady.

Okręgowa Komisja Rewizyjna na zakończenie zaproponowała przyjęcie Sprawozdania Okręgowej Rady Izby, uznając, że Rada spełniła swoje zadania w okresie sprawozdawczym. Przewodniczący Zjazdu zaprosił zebranych delegatów do dyskusji nad poszczególnymi sprawozdaniami Komisji. W czasie, gdy wśród zebranych formułowane były pytania i wnioski, udzielono głosu Marcinowi Mrozińskiemu – przedstawicielowi ubezpieczyciela Hanza Brokers Sp. z o.o. Przedstawił on program działania firmy ubezpieczeniowej, możliwości rozszerzenia obszaru ubezpieczenia i cele, jakie przyświecają jej działaniu.

Po wystąpieniu przedstawiciela „Hanzy” odbyła się dyskusja nad przedstawionymi sprawoz-

daniami poszczególnych organów Izby.

Na uwagi delegatów dotyczące pracy Rady Krajowej Izby odpowiedzi udzielił jej Sekretarz, dr Janusz Rymśa. Stwierdził, iż praca nad poprawkami i nowelizacjami przepisów Prawa budowlanego jest bardzo złożona i uwarunkowana nie zawsze słusznym stanowiskiem w tej materii niektórych posłów i urzędników. Jest to proces złożony i trudny. Przestrzegł przed pochopnym podejmowaniem decyzji o zmniejszeniu stawki członkowskiej. Wpłynęłoby to niekorzystnie na utrzymanie się samodzielnie Izb Okręgowych o małej liczbie członków.

Przewodniczący Zjazdu Władysław Bielski zamknął dyskusję nad sprawozdaniami i zarządził głosowanie nad poszczególnymi Uchwałami Komisji Zjazdowych.

Sprawozdanie finansowe za rok 2003 zostało przyjęte.

Przewodniczący Zjazdu poprosił Przewodniczącego Izby Zdzisława Binerowskiego o przedstawienie programu działania Izby na okres od 22 IV 2004 r. do maja 2005 r. Następnie Przewodniczący Izby przedstawił projekt budżetu na rok 2004. Po przedstawieniu projektu budżetu została otwarta nad jego treścią dyskusja. Delegat Juliusz Uss z Olecka ustosunkował się do zmian w budżecie i poprosił Przewodniczącego Izby o przybliżenie struktury wydatków związanych z przeniesieniem siedziby Izby, tj. remontem, wyposażeniem biura oraz kosztami ponoszonymi na obsługę bankową konta Izby. Przewodniczący Izby Zdzisław Binerowski, udzielając odpowiedzi na powyższe pytania zaznaczył, iż zwiększone koszty utrzymania biura związane są z koniecznością zapewnienia tajności akt osobowych członków Izby oraz dokumentacji związanej z postępowaniem kwalifikacyjnym w procesie o nadanie uprawnień budowlanych (co wiąże się z wydzieleniem osobnego miejsca do ich przechowywania – nadmienić należy, że na dzień dzisiejszy akta są już przechowywane w dobrze zorganizowanym archiwum zabezpieczonym m.in. przez system alarmowy informujący o próbach dostania się do poufnych danych). Przedsięwzięte przez Izbę starania podyktowane zostały m.in. obowiązkami nałożonymi przez Ustawę o ochronie danych osobowych). Zwiększone koszty utrzymania biura spowodowane zostały zwiększeniem powierzchni siedziby w celu zapewnienia godziwych warunków obsługi członków Izby, jak i pracy personelu biura. Ze zwiększeniem powierzchni wiązała się również konieczność

doposażenia biura w niezbędny sprzęt i meble. W ramach konkursu wybrano na Dyrektora Biura Izby jej członka. Dodatkowy etat również podniósł koszt utrzymania biura, lecz należy zwrócić uwagę, że stanowisko to wpłynęło korzystnie na skoordynowanie działań Izby w zakresie zarówno obsługi jej członków (których ku naszemu zadowoleniu w każdym miesiącu przybywa coraz więcej), jak i poszczególnych organów Izby. Opłaty bankowe zdaniem Przewodniczącego Izby, wynikają z ogólnych przepisów obowiązujących obie strony i nie ma tu żadnych sprzeczności.

Przewodniczący Zjazdu wniósł o zamknięcie dyskusji nad projektem budżetu na rok 2004.

Przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków, Benedykt Rogala poddał pod głosowanie propozycje uchwał i wniosków zgłoszonych przez delegatów. Wnioski wpłynęły w następującym brzmieniu:

- ▶ Stworzyć możliwości nadania rekomendacji dla oprogramowań wszystkich branż technicznych.

- ▶ Zorganizować seminarium dotyczące unijnych przepisów w odniesieniu do branży budowlanej.

- ▶ Zobowiązać Radę Izby do starań o zakup nowej siedziby Izby i przesunąć część środków budżetowych na wyposażenie biura w Elblągu.

- ▶ Utworzyć fundusz nagród i stypendiów dla wybitnych uczniów i studentów szkół i uczelni technicznych.

- ▶ Utworzyć prenumeratę dla każdego członka Izby.

- ▶ Wystąpić na Zjeździe Krajowym o możliwość przekazania uprawnień o ustalanie składek samodzielnie przez każdą Okręgową Izbę. Wnioski zostały poddane pod głosowanie.

Na zakończenie Zjazdu zabrał głos dr Janusz Rymśa, Sekretarz Rady Krajowej. Pogratulował wszystkim delegatom i Radzie Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa sprawnie przeprowadzonych obrad i złożył życzenia udanego sezonu budowlanego. Przewodniczący Izby Zdzisław Binerowski na ręce wszystkich delegatów złożył również podziękowania za współpracę i serdecznie pożegnał zaproszonych gości.

Przewodniczący Zjazdu Władysław Bielski ogłosił zamknięcie II Zjazdu Sprawozdawczego Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Olsztynie.

▷ Przygotował: inż. GRZEGORZ KARPA
Dyrektor biura W-MOIB

Ubezpieczenie kontraktów

Niezależnie od istnienia ustawowego obowiązku posiadania przez osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej inżynierów budownictwa, inwestorzy stawiają wymogi dotyczące ubezpieczenia danego kontraktu w zakresie odpowiedzialności cywilnej projektanta, inspektora nadzoru czy wykonawcy.

Niejednokrotnie zdarza się, że wymogi te formułowane są w sposób nieprecyzyjny i niejasny, co utrudnia zawarcie właściwego ubezpieczenia. Na dodatek żądane wysokie sumy ubezpieczenia, nieadekwatne do stopnia ryzyka, skutkują wysokim kosztem ubezpieczenia, co ma istotny wpływ na wzajemne rozliczenia stron w zależności od tego, po której stronie leży obowiązek poniesienia tego kosztu.

W niniejszej publikacji zwracamy uwagę na kilka kwestii, starając się ułatwić Państwu rozmowy oraz negocjacje treści umów z kontrahentami w zakresie wymogów ubezpieczeniowych, jak również skuteczne zawarcie poprawnie skonstruowanej umowy ubezpieczenia.

Z punktu widzenia zakładów ubezpieczeń ubezpieczenia pojedynczych kontraktów nie są chętnie zawierane z uwagi na możliwość tzw. negatywnej selekcji ryzyka przez ubezpieczonego (który nie ubezpiecza wszystkich realizowanych przez siebie kontraktów, tylko jeden obciążony największym ryzykiem wyrządzenia szkody). Ubezpieczyciele preferują roczne ubezpieczenie całej działalności prowadzonej przez ubezpieczonego. Wówczas inaczej rozkłada się ryzyko wystąpienia szkody i inaczej kalkulowana jest składka ubezpieczeniowa.

Należy zauważyć, że zawarcie ubezpieczenia OC zabezpiecza interes nie tylko inwestora, lecz - przede wszystkim - samego ubezpieczonego, chroniąc go przed koniecznością pokrywania wyrządzonych przez niego szkód z własnej kieszeni. Na ubezpieczenie kontraktu warto zatem spojrzeć nie tylko jako na

formalny, „papierowy” wymóg przystąpienia do przetargu lub realizacji umowy, lecz jako na realne zabezpieczenie przed możliwymi roszczeniami.

W tym miejscu ograniczamy się do rozważań nad ubezpieczeniem OC, choć zastrzec należy, że wymogi zleceniodawcy mogą dotyczyć także innych ubezpieczeń: prac budowlano-montażowych, następstw nieszczęśliwych wypadków i innych oraz kontraktowych gwarancji ubezpieczeniowych.

Adekwatna suma gwarancyjna

Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu OC stanowi górny limit odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za jedną szkodę w okresie ubezpieczenia (suma gwarancyjna na jedno zdarzenie) lub za wszystkie szkody w okresie ubezpieczenia (suma gwarancyjna na wszystkie zdarzenia). Wyznacza ona zatem wysokość maksymalnego odszkodowania z polisy i powinna odpowiadać wielkości potencjalnej szkody, jaka może powstać przy realizacji kontraktu. Przy ustalaniu wysokości tej sumy powinno się brać pod uwagę w szczególności następujące czynniki: rodzaj wykonywanych prac (branża), okres i sposób realizacji prac, przedmiot kontraktu (rodzaj obiektu), wartość kontraktu, miejsce realizacji inwestycji (wartość mienia otaczającego, które może być przedmiotem szkody; inaczej przedstawia się ryzyko realizacji magazynu poza miastem, inaczej w przypadku modernizacji działającego zakładu produkcyjnego), doświadczenie wykonawców i podwykonawców w pracach o podobnym charakterze, prawdopodobieństwo

wyrządzenia szkód osobowych (na życiu i zdrowiu poszkodowanych), prawdopodobieństwo wyrządzenia szkód rzeczowych innym podmiotom niż kontrahent i inne. Przy ustaleniu sumy gwarancyjnej należy uwzględnić także szkody polegające na utracie korzyści przez poszkodowanego. Jak wynika z powyższego, wartość kontraktu - często przyjmowana automatycznie jako jedyna podstawa do ustalenia wysokości sumy gwarancyjnej - powinna być tylko jednym z czynników oceny ryzyka. Wartość szkody może być nawet wyższa niż wartość kontraktu.

Poszkodowany nie tylko inwestor

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej powinno obejmować przede wszystkim szkody wyrządzone w związku z nienależytym wykonaniem kontraktu, tj. odpowiedzialność cywilną kontraktową. Ta sfera ubezpieczenia zabezpiecza interesy inwestora.

Ubezpieczenie OC nie zapewni jednak ochrony przed wszystkimi przejawami nienależytego wykonania umowy. Przykładowo, warunki ubezpieczenia OC stosowane przez zakłady ubezpieczeń wyłączają odpowiedzialność z tytułu nałożenia kar umownych, jako niemających charakteru ściśle odszkodowawczego. Ubezpieczenie nie pokrywa także szkód wynikających z przekroczenia ustalonych kosztów, naruszenia praw autorskich lub przyznaných licencji albo patentów, normalnego zużycia lub wadliwej eksploatacji budynków lub budowli, czy też szkód wynikłych z powodu siły wyższej (np. stanu wyjątkowego, wojny, rewolucji, rewolty, zamieszek, niepokojów

społecznych, stanu kłęski żywiołowej), jak również wyrządzone przez osoby nieposiadające uprawnień do wykonywania zawodu. Nie podlegają ubezpieczeniu również szkody wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność, a także szkody wyrządzone pracownikom własnym, współpracownikom, wspólnikom, podwykonawcom ubezpieczającego, powstałe w związku ze świadczeniem pracy, robót lub usług na jego rzecz.

Przy realizacji umowy szkodę może ponieść nie tylko sam kontrahent, ale również osoby trzecie pozostające poza stosunkiem umownym z ubezpieczonym. Mogą to być inni uczestnicy procesu inwestycyjnego (np. pozostali wykonawcy czy podwykonawcy), właściciele nieruchomości znajdujących się w sąsiedztwie prowadzonej inwestycji. Z tego względu ubezpieczenie OC powinno obejmować także – w interesie ubezpieczonego - odpowiedzialność cywilną deliktową, tj. odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim z tytułu czynów niedozwolonych.

Polisa z dodatkowymi klauzulami

Umowy ubezpieczenia OC skonstruowane są w ten sposób, że w standardowym wariancie ubezpieczenia obejmują one swym zakresem tylko podstawowe ryzyka (często np. samą odpowiedzialność deliktową), natomiast rozszerzenie zakresu ubezpieczenia wymaga włączenia do polisy odrębnych klauzul i zapłaty dodatkowej składki.

Na podstawie dodatkowych klauzul ubezpieczeniu podlegają np. prace realizowane poza terytorium Polski, szkody wyrządzone przez podwykonawców ubezpieczonego, odpowiedzialność cywilną pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy, szkody spowodowane w środkach transportu podczas prac ładunkowych, szkody w instalacjach lub urządzeniach podziemnych, szkody w dokumentacji projektowej i inne. Przy zawieraniu ubezpieczenia należy zatem zwrócić baczną uwagę na treść oferowanych warunków, może się bowiem okazać, że polisa, mimo przystępnej ceny, nie będzie obejmować istotnych dla danego kontraktu ryzyk.

Okres ubezpieczenia

Zawierając ubezpieczenie OC, należy poprawnie sformułować okres ubezpieczenia, a więc czas, na który zawiera się umowę. Podkreślić trzeba wyraźnie, że okres ten nie jest tożsamy ani

z okresem, w jakim szkoda musi powstać, by była objęta ubezpieczeniem, ani też z okresem, w jakim poszkodowany może dochodzić odszkodowania. Widać to szczególnie w przypadku prac projektowych: od momentu opracowania projektu do momentu powstania szkody może minąć nawet kilka lat. Według większości warunków ubezpieczenia OC projektanta oferowanych przez zakłady ubezpieczeń z punktu widzenia ochrony ubezpieczeniowej istotne jest, by okres ubezpieczenia obejmował okres wykonywania prac projektowych i nie jest potrzebne jego rozciąganie na okres realizacji inwestycji. Warunki te uwzględniają specyfikę działalności projektowej i biorą pod uwagę to, że szkody mogą powstać czy też ujawnić się dopiero na etapie realizacji inwestycji. Nie uniemożliwia to jednak dochodzenia roszczeń z polisy zawartej jedynie na czas opracowywania dokumentacji projektowej przez poszkodowanych w późniejszym terminie. Tu granice wyznaczają jedynie terminy przedawnienia roszczeń wynikające z kodeksu cywilnego. W świetle takich zapisów często spotykane w umowach wymogi stawiane projektantom utrzymywania ubezpieczenia do momentu zakończenia realizacji inwestycji lub nawet w określonym czasie po jej zakończeniu (np. w ciągu 60 miesięcy od daty oddania obiektu do użytku) nie znajdują uzasadnienia, a podwyższają jedynie koszty ubezpieczenia. Dodatkowa komplikacja w przypadku takich żądań inwestora polega na tym, że zakłady ubezpieczeń - co do zasady - zawierają umowy i wystawiają polisy na roczne okresy ubezpieczenia, oczywiście z możliwością ich przedłużenia na kolejne lata, ale w cyklach 12-miesięcznych. Przedłużenie polisy dwu- czy trzyletniej w praktyce może okazać się zatem niemożliwe.

Procedura zawarcia ubezpieczenia

Wyliczenie kosztu ubezpieczenia pojedynczego kontraktu wymaga od zakładu ubezpieczeń indywidualnej oceny ryzyka. Z tego względu do przedstawienia oferty wymagane są następujące dane: szczegółowy opis przedmiotu kontraktu, okresu jego realizacji, wartość inwestycji, miejsce jej realizacji (w tym opis otoczenia), zakres wykonywanych prac, dane dotyczące podwykonawców i zakresu ich prac, zakres odpowiedzialności stron kontraktu, wymagany zakres i okres ubezpieczenia. Dodatkowo ubezpieczyciele oczekują podstawowych informacji o ubezpieczonym i prowadzonej przez niego działalności, wielkości obrotów w skali roku, posiadanym

doświadczeniu, realizowanych dotychczas pracach, posiadanym ubezpieczeniu i wyrządzonych szkodach.

Zdarza się – a przy dużych kontraktach jest to wręcz regułą – że ubezpieczyciele zastrzegają przedstawienie wiążącej oferty ubezpieczeniowej od przedłożenia treści kontraktu lub jego projektu, jeśli nie jest on jeszcze zawarty. W tym miejscu wspomnieć należy, że zarówno zakłady ubezpieczeń, jak i brokerzy ubezpieczeniowi ustawowo zobowiązani są do przestrzegania tajemnicy handlowej. Niestety udostępnienie kontraktu może okazać się problemem w sytuacji, gdy klient chce poznać jedynie szacunkowy koszt ubezpieczenia na etapie rozważania decyzji o przystąpieniu do przetargu. Wówczas źródłem informacji o kontrakcie może być dokumentacja przetargowa.

Przy pertraktacjach z inwestorem należy brać pod uwagę również fakt, że opracowanie, wynegocjowanie oferty oraz doprowadzenie do zawarcia ubezpieczenia kontraktu i wystawienie polisy, może być procedurą czasochłonną. W przypadku wymaganych dużych sum gwarancyjnych, sięgających coraz częściej nawet kilku milionów EUR, konieczne może okazać się zaaranżowanie przez rodzimych ubezpieczycieli reasekuracji dla takiego ubezpieczenia za granicą, co może trwać do kilku tygodni. Dlatego warto możliwie wcześniej rozpocząć starania o ubezpieczenie, w szczególności kiedy inwestor wymaga przedłożenia odpowiedniej polisy najpóźniej w momencie przystąpienia do realizacji prac.

► opracowanie: **MARCIN MROZIŃSKI**

Hanza Brokers

Przypominamy, że we wszelkich kwestiach dotyczących obowiązkowego ubezpieczenia OC, w tym w sprawach związanych ze zgłaszaniem i likwidacją szkód oraz zawarciem ubezpieczeń dodatkowych, należy kontaktować się z brokerem:

Hanza Brokers Sp. z o. o.

tel. (0-58) 345-53-14, infolinia 0-801-384-666

faks (0-58) 341-89-47, hanza@hanzabrokers.com.pl

Problem uprawnień „bez ograniczeń” wydawanych na podstawie Prawa budowlanego z 1974 roku

Osoby posiadające uprawnienia budowlane wydane na podstawie rozporządzenia ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 8, poz. 46 z późn. zm.) mają problemy w sytuacji, gdy obowiązujące obecnie przepisy wymagają posiadania uprawnień budowlanych „bez ograniczeń”. Problem polega na tym, że ówczesne uprawnienia nie dzieliły się na uprawnienia „bez ograniczeń” i „w ograniczonym zakresie”.

W tego typu sytuacjach należy każdorazowo dokonywać indywidualnej oceny uprawnień i czynności podlegającej wy-konaniu. Osoby te mogą mieć zarówno uprawnienia „bez ograniczeń”, jak i „w ograniczonym zakresie” w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów. Ograniczenia wynikają wprost z treści decyzji nadających uprawnienia budowlane.

Osoby z wykształceniem wyższym mają z reguły uprawnienia bez ograniczeń w określonej specjalności zaś w ograniczonym zakresie w innych specjalnościach.

I tak zgodnie z § 4 rozporządzenia osoby posiadające wyższe wykształcenie techniczne i przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnej funkcji projektanta w budownictwie w specjalności architektonicznej są uprawnione do sporządzania projektów rozwiązań konstrukcyjno-budowlanych w zakresie obiektów budowlanych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych, z wyłączeniem konstrukcji fundamentów głębokich i trudniejszych konstrukcji statycznie niewyznaczalnych.

Osoby posiadające przygotowanie zawodowe wymagane do samodzielnej funkcji projektanta w budownictwie są uprawnione również do kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy oraz oceniania i badania stanu technicznego obiektów budowlanych w budownictwie jednorodnym, zagrodowym oraz innych budynków o kubaturze do 1000 m³ w zakresie objętym specjalnością techniczno-budowlaną, w której mogą pełnić funkcje projektanta.

Stosownie do § 6 rozporządzenia osoby z wyższym wykształceniem technicznym, posiadające przygotowanie zawodowe wymagane do pełnienia funkcji obejmujących kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie budowy i robót, są uprawnione również do sporządzania projektów w budownictwie jednorodnym, zagrodowym oraz innych budynków o kubaturze do 1000 m³ w zakresie objętym specjalnością techniczno-

-budowlaną, w której mogą kierować budową lub robotami.

Osoby posiadające przygotowanie zawodowe wymagane do pełnienia funkcji obejmujących kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie techniczne budowy lub robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej są uprawnione również do sporządzania projektów w zakresie rozwiązań architektonicznych budynków inwentarskich i gospodarczych, adaptacji projektów powtarzalnych innych budynków oraz sporządzania planów zagospodarowania działki związanych z realizacją tych budynków.

Ponadto osoby posiadające przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji obejmujących kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie techniczne budowy i robót są uprawnione również w tym samym zakresie do kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz do kontrolowania stanu technicznego obiektów budowlanych (§ 7 rozporządzenia).

Jeżeli zaś chodzi o osoby posiadające wykształcenie średnie, nie miały one i nie mają uprawnień budowlanych „bez ograniczeń” w rozumieniu obecnie obowiązujących przepisów, a ograniczenia określone są w treści decyzji administracyjnych.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 104 ustawy – Prawo budowlane osoby, które, przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed 1 stycznia 1995 r.), uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji **w dotychczasowym zakresie**.

Problem kwestionowania prawa do adaptacji projektów powtarzalnych innych budynków oraz sporządzania planów zagospodarowania działki związanych z realizacją tych budynków

Kwestia ta nie wymaga także zmian prawnych, a wadliwa praktyka organów administracji powinna być kwestionowana przez zainteresowane osoby w toku rozpatrywania spraw indywidualnych.

Nie ulega wątpliwości, że stosownie do § 6 ust. 2 rozporządzenia ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 8, poz. 46 z późn. zm.) osoby posiadające przygotowanie zawodowe wymagane do pełnienia funkcji obejmujących kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie techniczne budowy lub robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej są uprawnione również do sporządzania projektów w zakresie rozwiązań

architektonicznych budynków inwentarskich i gospodarczych, **adaptacji projektów powtarzalnych innych budynków oraz sporządzania planów zagospodarowania działki związanych z realizacją tych budynków**.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 104 ustawy – Prawo budowlane osoby, które, przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed 1 stycznia 1995 r.), uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji **w dotychczasowym zakresie**.

Kwestia powyższa nie budzi wątpliwości prawnych i nie wymaga podejmowania inicjatyw ustawodawczych.

Problem ważności uprawnień architektonicznych techników

Okręgowe Komisje Kwalifikacyjne zwracają się z pytaniami dotyczącymi ważności uprawnień architektonicznych dla techników. Wątpliwości dotyczą sytuacji, gdy funkcja projektanta w specjalności architektonicznej jest wykonywana przez technika posiadającego wykształcenie ogólnobudowlane. Zamieszanie powodowane jest brzmieniem § 2 ust. 2 rozporządzenia ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 8, poz. 46 z późn. zm.), zgodnie z którym osoby posiadające średnie wykształcenie techniczne, mogą wykonywać samodzielną funkcję projektanta w budownictwie jedynie w specjalności techniczno-budowlanej zgodnej z posiadanym wykształceniem technicznym.

Należy przede wszystkim stwierdzić, że decyzje te obowiązują do czasu ich zmiany, uchylenia lub stwierdzenia nieważności w trybach przewidzianych w Kpa. Kompetencje w tym zakresie nie należą jednak do organów izb.

Nawet wadliwe, zdaniem organów izby, decyzje administracyjne obowiązują, i organy izby nie mają prawnych możliwości kwestionowania ich treści, w tym w toku wyrażania o nich swoich opinii i dokonywania wykładni. Odnosząc się do wykładni przepisu § 2 ust. 2 rozporządzenia ministra gospodarki terenowej i ochrony środowiska z 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. nr 8, poz. 46 z późn. zm.), stwierdzić należy, że przy analizie uprawnień tego typu nie można się ograniczyć jedynie do fragmentu przepisu. Zgodnie z jego pełnym brzmieniem do pełnienia samodzielnej funkcji projektanta jest wymagane następujące przygotowanie zawodowe:

- 1) ukończenie wyższej szkoły technicznej, stwierdzone dyplomem, oraz trzy lata praktyki przy sporządzaniu projektów i rok praktyki na budowie,
- 2) ukończenie średniej szkoły technicznej, stwierdzone dyplomem lub świadectwem, oraz trzy lata praktyki na budowie i trzy lata praktyki przy sporządzaniu projektów.

Osoby posiadające średnie wykształcenie techniczne mogą wykonywać samodzielną funkcję projektanta w budownictwie jedynie w specjalności techniczno-budowlanej zgodnej z posiadanym wykształceniem technicznym wyłącznie:

- 1) w specjalności architektonicznej - w budownictwie jednorodzinym, zagrodowym oraz innych budynków o kubaturze do 1000 m³,
- 2) w innych specjalnościach techniczno-budowlanych - w zakresie obiektów budowlanych, budowl i instalacji o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych.

Ponadto stosownie do ust. 3 tego przepisu do pełnienia funkcji projektanta w specjalności architektonicznej jest wymagane wykazanie się dyplomem ukończenia wydziału architektury wyższej szkoły technicznej lub **odpowiednio dyplomem ukończenia średniej szkoły technicznej o kierunku architektonicznym lub ogólnobudowlanym.**

W związku z powyższym prawidłowo wydane są „uprawnienia budowlane” dla techników w specjalności architektonicznej, jeżeli osoby te ukończyły średnią szkołę techniczną o kierunku uznawanym ówczesnie za kierunek architektoniczny lub ogólnobudowlany.

Czy dopuszczalne jest żądanie zwrotu pierwszej raty opłaty za postępowanie kwalifikacyjne z powodu decyzji negatywnej i niedopuszczenia do egzaminu?

Brak jest podstaw prawnych do żądania zwrotu pierwszej raty opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych. Roszczenie dotyczące jego zwrotu nie może zostać uwzględnione, zwłaszcza że organ dokonał opłaconych czynności i odmówił wnioskodawcy dopuszczenia do egzaminu – nadania uprawnień budowlanych.

Jak należy dokumentować praktyki osób uzupełniających uprawnienia budowlane z ograniczonych na nieograniczone - po uzyskaniu wykształcenia wyższego?

Osoba uzupełniająca posiadane uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie na uprawnienia bez ograniczeń w tej samej specjalności

i tego samego rodzaju musi wykazać spełnienie wszystkich wymogów określonych w ustawie – Prawo budowlane oraz rozporządzeniu w sprawie samodzielných funkcji technicznych w budownictwie i nie korzystać z żadnych ulg i zwolnień.

Praktyka zawodowa takiej osoby, stosownie do § 6 rozporządzenia powinna być odbyta po uzyskaniu dyplomu lub świadectwa ukończenia szkoły, albo w czasie zaocznych lub wieczorowych studiów technicznych. Do praktyki zawodowej zalicza się także praktykę odbywaną po ukończeniu trzeciego roku dziennych studiów wyższych, jeżeli spełnia ona obowiązujące warunki i nie wchodzi w zakres praktyki objętej programem studiów.

Stosownie do § 7 ust. 1 rozporządzenia osoba odbywająca praktykę dokumentuje przebieg praktyki zawodowej w zeszycie formatu A4 z ponumerowanymi stronami, zwanym dalej „książką praktyki zawodowej”.

Obowiązek dołączenia do wniosku książki praktyki zawodowej nie dotyczy wyłącznie osoby posiadającej dyplom mistrza w rzemiośle budowlanym (§ 8 ust. 3 rozporządzenia) oraz osoby, która uzyskała wykształcenie wyższe przed rokiem 1995 (§ 22 rozporządzenia).

Należy też zauważyć, że w omawianym przypadku wnioskodawca podlegał będzie pełnemu egzaminowi, a nie egzaminowi uzupełniającemu, ponieważ stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia jedynie przy ubieganiu się o uprawnienia budowlane innego rodzaju lub w innej specjalności niż posiadane, obowiązuje egzamin w zakresie ograniczonym do zagadnień nieobjętych programem egzaminu obowiązującego przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia oraz znajomość zmian w stanie prawnym objętym zakresem egzaminu. W omawianym przypadku nie mamy do czynienia z innym rodzajem uprawnień (rodzaj to wykonawstwo i projektowanie) ani też inną specjalnością.

Jak regulowane są zasady członkostwa w Izbie mistrzów budowlanych?

Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. nr 93, poz. 888) wprowadziła istotne modyfikacje w zakresie członkostwa w Izbie mistrzów. Nowelizacja ta nie reguluje jednak w sposób wyczerpujący tej kwestii, nastrojąc wielu wątpliwości przy praktycznym jej stosowaniu. Nowelizacja dodaje w art. 12 ust. 8 w brzmieniu: „Do kierowania robotami budowlanymi w powierzonym zakresie, z wyłączeniem robót budowlanych przy obiektach zabytkowych, uprawnione są osoby posiadające, zgodnie z przepisami o rzemiośle, dyplom mistrza w odpowiednim zawodzie budowlanym”.

Powyższe oznacza, że majster nie wykonuje samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, a więc nie podlega rygorom ustawy – Prawo budowlane w zakresie egzaminu na uprawnienia budowlane w OIBB oraz nie podlega obowiązkowi członkostwa w Izbie.

Ponadto nowelizacja skreśliła art. 14 ust. 3 pkt 5 ustawy – Prawo budowlane co oznacza, że uprawnienia budowlane nie będą udzielane do wykonywania pracy na budowie na stanowisku majstra budowlanego i kierowania w powierzonym zakresie robotami budowlanymi osobom posiadającym co najmniej wykształcenie zasadnicze i dyplom mistrza w odpowiednim zawodzie budowlanym.

Nowelizacja nie zawiera żadnych przepisów przejściowych w omawianym zakresie. Nie dokonuje także żadnej zmiany w ustawie o samorządach zawodowych.

Oznacza to, bez wątpliwości, że osoby posiadające tytuł mistrza w zawodzie budowlanym mogą kierować robotami budowlanymi w powierzonym zakresie bez obowiązku członkostwa w Izbie i posiadania ubezpieczenia OC.

Wniosek taki wypływa z nieobjęcia tych osób obowiązkiem określonym w art. 12 ust. 7 ustawy – Prawo budowlane. Zgodnie z tym przepisem podstawę do wykonywania samodzielných funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis, w drodze decyzji, do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a, oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej Izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę Izbę z określonym w nim terminem ważności.

Osoby niewykonyjące samodzielných funkcji technicznych w budownictwie nie mają obowiązku przynależności do Izby. Wątpliwości mogą się pojawić w zakresie członkostwa w Izbie mistrzów budowlanych, chcących dobrowolnie uzyskać członkostwo w Izbie oraz mistrzów, którzy uzyskali członkostwo przed wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo budowlane.

Ze względu na brak jakichkolwiek zmian w ustawie o samorządach zawodowych wyrażam pogląd, że:

- 1) mistrzowie posiadający uprawnienia budowlane lub ich odpowiedniki sprzed wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane, wydane przed 31 maja 2004 r., mogą być, na swój wniosek, członkami Izby i mogą po tym dniu być wpisani na listę członków Izby oraz nie mogą być przymusowo skreśleni z listy członków Izby,
- 2) mistrzowie uzyskujący dyplom mistrza w zawodzie budowlanym po dniu 30 maja 2004 r. nie mają tytułu prawnego do wpisu na listę członków Izby.

Tezę tę opieram na konstytucyjnej zasadzie nie-

działania prawa wstecz i ochrony praw nabytych. Inne rozumienie tych przepisów nie jest możliwe w związku z brakiem przepisów przejściowych w ustawie nowelizującej - Prawo budowlane oraz wobec niedokonania żadnych zmian w ustawie o samorządach zawodowych. Należy podkreślić, że majstrowie nie utracili swoich uprawnień zawodowych i nie ma tytułu prawnego do podjęcia przymusowej uchwały o ich skreśleniu z listy członków Izby. Zgodnie z art. 42 ust. 1 i 2 ustawy o samorządach zawodowych skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w wypadku:

- 1) wniosku członka,
- 2) orzeczenia o stwierdzeniu utraty uprawnień budowlanych,
- 3) orzeczenia kary skreślenia z listy,
- 4) śmierci członka,
- 5) niewuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku.

Z żadną z tych przestanek skreślenia z listy nie mamy do czynienia w omawianej sprawie.

Osoby będące w tej samej sytuacji prawnej, nie mogą być traktowane w odmienny sposób. Jeżeli więc członkami Izby mogą być nadal majstrowie, którzy uzyskali członkostwo przed 31 maja 2004 r., to takie same uprawnienia przysługują osobom niewpisanym na listę członków Izby, posiadającym analogiczne uprawnienia budowlane.

W związku z powyższym zasadne jest twierdzenie o konieczności przyjmowania do Izby majstrów posiadających uprawnienia budowlane lub ich odpowiedniki sprzed wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane, wydane przed 31 maja 2004 r. Zapewne możliwe są także inne interpretacje, wydaje się jednak, iż przyjęcie powyższej interpretacji jest najbardziej bezpieczne dla Izby, ponieważ chroni ją od ewentualnych roszczeń odszkodowawczych kandydatów na członków, którym odmówiono członkostwa.

Jakie warunki musi spełnić osoba legitymująca się przygotowaniem zawodowym w specjalności instalacyjnej w zakresie węższym, niż umożliwiają obecne przepisy, w celu ich „rozszerzenia”?

Odnosząc się do pytań dotyczących możliwości uzupełnienia uprawnień budowlanych w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, stwierdzić należy, co następuje: przed rokiem 1995 wydawane były uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej nieobejmujące całości obecnego zakresu tej specjalności. Np. zakres obejmował instalacje co i wod-kan, a nie obejmował gazu. Pojawiają się wnioski zmierzające do uzyskania uprawnień budowlanych w pełnym zakresie specjalności obowiązującej obecnie. Rozstrzygnięcia w omawianym zakresie wymaga zakres egzaminu, jakiemu powinny być poddane osoby „uzupełniające” uprawnienia. Czy mają one zdawać egzamin uzupełniający, czy też egzamin w pełnym zakresie obecnie obowiązującej specjalności. Ponadto wątpliwość budzi wymiar praktyki zawodowej, jakim powinni legitymować się kandydaci i sposób jej dokumentowania. Należy zauważyć, że stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa z 30 grudnia 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 1995 r. nr 8, poz. 38 z późn. zm.), przy ubieganiu się o uprawnienia budowlane innego rodzaju lub w innej specjalności niż posiadane obowiązuje egzamin w zakresie ograniczonym do zagadnień nieobjętych programem egzaminu obowiązującego przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia oraz znajomość zmian w stanie prawnym objętym zakresem egzaminu.

W pozostałych sytuacjach obowiązuje egzamin w wymiarze standardowym dla danej specjalności. „Uzupełnianie uprawnień w ramach specjalności” nie jest uzyskiwaniem uprawnień budowlanych innego rodzaju lub w innej specjalności. Konsekwencją takiego stanowiska jest obowiązek poddania się egzaminowi w pełnym zakresie specjalności. Osoby ubiegające się o „uzupełnianie uprawnień w ramach specjalności” podlegają obowiązkowi odbycia praktyki na zasadach ogólnych. Praktyka powinna spełniać warunki określone w § 6 i 7 rozporządzenia i to w zarówno w zakresie długości praktyki, jak też jej udokumentowania w książce praktyk. Osoby, które odbyły praktykę przed dniem wejścia w życie rozporządzenia oraz za granicą, obowiązane są, stosownie do § 23 rozporządzenia, potwierdzić ich odbycie zaświadczeniem wydanym przez kierownika jednostki, w której odbywała się praktyka zawodowa, zawierającym:

- 1) wyszczególnienie projektów budowlanych, przy których sporządzaniu ubiegający się o uprawnienia budowlane odbywał praktykę zawodową, lub obiektów budowlanych, przy których realizacji odbywał on praktykę zawodową, z podaniem osoby nadzorującej tę praktykę,
- 2) stwierdzenie okresów praktyki zawodowej, z podaniem dat rozpoczęcia i ukończenia praktyki przy poszczególnych projektach lub odpowiednio przy realizacji poszczególnych obiektów budowlanych, z określeniem charakteru wykonywanych czynności,
- 3) ogólną ocenę teoretycznej i praktycznej znajomości zawodu, dokonaną przez osobę nadzorującą praktykę.

► KRZYSZTOF ZAJĄC

Radca prawny Krajowej Rady PIIB

A 2005 bonament

Z NAMI WIESZ, ZA ILE ZBUDUJESZ!

SEKOCENBUD Kompleksowe, zawsze aktualne informacje o cenach w budownictwie dostarczane na miejsce i na czas!

Formularz zamówienia abonamentowego umieszczony jest w LICZ I BUDUJ Nr 9/2004, w BŁYSKAWICY Nr 8/2004 oraz na stronie www.sekocenbud.pl. Chętnie udzielimy Państwu szczegółowych informacji i prześlemy formularz zamówienia. DZIAŁ ABONAMENTU: (22) 622-13-06 waw. 112

OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.
00-682 Warszawa
ul. Hoża 50
tel./fax: (22) 622-13-06
abonament@sekocenbud.pl

NAJTANIEJ !!!! W ABONAMENCIE WYKUPIONYM W OKRESIE RABATOWYM do 20 października 2004 r.

www.sekocenbud.pl

Inżynier Kontraktu (1)

Rozpoczynamy cykl publikacji na temat zasad prowadzenia robót budowlanych i inżynierskich projektowanych przez Zamawiającego wg „Warunków Kontraktu na budowę FIDIC–2000” (wydanie angielsko–polskie 2000 r.).

W kolejnych numerach IB zaprezentujemy najistotniejsze kwestie związane z prowadzeniem robót budowlanych na Kontrakcie wg zasad międzynarodowych od strony praktyki, w powiązaniu z klauzulami FIDIC–2000, których znajomość może być pomocna przy samodzielnym nadzorowaniu Kontraktu lub uczestniczeniu w procesie inwestycyjnym z ramienia Zamawiającego lub Wykonawcy.

Autor cyklu liczy na to, że ten temat stanie się przyczynkiem do konfrontacji doświadczeń, wymiany informacji, uwag i opinii.

Organizacja funkcji inżyniera

Pod definicją „Inżynier”, zgodnie z Subklauzulą 1.1.2.4. FIDIC-2000, należy rozumieć Inżyniera Kontraktu. Obecne uregulowania stanowią, iż Inżyniera wyznacza Zamawiający, z którym należy utożsamiać płatnika za wykonywaną pracę Inżyniera oraz jego personelu, natomiast koszty organizacji biura Inżyniera na Placu Budowy i zabezpieczenia środka transportu, uwzględniane są w kosztorysie ofertowym Kontraktu.

Płace Inżyniera oraz jego personelu nie są zaliczane w poczet płatności Zamawiającego, jako udziału własnego w kosztach realizacji Kontraktu, podobnie jak inne wydatki Zamawiającego związane z przygotowaniem Kontraktu: wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego, wykupy gruntów pod inwestycję, koszty administracyjne związane np. z wycinką drzew itp.

Z powyższych względów Inżynier działa w imieniu Zamawiającego, co ma prawne umocowanie w Subklauzuli 3.1.a) FIDIC-2000 i zasadniczo różni się z pozycją Inżyniera wg zasad określonych w klauzulach starego wydania FIDIC-1992, gdzie Inżynier był reprezentantem Zamawiającego i Wykonawcy, a do bezstronności zobowiązywała go specjalna klauzula.

Często zatem Inżynier opłacany był przez obie Strony Kontraktu, co było zalecane przez organizację FIDIC.

Obecne działanie Inżyniera w imieniu Zamawiającego, nie może jednakże naruszać warunków Kontraktu określonych w dokumentach, a ponadto zgodnie z Subklauzulą 3.5. FIDIC-2000, w przypadkach wymagających uzgodnień, Inżynier zobowiązany jest do przeprowadzenia konsultacji z każdą ze Stron,

dla osiągnięcia uzgodnienia stanowisk.

W przypadku braku zgodności stanowisk, Inżynier dokonuje rzetelnych, a więc sprawiedliwych i bezstronnych rozstrzygnięć, które są obowiązujące dla obu Stron, aż do czasu:

- ▶ uzyskania decyzji komisji rozjemstwa w sporach, lub:
- ▶ rozstrzygnięcia drogą arbitrażu.

Władcze uprawnienia Inżyniera mogą być ograniczone przez Zamawiającego, który może nadać wymóg uzyskania jego aprobaty, przed skorzystaniem przez Inżyniera z określonego upoważnienia (klauzuli FIDIC), co wymaga wyszczególnienia w Warunkach Szczególnych Kontraktu.

Najczęściej subklauzulami, które zastrzegane są do aprobaty przez Zamawiającego, są :

- ▶ Sub. 3.2. Delegowanie przez Inżyniera,
- ▶ Sub. 4.4. Podwykonawcy,
- ▶ Sub. 8.4. Przedłużenie czasu na Ukończenie,
- ▶ Sub. 8.8. Zawieszenie Pracy,
- ▶ Sub.12.3. Wycena,
- ▶ Sub.13.1. Prawo do zmieniania.

Inżynier Kontraktu musi być imiennie wyznaczony przez Zamawiającego i najczęściej jest to publikowane w Załączniku do Oferty. Możliwa jest sytuacja wyznaczania Inżyniera na początku lub w trakcie trwania Kontraktu (zastąpienie inną osobą), lecz wówczas Zamawiający zobowiązany jest do powiadomienia Wykonawcy o osobie planowanej na zastępstwo Inżyniera, na co Wykonawca może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, co wiąże Zamawiającego.

Konieczność imiennego wyznaczenia Inżyniera Kontraktu, niezależnie od formy organizacji tej funkcji na Placu Budowy, wynika z decyzyjności Inżyniera w zasadniczych kwestiach prowadzenia Kontraktu, jak dla przykładu:

Ograniczenia
władczych
uprawnień
Inżyniera Kontraktu
muszą być zawarte
w Warunkach
Szczególnych
Kontraktu

Warunki Kontraktu na budowę – FIDIC-2000

- ▶ wyznaczania asystentów, a w tym także inżyniera rezydenta wraz z nadaniem im upoważnień przysługujących Inżynierowi, lecz nigdy w zakresie całkowitym,
- ▶ wyrażania zgody na wyznaczenie Przedstawiciela Wykonawcy lub jego odwołania,
- ▶ akceptowania kadry kierowniczej i personelu zatrudnionego na Placu Budowy przez Wykonawcę, z możliwością usunięcia osób przy ich zaniedbaniach,
- ▶ zatwierdzania podwykonawców, wprowadzanych na Plac Budowy w trakcie realizacji Robót, zgodnie z Subklauzulą 4.4. b) FIDIC-2000,
- ▶ wydawania zatwierdzeń na użycie Materiałów zaproponowanych przez Wykonawcę do użycia i wbudowania w Robotach, zgodnie z Subklauzulą 7.2. FIDIC-2000,
- ▶ zatwierdzania podstawowych dokumentów realizacji Kontraktu jak: Harmonogram Robót, Plan Płatności, Program Zapewnienia Jakości, Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia na budowie,
- ▶ wydawania decyzji dotyczących terminów realizacji Kontraktu, jak: Data Rozpoczęcia, Świadczenie Przejęcia, Świadczenie Wykonania, Ostateczne Świadczenie Płatności itp.,
- ▶ zatwierdzania kwot do zapłaty w Przejściowych Świadczeniach Płatności wystawionych przez Wykonawcę,
- ▶ zatwierdzania Protokołów Konieczności dla robót dodatkowych i wynegocjonowanych stawek opłat należnych Wykonawcy,
- ▶ interpretacji roszczeń Stron i rozstrzygania w zakresie ustalonym Warunkami Kontraktu,
- ▶ pełnienia funkcji jednoosobowej komisji rozjemstwa w sporach, przy wyznaczeniu przez Strony.

W praktyce istnieją różne możliwości organizacji funkcji Inżyniera, jak np.:

- ▶ Wybór w drodze przetargu publicznego instytucji do prowadzenia zadań Inżyniera Kontraktu na budowie, na wzór inwestora zastępczego.
- ▶ Scedowanie obowiązków i upoważnień na inżyniera rezydenta, pod pojęciem którego kryją się także służby nadzoru inwestorskiego.
- ▶ Wyznaczenie jednoosobowo Inżyniera Kontraktu z powierzeniem własnych służb Zamawiającego do sprawowania nadzorów inwestorskich na budowie.
- ▶ Organizacja własnego Biura Inżyniera Kontraktu zatrudniającego pracowników Zamawiającego włącznie z Inżynierem.

Wybór formy prowadzenia Kontraktu zależy

od możliwości finansowych i organizacyjnych Zamawiającego, albowiem kryją się za tym nakłady finansowe, które w odniesieniu do wyspecjalizowanych instytucji lub inżyniera rezydenta, mogą sięgać 6-8 proc. wartości Kontraktu. Stąd w odniesieniu do Zamawiającego, który w sposób ciągły realizuje kontrakty dotowane z funduszy Unii Europejskiej, najbardziej opłacalną i uzasadnioną jest forma organizacji własnego Biura Inżyniera Kontraktu, jak ma to dla przykładu miejsce w Dolnośląskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich we Wrocławiu.

Dysponowanie przez Zamawiającego własnym Biurem Inżyniera Kontraktu ma tę dodatkową zaletę, że Inżyniera i jego służby (personel) można włączyć do czynności przygotowawczych Kontraktu już na etapie koncepcji i projektowania inwestycji, przygotowania przedmiarów i kosztorysów inwestorskich, przygotowania dokumentacji przetargowej, w tym tak istotnych dokumentów wymagających wiedzy specjalistycznej, jak :

- ▶ Szczegółowe Specyfikacje Techniczne,
- ▶ Kosztorys Ofertowy w formie przedmiaru robót, tzw. „Ślepy Kosztorys”,
- ▶ Instrukcje dla Oferentów,
- ▶ Warunki Szczególne Kontraktu.

Ponadto uczestnictwo Inżyniera w Komisji Przetargowej z ramienia Zamawiającego, stanowi znaczące ułatwienie dla prac tej komisji, z racji wiedzy o Kontrakcie nabytej przez Inżyniera w pracach nad przygotowaniem dokumentacji technicznej i przetargowej.

Podstawowe dokumenty kontraktu

Gdyby ktoś uważał iż „Czerwona Książka” zawierająca klauzule FIDIC-2000, jest wystarczająca do przeprowadzenia Kontraktu, to jest w wielkim błędzie, albowiem dokumenty Kontraktu tworzy wiele istotnych uzupełnień, które mają często nadrzędne znaczenie nad „Warunkami Kontraktu na budowę FIDIC-2000”.

Zgodnie z Subklauzulą 1.5. FIDIC-2000, w zestawie dokumentów tworzących Kontrakt, zasady określone „Warunkami Kontraktu na budowę FIDIC-2000” klasyfikowane są dopiero na 5. miejscu i wyprzedza je:

- ▶ Akt Umowy,
- ▶ List Akceptujący (niemający powszechnego zastosowania wobec Powiadomienia Zwycięskiego Oferenta),
- ▶ Oferta (która, moim zdaniem, jest zakwa-

lifikowana zbyt wysoko i co, z zasady, zmienia Zamawiający),

► **Warunki Szczególne.**

W tym momencie pragnąłbym zwrócić uwagę Czytelników na znaczenie „Warunków Szczególnych”, które uzupełniają i poprawiają niektóre klauzule podstawowe zawarte w „Czerwonej Księżce”, to jest w „Warunkach Kontraktu na budowę FIDIC-2000”. Zmiany klauzul i subklauzul wniesione przez Zamawiającego w Warunkach Szczególnych są nadrzędne nad definicjami i ustaleniami zawartymi w „Czerwonej Księżce”, która traktowana jest jako „Warunki Ogólne Kontraktu”.

Powyższe regulacje mają bardzo ważne znaczenie w prowadzeniu Kontraktu, albowiem Zamawiający może dokonać tak istotnych zmian w klauzulach podstawowych, że mogą one znacznie odbiegać od uregulowań Warunków Ogólnych Kontraktu.

Istotnym zatem jest, aby Inżynier odpowiednio interpretował zapisy poszczególnych klauzul określonych w Warunkach Ogólnych, w odniesieniu do nadrzędnych uregulowań zawartych w Warunkach Szczególnych.

Hierarchia ważności dokumentów, z reguły ustalona jest w Subklauzuli 1.5. Warunków Szczególnych, gdzie wymieniona jest także pozycja innych dokumentów Kontraktu, wg zaszerogowania pod względem ważności.

Dla uzasadnienia jak ważne są powyższe uregulowania, posłużę się sytuacją zaistniałą na obecnie prowadzonym przeze mnie Kontrakcie, gdzie nieopatrznie w Szczegółowych Specyfikacjach Technicznych znalazł się zapis, iż Zamawiający odtworzy ustalenie pozycji, poziomów, wymiarów wszystkich istotnych części Robót w terenie, co jest równoznaczne z tzw. „zabiciem reperów” na koszt Zleceniodawcy przez służby geodezyjne. Uwzględniając koszt ww. operacji, w odniesieniu do zakresu Robót obejmujących przebudowę odcinka około 12 km drogi wraz ze skrzyżowaniami, koszt zrealizowania ww. prac był stosunkowo wysoki, gdy kosztorys ofertowy przewidywał płatności dla Wykonawcy za czynności geodezyjne związane z wytyczeniem Robót w terenie.

Żądania Wykonawcy co do płatności za ww. czynności geodezyjne przez Zamawiającego, nie zostały uwzględnione przez Inżyniera, dzięki nadrzędności regulacji zawartych w Warunkach Ogólnych Kontraktu nad

Szczegółowymi Specyfikacjami Technicznymi, gdyż zgodnie z Subklauzulą 4.7. FIDIC-2000, na Wykonawcy spoczywa obowiązek wytyczenia Robót w terenie w nawiązaniu do punktów, linii i poziomów odniesiona wg dokumentacji projektowej Kontraktu lub podanych przez Inżyniera.

W odniesieniu do Szczegółowych Specyfikacji Technicznych, które klasyfikowane są po Warunkach Ogólnych Kontraktu, pragnę przestrzec przed bezwiednym przepisywaniem tych specyfikacji wg wzorców opracowanych przez różne instytucje, jak np. Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie dróg, albowiem często wymagania technologiczne i materiałowe Kontraktu nie są spójne z ww. wzorcami, w szczególności gdy dotyczą wymagań międzynarodowych, które często odbiegają od krajowych aprobat technicznych materiałów.

Źle sprecyzowane wymagania techniczne co do materiałów planowanych do zastosowania na budowie, w konsekwencji zaowocują zgłoszeniami przez Wykonawcę materiałów najtańszych dostępnych na rynku krajowym, o wątpliwej jakości.

Wiadomym jest, że Zamawiający i działający w jego imieniu projektant, nie może narzucić wymogu stosowania określonego materiału lub produktu, podając konkretny typ, nazwę i producenta, co kłóciłoby się z zasadą „wolnej konkurencji”, lecz istnieją metody opisu cech materiału lub produktu z zastrzeżeniem wymagań technicznych i wytrzymałościowych, które wyeliminują przypadki wprowadzenia materiałów i produktów o niskiej jakości.

W tej ważnej kwestii działania Zamawiającego i Wykonawcy są rozbieżne, gdyż każda ze stron kierować się będzie własnymi racjami:

► Zamawiający troską o użycie materiałów i produktów o jak najwyższej jakości, a więc i drogich,

► Wykonawca dążeniem do uzyskania jak najwyższego zysku, a więc zakupem materiałów tanich.

Powszechnie wiadomo, że przy konstrukcji kosztorysów ofertowych, tzw. „Ślepych Kosztorysów”, operujemy tylko przedmiarem i ceną jednostkową lub ryczałem, gdzie koszt zakupu materiałów i produktów stanowi ukryty element ceny jednostkowej.

Obecne uregulowania wniesione „Czerwoną Księżką FIDIC-2000” są korzystniejsze dla

Szczegółowe

Specyfikacje

Techniczne mogą

się różnić od

krajowych aprobat

technicznych

materiałów

budowlanych

Dokumentacja

Projektowa

oraz

Przedmiar Robót

Inżyniera w eliminowaniu prób wprowadzenia tanich materiałów i produktów przez Wykonawcę, gdyż usunięty został zapis Subklauzuli 4.1.b) FIDIC-1992, że zakup materiałów, które są zgodne z normami wymienionymi w specyfikacji kontraktowej nie wymagają uzyskania uprzedniej zgody Inżyniera.

Kolejnymi dokumentami w hierarchii zaseregowania dokumentacji kontraktowej są: Dokumentacja Projektowa wraz z Rysunkami, a w następnej kolejności wyceniony Przedmiar Robót po korekcie arytmetycznej w procedurze przetargowej.

Powyższa kolejność ma znaczenie dla ewentualnych robót dodatkowych, które mogą mieć miejsce w związku z błędami zaistniałymi na etapie przygotowania dokumentacji technicznej i przedmiaru robót, gdyż upoważnia Inżyniera do korekty tych błędów, jak też do innych działań, które nie znalazły odzwierciedlenia w kosztorysie ofertowym, a wynikły w czasie realizacji Robót. Należy zaznaczyć, że Kontrakty realizowane w ramach programów PHARE CBC, z założenia przewidują rezerwę 10 proc. wartości Kontraktu, na realizację robót dodatkowych i rezerwa ta włączona jest do kosztorysu ofertowego, czego nie przewidują procedury krajowe oparte na ustawie o Zamówieniach Publicznych. Na powyższych Kontraktach, obmiar Robót w zakresie do 125 proc. w stosunku do przedmiaru kosztorysu ofertowego, nie jest utożsamiany z robotami dodatkowymi, w poszczególnych asortymentach tych robót.

Przedmiar Robót wyceniony przez Oferenta w procedurze przetargowej i skorygowany w zakresie błędów matematycznych przez Komisję Przetargową, stanowi podstawę rozliczeń Robót zrealizowanych na Kontrakcie.

Kontrakt na budowę ma charakter obmiarowy i płatności należne Wykonawcy ustalone są na podstawie obmiaru wykonanych prac, przez służby Inżyniera. Stąd bardzo istotnym parametrem rozliczeń jest cena jednostkowa ustalona przez Wykonawcę na etapie złożenia ofert w procedurze przetargowej. Analiza cen jednostkowych przez Inżyniera w czasie przygotowania się do prowadzenia Kontraktu, jest cennym źródłem informacji co do zamierzeń Wykonawcy:

▶ gdzie upatruje on swoje zyski i w jakim asortymencie robót,

▶ gdzie ewidentnie poniesie on straty lub będzie realizował roboty po kosztach własnych.

Na podstawie takiej analizy, Inżynier powinien uczulić swoje służby nadzoru inwestorskiego na szczególną kontrolę tych robót, z których Wykonawca nie uzyska zakładanego zysku lub będzie je realizował przy własnych stratach.

Bardzo często oferenci dla zwycięstwa w przetargu, zaniżają wycenę „Ślepego Kosztorysu”, aby za wszelką cenę otrzymać Kontrakt, co dla Zamawiającego jest niezmiernie kłopotliwe z uwagi na wiążącą się z ceną jakością robót, a w przetargach międzynarodowych z udziałem środków pomocowych Unii Europejskiej, jest równoznaczne ze zwrotem części niewykorzystanej dotacji.

Cena jednostkowa jest niezmienna przez cały okres realizacji Kontraktu, nawet gdy trwa on kilka lat i w praktyce Subklauzula 13.8 FIDIC-2000 dotycząca korekt wynikających ze zmian kosztu jest uchylana w Warunkach Szczególnych Kontraktu. Istnieją odstępstwa od ww. podstawowej zasady rozliczeń Kontraktu i dotyczą one:

▶ robót dodatkowych o charakterze nieprzewidzianym asortymentem robót wyszczególnionych w Kontrakcie, dla których nie ma ustalonych cen jednostkowych,

▶ pomierzonych ilości robót danego asortymentu, gdy zmienia się one o więcej niż 10 proc. (w praktyce Zamawiający podwyższa tę granicę do 25 proc.) w stosunku do ilości ustalonych w przedmiarze robót „Ślepym Kosztorysie”, przy spełnieniu dodatkowych kryteriów, gdzie stawka lub cena jednostkowa jest od nowa ustalana przez Inżyniera i negocjowana ze Stronami, na mocy Subklauzuli 3.5 FIDIC-2000.

Więcej szczegółów na temat ustalania Ceny Kontraktowej i praktycznych uwag dla ograniczenia przypadków nowych wycen wg Subklauzuli 12.3 FIDIC-2000 znajdziecie Państwo w kolejnych artykułach.

▷ **MGR INŻ. MAREK BRZEZIŃSKI**

Dyrektor Biura Inżyniera Kontraktu

Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich we Wrocławiu

POJĘCIA – FINANSE

current account	rachunek bieżący, konto bieżące w przeciwieństwie np. do rachunku kredytowego	sale (purchase) of foreign currency	sprzedaż (kupno) waluty obcej
credit account	rachunek kredytowy, konto kredytowe	bank cash services	bankowe usługi inkasowe tu: usługi związane z obrotem gotówkowym
deposit account	rachunek depozytowy, konto depozytowe	cash foreign exchange	gotówkowa wymiana walut kupno i / lub sprzedaż jednej waluty za drugą, przynajmniej jedna waluta musi wystąpić w formie gotówki
foreign currency account	rachunek dewizowy, konto dewizowe	non-cash foreign exchange	niegotówkowa wymiana walut, transakcja w której występują minimum 2 różne waluty, ale niemająca charakteru gotówkowego
stock account	rachunek papierów wartościowych, konto akcyjne, konto giełdowe	minimum balance	stan konta, minimalny stan środków na koncie
joint account	rachunek wspólny, np. taki, którego współdysponentami są żona i mąż	execution of foreign bank's incomong remittance order	realizacja polecenia zapłaty obecnie dotyczyć to może polecenia otrzymanego od zagranicznego (obcego) banku, banku mającego siedzibę w tym samym kraju, ale należącego do innej sieci
account turnover	obroty na koncie		
state of an account	stan rachunku, stan konta		
to open an account	otworzyć rachunek, otworzyć konto		
to close an account	zamknąć (zlikwidować) rachunek (konto)		
to carry an account	prowadzić rachunek, prowadzić konto		
to charge an account	obciążać rachunek		
to debit an account	obciążać konto		
to credit an account	uznawać konto		
account holder	posiadacz rachunku, posiadacz konta		
overdrawn account	rachunek przekroczony taki, z którego pobrano więcej środków niż się na nim znajdowało		
manual encashment operation	manualna operacja inkasowa operacja „przy okienku kasowym”		
cash desk operations	operacje kasowe		
night cash desk	nocne operacje kasowe		
electronic banking	bankowość elektroniczna jako przeciwieństwo bankowości manualnej		
ATM operation	operacja bankomatowa		
Automated Teller Machine	dosłownie: automatyczny kasjer w Polsce zwany bankomatem		
payment order	polecenie zapłaty		
cancellation of payment	anulowanie płatności		
cancellation of payment order	anulowanie polecenia zapłaty		
		intragroup payments	płatności wewnętrzne, płatności przy których środki przenoszone są z konta na konto, przy czym oba konta funkcjonują w bankach należących do jednej sieci (grupy banków)
		crediting funds to account	uznawanie konta, zwiększanie stanu konta
		urgent incoming payment	pilna płatność przychodząca do banku
		outgoing payment	płatność wychodząca z banku
		funds are credited with the value date specified in payment document	konto jest uznawane z datą waluty podaną w dokumencie płatniczym
		funds are credited wit the value date „value date + 1”	konto jest uznawane z datą opóźnioną o 1 dzień, dzięki czemu bank ma środki w dyspozycji o 1 dzień dłużej
		value date	data waluty określenie definiujące, po kursie z którego dnia nastąpi przeliczenie wartości operacji, jeżeli operacja jest w walucie innej niż waluta transakcji

S K R Ó T Y

actg.	acting	pełniący obowiązki	CAE	(US) computer-aided	inżynieria wspomagana
ad.	(USA) advertisement	ogłoszenie, reklama		computer-aided engineering	komputerowo
ad.	advertisement	ogłoszenie, reklama	CAM	computer-aided manufacturing	produkcja wspomagana
ag.	against	przeciw			komputerowo
AGI	adjusted gross income	skorygowany dochód brutto (całkowite przychody płatnika podatku pomniejszone o odpisy na fundusz emerytalny, alimenty itp.)	C.C.	custom charges	opłaty celne (nie należy ich utożsamiać z cłem)
AGM	annual general meeting	doroczne walne zgromadzenie (udziałowców)	C.C.	Chamber of Commerce	Izba Handlu, Izba Handlowa
Amex	(USA) American Stock Exchange	amerykańska giełda przeznaczona dla drobniejszych inwestorów	C of C	Chamber of Commerce	Izba Handlu, Izba Handlowa
amt	amount	kwota, suma, ilość	C. of C.	(USA) Chamber of Commerce	Izba Handlu, Izba Handlowa
appt.	(US) appointment	(uzgodniony termin) spotkania, spotkanie	canc.	cancellation	anulowanie
Att.	attorney	pełnomocnik, adwokat, przedstawiciel prawny	canc.	cancelled	anulowany
atty	(USA) attorney	pełnomocnik, adwokat, przedstawiciel prawny	cap.	capacity	pojemność, objętość, wydajność, przepustowość, moc, nośność, ładowność
A/V	(USA) ad valorem	od wartości	CATV	cable television	telewizja kablowa
B/D	bank draft	przekaz bankowy	CBD	central business district	finansowe i biznesowe centrum miasta
B.E.	Bank of England	Bank Anglii	ccw	counterclockwise	przeciwnie do kierunku ruchu wskazówek zegara
B/E	bill of exchange	weksel	CD	(USA) certificate of deposit	certyfikat depozytowy (dokument wydawany przez instytucję finansową przyjmującą środki do depozytu w zamian za wynagrodzenie określone procentowo od wartości)
b/f	brought forward	do przeniesienia – termin księgowy informujący o kwotach przenoszonych na kolejny arkusz lub kolejny okres sprawozdawczy			inżynier budownictwa zajmujący się infrastrukturą miejską
bk	bank	bank	C.E.	civil engineer	inżynier budownictwa zajmujący się infrastrukturą miejską
bk	book	książka, w księgowości księga (np. przychodów, rozchodów itp.)	cent.	central	centralny
bs	bill of sale	paragon, dowód sprzedaży	CEO	(US) chief executive officer	najwyższy członek zarządu przedsiębiorstwa
c	circa	około	cert.	certificate	świadectwo, zaświadczenie, dyplom, certyfikat
ca	circa	około	cert.	certified	uwierzytelniony
CA	chartered accountant	rewident księgowy	c.g.	centre of gravity	środek ciężkości
C/A	capital account	konto środków trwałych	C.H.	Customs House	urząd celny
C/A	credit account	konto (rachunek) kredytowy	c.h.	central heating	centralne ogrzewanie
C/A	current account	konto (rachunek) bieżący	chq.	cheque	czek
CAD	computer-aided design	projektowanie wspomagane komputerowo	C/I	certificate of insurance	polisa ubezpieczeniowa
CAD	cash against documents	gotówka w zamian za dokumenty (forma płatności stosowana w obrocie międzynarodowym)	CIP	Carriage and Insurance Paid to (...named place of destination)	przewoźne i ubezpieczenie opłacone do (...oznaczone miejsce przeznaczenia)
CAD-CAM	and computer-aided design computer-aided manufacturing	projektowanie i produkcja wspomagane komputerowo	c.m.	(US) center of mass	centrum masy
			cml	commercial	handlowy, komercyjny
			CD	(US) certificate of deposit	certyfikat depozytowy (dokument wydawany przez instytucję finansową przyjmującą środki do depozytu w zamian za określane procentowo wynagrodzenie)

Naprawić wadliwe zmiany warunków technicznych

Usytuowanie budynków przy granicy

Rozporządzenie ministra infrastruktury z 12 IV 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690, zm. 2003 r., nr 33, poz. 270 z 2004 r. nr 109, poz. 1156) zostało opublikowane po zakończeniu trwającego 2 lata procesu projektowania i postępowania legislacyjnego. W toku tego procesu kilkadziesiąt jednostek organizacyjnych i kilkuset specjalistów przedstawiło swe uwagi i wnioski w sprawie zmian zakresu i treści poprzedniego rozporządzenia MGPIB z 1994 r., a następnie konsultowało, opiniowało i weryfikowało kolejne projekty nowego rozporządzenia. Ostateczny tekst rozporządzenia z 12 kwietnia 2002 r., uwzględniający na koniec wyniki rutynowego opiniowania przez organy naczelne i jednostki centralne i po usunięciu rozbieżności na międzyresortowej konferencji uzgadniającej, został zweryfikowany także w Rządowym Centrum Legislacyjnym.

Mimo tak szerokiego forum współtwórców tego aktu prawnego – nie został on pozbawiony skazy, jaka cechuje wszelkie akty prawne, a polegającej na tym, że zawarte w nich regulacje opierają się na doświadczeniach ze zdarzeń już dokonanych, podczas gdy ich celem jest regulowanie zasad postępowania w przyszłości.

W związku z tym i w konfrontacji z presją bieżących potrzeb i uwarunkowań, jakie stwarza proces naszej transformacji społeczno-gospodarczej, trudno oczekiwać, że regulacje zawarte w nowym rozporządzeniu z 2002 r. nie będą musiały być sukcesywnie weryfikowane.

Przyczynia się do tego również realizowana równocześnie harmonizacja naszego prawa i normalizacji z systemami przyjętymi w Unii Europejskiej, która powoduje lawinowy wzrost liczby nowych aktów prawnych, co znajduje spektakularny wyraz w kilkunastokrotnym (!) zwiększeniu objętości ostatnich roczników Dzienników Ustaw, w porównaniu do czasów II RP i PRL. Ubocznym skutkiem tego przyspieszenia jest bowiem dotkliwy i powszechnie krytykowany brak wymaganej czytelności i spójności stanowionego prawa, co ujawniło się również w procesach legislacyjnych, mających związek ze stosowaniem przepisów rozporządzenia z 2002 r.

Wejście w życie dwóch ustaw z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717) oraz o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. nr 80, poz. 718), spowodowało potrzebę wprowadzenia pewnych korekt, w zasadzie formalnych, w rozporządzeniu ministra infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Chodziło przede wszystkim o uwzględnienie faktu wprowadzenia w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym bogatszych form ustalania warunków lokalizacji – w miejsce poprzedniej formy decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wprowadzenia do Prawa budowlanego definicji prawnej budynku jednorodzinnego.

Jednakże, w wydanym rozporządzeniu ministra infrastruktury z 7 kwietnia 2004 r., zmieniającym

rozporządzenie z 2002 r., zakres zmian jest o wiele szerszy, przede wszystkim z powodu wprowadzenia, innej niż poprzednio, prawie wyłącznie stylistycznej redakcji dużej liczby przepisów, jak np.: w § 3 pkt 1 – 24, § 9, § 15 ust. 1, § 40 ust. 1 i 2, § 42, § 54 ust. 1 i 2, § 55 ust. 2, 3 i 4, § 62 ust. 3 i § 194 ust. 2., co będzie zmuszało użytkowników do czasochłonnych analiz porównawczych treści tych przepisów.

W rozporządzeniu z 2004 r. wprowadzono także wiele uzasadnionych uściśleń poprzedniej treści merytorycznej przepisów, jak np. § 81 ust. 4, § 125 ust. 3, § 158 ust. 7, § 192 ust. 3, § 192 ust. 3, § 198, § 299 ust. 5. Jako trafną i użyteczną innowację należy również uznać wprowadzenie nowego załącznika (nr 1) zawierającego wykaz Polskich Norm związanych z konkretnymi przepisami rozporządzenia. W rozporządzeniu z 7 kwietnia 2004 r. wprowadzono także dyskusyjne zmiany merytoryczne bardzo istotnych przepisów, jak np. § 12, § 13, § 19, § 54 ust. 3 oraz § 55 ust. 1 i 2, które wymagają szczególnie wnikliwego zapoznania, aby przez ich niewłaściwe zastosowanie nie spowodować pogorszenia walorów użytkowych lub nieuzasadnionego wzrostu kosztów budowy, przebudowy bądź zmiany sposobu użytkowania.

Dotyczy to zwłaszcza przepisów ustalających:

- odległości budynków i zgrupowań miejsc postojowych dla samochodów osobowych od granicy działki budowlanej,
- odległości w zabudowie, zapewniające optymalne warunki oświetlenia naturalnego pomiesz-

POLCEN - BUDUJĄCE PRAWO

POLcen

Oficina Wydawnicza POLCEN Sp. z o.o. na krajowym rynku wydawnictw specjalistycznych z dziedziny budownictwa istnieje od 1988 roku.

Dotychczas nakładem POLCEN ukazało się ok. 100 publikacji książkowych z zakresu: prawa budowlanego, gospodarki przestrzennej, warunków techniczno-budowlanych, uprawnień budowlanych, projektowania, kosztorysowania, umów i procesów inwestycyjno-budowlanych, zamówień publicznych itp.

Dużym osiągnięciem wydawniczym firmy POLCEN są m.in.:

- publikacje książkowe:
 - Zbiór Aktów Prawnych związanych z budownictwem – czterotomowe kompendium wiedzy budowlanej, zawierające na 1250. kartach wymiennych formatu A4 teksty ujednolicone ok. 30. ustaw i 100. rozporządzeń – kwartalnie aktualizowanych (dostępne na płycie CD),
 - podstawy normatywne kosztorysowania (KNR nr 4-05, 4-06, 4-07, KSNR nr 8 i KNP),
 - Warunki techniczne dla budynków i ich usytuowanie W. Korzeniewskiego,

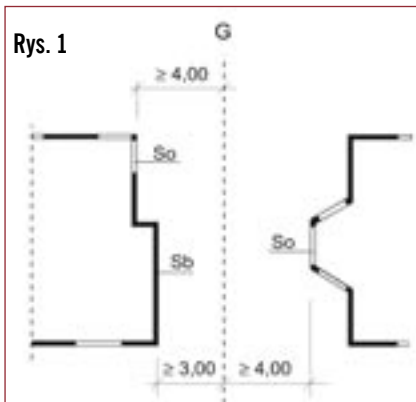
- periodyk - czasopismo **Budownictwo i Prawo** (od 1997 r.), zawierające stałą wkładkę **KPB UNI-BUD** pt. **Budownictwo w UE, dotyczącą procesu poakcesyjnego Polski,**

- prowadzone szkolenia przygotowujące do egzaminów na uprawnienia budowlane.

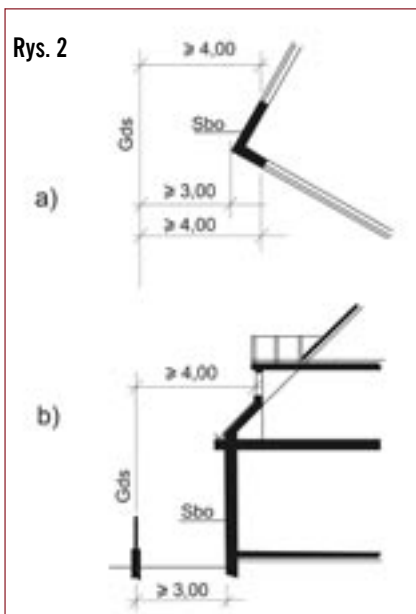
Firma POLCEN stale współpracuje z: Ministerstwem Infrastruktury, Ministerstwem Gospodarki i Polityki Socjalnej, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego, Urzędem Zamówień Publicznych, Krajową Izbą Budownictwa, Izbą Projektowania Budowlanego, Izbą Przemysłowo-Handlową Budownictwa (obecnie przystępuje do stałej współpracy z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa) oraz z Korporacją Przedsiębiorców Budowlanych UNI-BUD.

POLCEN Sp. z o.o. • ul Żurawia 32/34, lok. 100, 00-515 Warszawa
tel. (0-22) 622 07 86, 622 29 62, tel./faks (0-22) 622 16 61

• polcen@pro.onet.pl • wydawnictwo@polcen.com.pl •
• www.polcen.com.pl (księgarnia internetowa) •

czeń przeznaczonych na pobyt ludzi,
–warunki wyposażenia, przed oddaniem do użytku niskich budynków wielorodzinnych, w urządzenia techniczne umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym do garaży podziem-

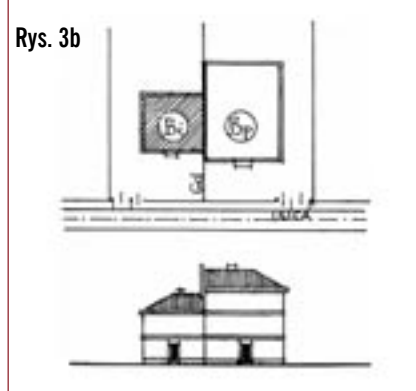
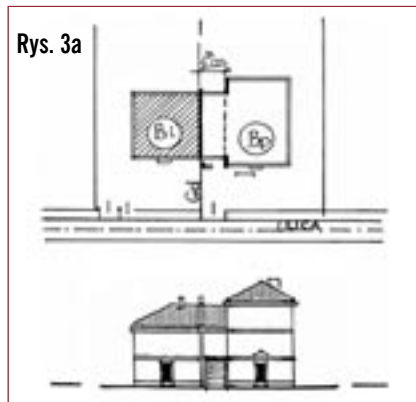

nych i mieszkań położonych na parterze,
–uniemożliwienie praktycznego dobudowania szybów dźwigowych do istniejących budynków bezdźwigowych.

Przykłady takich dyskusyjnych zmian niektórych przepisów warunków technicznych wprowadzonych w 2004 r. (WT-2004) ilustrują rysunki 1-6. Mankamenty nowego rozporządzenia z 7 kwietnia 2004 r. świadczą o tym, że tworzenie przepisów techniczno-budowlanych jest zadaniem niezwykle trudnym i wymaga nie tylko najwyższych kwalifikacji zawodowych autorów, ale również umiejętności korzystania przez nich z fachowych konsultacji, uwag i opinii jak najszerszych kręgów specjalistów. Warunki te nie zostały z pewnością spełnione w sposób dostateczny przy opracowaniu i uzgadnianiu projektu ostatniego rozporządzenia, o czym świadczą widoczne niedoskonałości wielu nowych przepisów. W związku z tym, zaistniały stan prawny wymaga ponownej, obiektywnej analizy krytycznej i pilnego usunięcia wadliwych regulacji, aby nie stwarzać podstaw do ich stosowania wbrew logice lub omijania zasad obowiązujących w państwie prawa.

Pełny tekst omawianego rozporządzenia opublikowany jest na stronie www.piib.org.pl

Aby ułatwić opanowanie i właściwe stosowanie obowiązujących obecnie przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Oficyna Wydawnicza POLCEN opublikowała już 5. wydanie poradnika pt. **WARUNKI TECHNICZNE DLA BUDYNKÓW I ICH USYTUOWANIE 2004**, w którym został zamieszczony ujednolicony tekst rozporządzenia z 12 kwietnia 2002 r., z wyróżnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem z 7 kwietnia 2004 r. Natomiast w komentarzu do

rozporządzenia zostały szeroko omówione nowo wprowadzone zmiany, przy zastosowaniu zestawień porównawczych.

Rys. 1. Podstawowe, minimalne odległości budynków od granicy (G) z działką sąsiednią, usytuowanych do niej równoległe (§ 12 ust. 1) i mających od strony granicy ścianę z otworami okiennymi lub drzwiowymi (So) oraz bez otworów (Sb).

Rys. 2. Odległość budynku od granicy z działką sąsiednią, usytuowanego do niej nierównoległe (§ 12 ust. 3 pkt 2) oraz od najbliższej krawędzi do

KUPON RABATOWY

TYLKO DLA CZYTELNIKÓW „INŻYNIERA BUDOWNICTWA”

Warunki techniczne dla budynków i ich usytuowanie 2004

w cenie

~~77 zł~~

69 zł

Niniejszym zamawiam następującą liczbę egz.

IMIĘ I NAZWISKO

NAZWA FIRMY

ADRES

KOD POCZTOWY

Wypełniony kupon prosimy przelać pod adresem redakcji:

Wydawnictwo PIIB sp. z o.o., 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14a lub faksem pod numer (022) 336 13 41

Warunki techniczne dla budynków i ich usytuowanie 2004 - poradnik

Poradnik przeznaczony jest dla: inwestorów, projektantów (architektów, konstruktorów budowlanych, drogowców, mostowców, instalatorów sanitarnych i elektryków), kosztorysantów, kierowników i majstrów budowy, inspektorów nadzoru budowlanego, funkcjonariuszy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

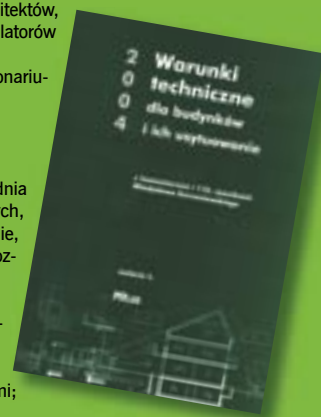
W poradniku:

- ujednolicony przez POLCEN tekst rozporządzenia MI z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, z wyróżnieniem tytułów paragrafów i zmian wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 7 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 109, poz. 1156)
- komentarz do rozporządzenia (z omówieniem nowo wprowadzonych zmian przy zastosowaniu zestawień porównawczych) wraz ze 110. rysunkami
- wykaz aktów prawnych związanych z warunkami technicznymi;
- indeks przedmiotowy oraz spis rysunków.

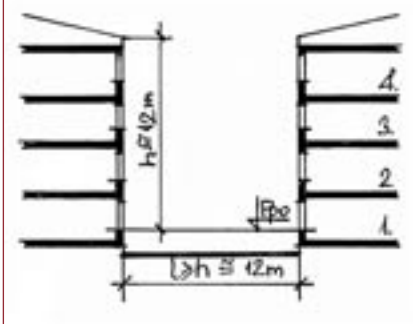
Autor: mgr inż. arch. Władysław Korzeniewski

– współautor wielu aktów normatywnych związanych z Prawem budowlanym

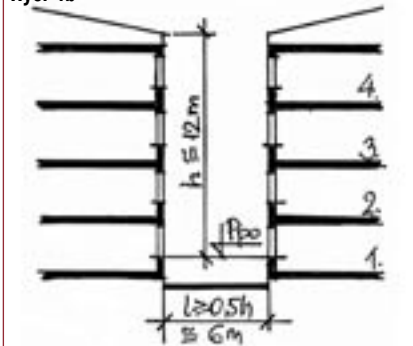
wyd. 5., format B5, stron 440, stan prawny: 15 maja 2004 r.

Rys. 4a

Rys. 4b

okna w dachu (§ 12 ust. 2):

a) rzut poziomy budynku usytuowanego nierównoległe do granicy,

b) przekrój budynku z oknem w dachu (lukarną).
Oznaczenia: Gds – granica z działką sąsiednią, Sbo – ściana bez otworów.

Rys. 3. Zasady usytuowania budynku bezpośrednio przy granicy działki (Gd), w przypadkach gdy budynek projektowany (Bp) będzie przylegał do budynku istniejącego (Bi) na sąsiedniej nieruchomości bezpośrednio przy granicy:

a) wg dotychczasowego przepisu § 12 ust. 6 pkt 2 WT-2002, w pasie o szerokości co najmniej 3 m od granicy, gabaryty budynku Bp nie mogły przekraczać gabarytów budynku Bi, co pozwalało na zharmonizowanie formy architektonicznej zabudowy i chroniło przed naruszeniem stabilności posadowienia i konstrukcji budynku Bi, przed zakłóceniem ciągu przewodów kominowych w budynku Bi oraz ograniczeniem oświetlenia naturalnego i nasłonecznienia pomieszczeń w budynku Bi, a także przed ograniczeniem przepływów powietrza w zespole zabudowy obydwu działek;

b) nowy przepis § 12 ust. 4 pkt 2 WT-2004 dopuszcza usytuowanie budynku Bp, jako przylegającego do budynku Bi usytuowanego bezpośrednio przy granicy działki, bez jakichkolwiek ograniczeń, co umożliwi dowolne powiększanie długości i wysokości budynku Bp w stosunku do Bi, stwarzając dysonanse architektoniczne oraz

zagrożenia techniczne i użytkowe.

Rys. 4. Zasady ustalania odległości między budynkami w celu zapewnienia optymalnych warunków oświetlenia naturalnego (dziennego) pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi:

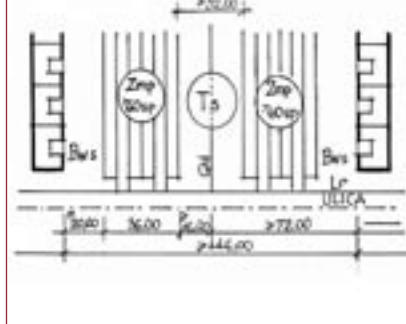
a) przykład spełnienia podstawowego warunku § 13 WT-2002, zachowanego bez zmiany również w WT-2004, a wymagającego zachowania odległości (l) okna do pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi od przeciwległego obiektu zacieniającego, co najmniej równej wysokości tego obiektu (h), licząc od poziomu parapetu okna (Ppo) zacinianego do poziomu górnej krawędzi obiektu zacieniającego, co sprowadza się do spełnienia warunku $l \geq h$;

b) w § 13 WT-2004 został utrzymany dotychczasowy przepis § 13 WT-2002 dopuszczający na obszarze śródmiejskiej zabudowy ograniczenie do 50 proc. wymaganej odległości od okna do obiektu zacieniającego, czyli spełnienia warunku $l \geq 0,5 h$, jednakże uchylone zostało ograniczenie zastosowania tego przepisu wg WT-2002 wyłącznie do zabudowy uzupełniającej przy ulicach i placach, czyli w budynkach plombowych w pierzejach zwartej zabudowy ukształtowanej historycznie. Ponadto w nowej redakcji § 13 WT-2004 został całkowicie zniesiony dotychczasowy przepis WT-2002, który wymagał zachowania w zabudowie odległości co najmniej 20 m od okien pomieszczeń mieszkalnych, czyli w pokojach w budynkach wielorodzinnych, od przeciwległego obiektu zacieniającego, bez prawa do zmniejszenia tej odległości również w śródmiejskiej zabudowie uzupełniającej.

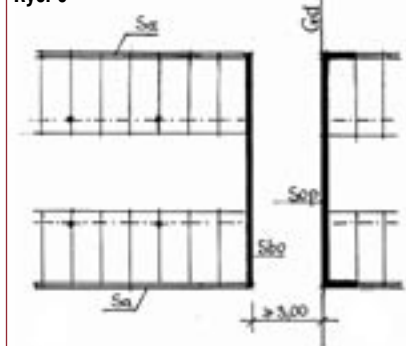
Rys. 5. W § 19 WT-2004 został wprowadzony nowy ust. 2, określający odległości (od 3 do 16 m) wymagane od odkrytych zgrupowań miejsc postojowych (parkingów) dla samochodów osobowych od granicy działki, bez uwzględnienia faktycznych warunków lokalizacji, czyli także w przypadku, gdy na sąsiedniej nieruchomości znajduje się przy granicy: budynek ze ścianą oddzielenia przeciwpożarowego, dojazd, plac lub budynek gospodarczy albo urządzenie związane z budynkiem niewymagające żadnej ochrony od sąsiedztwa parkingu. Na rysunku pokazano przykład negatywnych skutków zastosowania tych nowych wymagań w zabudowie wielorodzinnej przy uzbrojonej ulicy, zmuszających do rozrzutnej gospodarki terenem w mieście i pozostawienia między działkami pasa terenu o szerokości ≥ 32 m, bez jakiegokolwiek obiektywnej potrzeby i bez możliwości racjonalnego wykorzystania.

Oznaczenia: Bws – budynki wielorodzinne, Gd – granica działki, Lr – linia rozgraniczająca, sp – stanowiska postojowe, Ts – teren stracony

Rys. 5

Rys. 6

użytkowo, wymagany wg § 19 ust. 2 WT-2004, Zmp – zgrupowanie miejsc postojowych (parking).

Rys. 6. Nowe przepisy § 19 WT-2004 wymagają zachowania określonych odległości od granicy działki nie tylko parkingów, lecz również garaży otwartych, przy czym z uwagi na ich dużą pojemność (ponad 60 samochodów) odległość ta nie może być mniejsza niż 16 m.

Przepis nie uwzględnia (tak samo, jak w odniesieniu do parkingów) różnych stanów zabudowy i zagospodarowania działek sąsiednich, ale także nie bierze pod uwagę racjonalnych zasad budowy garaży otwartych ze ścianami ażurowymi (Sa), umożliwiającymi ich przewietrzanie zgodnie z § 108 ust. 2, bez potrzeby otwarcia w stronę granicy działki. Na rysunku pokazano możliwości racjonalnego usytuowania garażu otwartego, bez obiektywnej potrzeby zachowania odległości ≥ 16 m od granicy (Gd), wg § 19 ust. 2:

a) przykład usytuowania garażu otwartego ze ścianą bez otworów (Sbo) od strony granicy, zgodnie z § 12 ust. 1 WT-2004,

b) przykład usytuowania garażu otwartego bezpośrednio przy granicy działki ze ścianą oddzielenia przeciwpożarowego (Sop), zgodnie z § 235 ust. 2 oraz § 272 ust. 3.

MGR INŻ. ARCH. WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

NOWE PRZEPISY

▶ **Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 8 czerwca 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych (Dz. U. nr 144, poz. 1527).**

W Sądzie Okręgowym w Kaliszu oraz w Sądzie Rejonowym w Sosnowcu utworzono wydziały gospodarcze – do spraw gospodarczych, obejmujące właściwość tych sądów (dotychczas właściwe były: Sąd Okręgowy w Łodzi i Sąd Rejonowy w Będzinie).

W Sądzie Rejonowym w Częstochowie utworzono Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego (dotychczas właściwy był Sąd Rejonowy w Katowicach).

Rozporządzenie weszło w życie 1 lipca 2004 r. z wyjątkiem przepisów dotyczących utworzenia wydziałów gospodarczych w sądach rejonowych w Sosnowcu i w Częstochowie, które wchodzą w życie 1 października 2004 r.

▶ **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 14 czerwca 2004 r. sygn. akt SK 21/03 (Dz. U. nr 144, poz. 1531).**

Trybunał orzekł, że art. 26 ust. 1 ustawy z 3 kwietnia 1993 roku o badaniach i certyfikacji jest zgodny z art. 22 i nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

W swoim orzeczeniu Trybunał podkreślił, że swoboda działalności gospodarczej nie ma charakteru absolutnego i może być przez ustawodawcę poddawana pewnym ograniczeniom. TK uznał, że obowiązek uzyskania certyfikatu na znak bezpieczeństwa stanowi taką ingerencję w zasadę wolności działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji), która nie powoduje naruszenia istoty tej zasady. Celem podjętej przez ustawodawcę ingerencji jest ochrona interesu publicznego. Przewidziana sankcja ekonomiczna stanowi w tym przypadku konsekwencję niezastosowania się do obowiązku przewidzianego ustawą. Trybunał podkreślił swobodę ustawodawcy w określaniu sankcji związanych z niedopełnieniem przewidzianego ustawą obowiązku.

Trybunał odniósł się także do zarzutu nadmiernej penalizacji, związanej z zagrożeniem naruszenia obowiązku uzyskania certyfikatu podwójną sankcją: ekonomiczną i karną. TK podtrzymał stanowisko wyrażane wcześniej w swoim orzecznictwie, iż w świetle Konstytucji karanie dwukrotnie za to samo naruszenie jest niedopuszczalne. Jednocześnie

uznał jednak, że na tle niniejszej sprawy nie zachodzi tego rodzaju okoliczność. W związku z powyższym art. 26 nie może być uznany za niezgodny z art. 2 Konstytucji
Wszedł w życie 24 czerwca 2004 r.

▶ **Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. nr 147, poz. 1547).**

Dotychczas obowiązujący art. 5 ustawy – Prawo o notariacie, został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją RP i utracił moc obowiązującą do 30 czerwca 2004 r. (wyrok TK z 10 grudnia 2003 r., sygn. akt K 49/01, Dz. U. nr 217, poz. 2142).

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 5 ustawy – Prawo o notariacie notariuszowi za dokonanie czynności notarialnych przysuguje wynagrodzenie określone w umowie ze stronami czynności, nie wyższe jednak niż maksymalne stawki taksy notarialnej dla danej czynności. Wynagrodzenie to nie obejmuje kosztów przejazdu i innych niezbędnych wydatków, poniesionych przez notariusza w związku z dokonaniem czynności.

Postanowiono także, że maksymalna stawka za czynność notarialną nie może przekroczyć sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłoszanego do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Obecnie jest to 2201,47 zł, zatem maksymalna stawka za czynność notarialną wynosi 13 208,82 zł.

Weszła w życie 30 czerwca 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz. U. nr 148, poz. 1564).**

Co do zasady stawka taksy notarialnej za czynności notarialne zależy od wartości przedmiotu czynności notarialnej oraz od rodzaju czynności. Maksymalna stawka wynosi od wartości:

- 1) do 3 000 zł – 100 zł;
- 2) powyżej 3 000 do 10 000 – 100 zł + 3 proc. od nadwyżki powyżej 3 000 zł;
- 3) powyżej 10 000 do 30 000 – 310 zł + 2 proc. od nadwyżki powyżej 10 000 zł;
- 4) powyżej 30 000 do 60 000 – 710 zł + 1 proc. od nadwyżki powyżej 30 000 zł;
- 5) powyżej 60 000 do 1 000 000 – 1 010 zł

+ 0,5 proc. od nadwyżki powyżej 60 000 zł;
6) powyżej 1 000 000 – 5 710 zł + 0,25 proc. od nadwyżki powyżej 1 000 000 zł, nie więcej jednak niż sześciokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Za niektóre czynności nie zapłacimy jednak maksymalnej stawki, lecz jej część, np. za sporządzenie aktu notarialnego dokumentującego umowę zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu – połowę stawki maksymalnej, a za ustanowienie hipoteki w celu zabezpieczenia kredytu bankowego udzielonego na budownictwo mieszkaniowe, zakup domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego albo na działalność gospodarczą – 1/4 stawki maksymalnej.

Wysokość maksymalnych stawek notarialnych za niektóre czynności została określona kwotowo, np. za sporządzenie aktu notarialnego dokumentującego testament – 50 zł, pełnomocnictwo – 30 zł, za sporządzenie protokołu niedojścia do skutku licytacji, przetargu lub losowania nagród – 100 zł.

Określono także, że dodatkowe wynagrodzenie za dokonanie czynności notarialnej poza kancelarią notarialną wynosi:

- ▷ w porze dziennej – 50 zł,
- ▷ w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy – 100 zł,

za każdą godzinę niezbędną do dokonania tej czynności od opuszczenia kancelarii do powrotu. Weszło w życie 30 czerwca 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra kultury z 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. nr 150, poz. 1579).**

Wydane na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162, poz. 1568 ze zm.).

Określono tryb i sposób wydawania pozwoleń, także wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek o pozwolenie i prowadzenie m.in. robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz w jego otoczeniu.

Robotami budowlanymi przy zabytkach nieruchomych mogą kierować osoby, które posia-

dają odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz odbyły co najmniej 2-letnią praktykę zawodową na budowie przy zabytkach nieruchomych.

Weszło w życie 30 czerwca 2004 r.

► **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 21 czerwca 2004 r., sygn. akt SK 22/03 (Dz. U. nr 152, poz. 1610).**

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 21 czerwca 2004 r. orzekł, że § 50 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia ministra finansów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym w zakresie, w jakim pozbawia prawa do obniżenia podatku należnego podatnika VAT, nabywającego towar, czy usługę od podmiotu, który wystawił fakturę wraz z kwotą podatku, gdy dana sprzedaż nie była objęta obowiązkiem podatkowym, albo została zwolniona od podatku, a kwota wykazana w fakturze została zapłacona, jest niezgodny z art. 64 ust. 2 i 3, w związku z art. 84 i art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z zakwestionowanym przepisem, osoba, która błędnie wystawia fakturę VAT (mimo że w rzeczywistości nie jest podatnikiem VAT lub przedmiot obrotu nie podlega temu podatkowi) musi dokonać zapłaty określonego w fakturze VAT świadczenia. Zapłacona suma nie może być jednak traktowana przez kontrahenta jako podlegający zwrotowi podatek naliczony. Kontrahent nie może potraktować tego świadczenia jako podatku naliczonego, mimo że poniósł jego ciężar w ramach zapłaconej ceny. Trybunał wskazał, że podwójna sankcja – skierowana do nie-podatnika i jego kontrahenta – wynika jedynie z rozporządzenia. Tymczasem powyższe pogorszenie sytuacji kontrahenta może być wprowadzane jedynie w drodze ustawowej. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji, rozporządzenie jest aktem wykonawczym do ustawy. Zaskarżony przepis nie został wydany w celu wykonania ustawy, lecz jej samoistnego uzupełnienia o nowe grupy podmiotów.

TK podkreśla, że własność i inne prawa majątkowe powinny podlegać równej – i takiej samej dla wszystkich – ochronie prawnej. W przypadku nabycia towaru od nie-płatnika, który wystawił fakturę i zapłacił świadczenie (mimo że dany towar nie podlegał opodatkowaniu VAT), sytuacja jego kontrahentów staje się nieproporcjonalnie gorsza, niż sytuacja innych płatników VAT. Z tego powodu § 50

ust. 4 pkt 3 zakwestionowanego rozporządzenia narusza art. 64 Konstytucji.

Wszedł w życie 2 lipca 2004 r.

► **Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 162, poz. 1691).**

Postanowiono, że prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej innej niż małżeńska, np. ze spółki cywilnej i spółek osobowych, należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Wprowadzono zasadę pełnej surogacji majątków osobistych małżonków, co oznacza, że przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, należą w dalszym ciągu do majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Każdy z małżonków może samodzielnie zarządzać majątkiem wspólnym. Przepisy przewidują dwa odstępstwa od tej zasady. Po pierwsze – przedmiotami majątkowymi służącymi małżonkowi do wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności zarobkowej małżonek ten zarządza samodzielnie. Jednakże w razie przemijającej przeszkody drugi małżonek może dokonywać niezbędnych bieżących czynności. Po drugie – zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania:

- 1) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do używania lub pobierania z niej pożytków,
- 2) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia prawa rzeczowego, którego przedmiotem jest budynek lub lokal,
- 3) czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa,
- 4) darowizny z majątku wspólnego, z majątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych.

Małżonek może sprzeciwić się czynności zarządu majątkiem wspólnym zamierzonej przez drugiego małżonka, z wyjątkiem czynności w bieżących sprawach życia codziennego lub zmierzającej do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo podejmowanej w ramach działalności zarobkowej. Sprzeciw taki jest skuteczny wobec osoby trzeciej, jeżeli mogła się z nim zapoznać przed doko-

naniem czynności prawnej.

Jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie za zgodą drugiego małżonka, wierzyciel może żądać zaspokojenia także z majątku wspólnego małżonków. Natomiast jeżeli małżonek zaciągnął zobowiązanie bez zgody drugiego małżonka albo zobowiązanie jednego z małżonków nie wynika z czynności prawnej, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika, z wynagrodzenia za pracę lub z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw autorskich i praw pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy, a jeżeli wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Zatem od uzyskania zgody drugiego małżonka zostało uzależnione dochodzenie zaspokojenia z majątku wspólnego małżonków.

Przepisy dotychczasowe stosuje się do:

- 1) oceny skutków czynności zobowiązujących lub rozporządzających małżonków i ich odpowiedzialności za zobowiązania sprzed wejścia w życie ustawy,
 - 2) wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności majątkiem wspólnym za zobowiązanie jednego małżonka powstałe przed wejściem ustawy w życie,
 - 3) podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny, jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała przed wejściem ustawy w życie.
- Ustawa w ww. zakresie wchodzi w życie 20 stycznia 2005 r.

► **Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 162, poz. 1692).**

Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Szkoda może zostać wyrządzona przez:

- wydanie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą,
- wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji,

– niewydanie orzeczenia lub decyzji, gdy obowiązek ich wydania przewiduje przepis prawa,

– niewydania aktu normatywnego, którego obowiązek wydania przewiduje przepis prawa. Naprawienia szkody można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, niezgodności prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji z prawem albo niezgodności z prawem niewydania orzeczenia lub decyzji.

Jeżeli została wyrządzona szkoda na osobie podczas wykonywania władzy publicznej zgodnie z prawem, także można żądać odszkodowania za wyrządzoną szkodę oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W takiej sytuacji muszą jednak wystąpić szczególne okoliczności, zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie, które wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Ustawa ma zastosowanie do zdarzeń i stanów prawnych powstałych po wejściu jej w życie.

Wejdzie w życie 1 września 2004 r.

▶ **Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 30 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci ciepłowniczych oraz eksploatacji tych sieci (Dz. U. nr 167, poz. 1751).**

Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ciepłowniczej, który posiada tytuł prawny do korzystania z obiektu przyłączonego do tej sieci, może złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia. Jeżeli natomiast nie posiada tytułu prawnego do obiektu, może złożyć wniosek o określenie wstępnych warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej. Wzory wniosków ustala przedsiębiorstwo ciepłownicze lub dystrybutor ciepła, jednak w rozporządzeniu określono niezbędne elementy wniosków, jak również dokumenty, które należy dołączyć.

Przedsiębiorstwo ciepłownicze lub dystrybutor ciepła określa warunki przyłączenia lub wstępne warunki przyłączenia w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia kompletnych wniosków. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich określenia, a wstępne warunki przyłączenia przez rok. Rozporządzenie określa także niezbędne elementy umowy o przyłączenie, na podsta-

wie której następuje przyłączenie do sieci ciepłowniczej.

Warunki przyłączenia określone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres w nich oznaczony, o ile nie są sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

Weszło w życie 11 sierpnia 2004 r.

▶ **Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 19 lipca 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. nr 167, poz. 1758).**

▶ **Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. nr 168, poz. 1762).**

Określono, które substancje i produkty niebezpieczne, i pod jakimi warunkami, mogą być produkowane, wprowadzane do obrotu lub stosowane.

Załącznik nr 1 zawiera wykaz substancji rakotwórczych, mutagennych i działających szkodliwie na rozrodczość, dla których ustanowiono zakaz wprowadzania do obrotu dostępnego dla konsumentów.

Weszło w życie 12 sierpnia 2004 r., z tym że część przepisów weszło w życie 15 sierpnia, a inne wejdą 1 stycznia 2005 r. i 17 stycznia 2005 r.

▶ **Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 21 lipca 2004 r. sygn. akt SK 57/03 (Dz. U. nr 169, poz. 1785).**

Trybunał orzekł, że art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece nie jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 21 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji.

Motyw wprowadzenia domniemania zgodności wpisu z rzeczywistym stanem prawnym wiąże się bezpośrednio z funkcją instytucji ksiąg wieczystych jako tzw. rejestrów przedmiotowych, których podstawowym celem jest ustalenie stanu prawnego nieruchomości. Trybunał orzekł, iż z punktu widzenia spój-

ności systemu prawa ksiąg wieczystych należy uznać istotną funkcję domniemania z art. 3 ust. 1 zaskarżonej ustawy. W braku kwestionowanego domniemania dowód, co do prawdziwości wpisu do księgi wieczystej, spoczywałby na osobie trzeciej, zainteresowanej nabyciem jakiegokolwiek prawa na nieruchomości. Wiązałoby się to z koniecznością każdorazowego badania przez taką osobę prawdziwości wpisu, a tym samym przekreślałoby znaczenie ksiąg wieczystych. Trybunał uznał, że ustawodawca kształtując zasady prawa ksiąg wieczystych uwzględnił prymat ochrony praw osób trzecich działających w dobrej wierze oraz bezpieczeństwo obrotu. Ustawodawca uznał te wartości za istotniejsze niż bezwzględna ochrona właścicieli. Takie ujęcie, zdaniem TK, nie stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą ochrony własności – zwłaszcza że jednocześnie wprowadzone zostały rozwiązania pozwalające właścicielowi zapobiec powstawaniu negatywnych skutków analizowanych regulacji.

Wszedł w życie 30 lipca 2004 r.

▶ **Ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. nr 173, poz. 1807).**

Zgodnie z art. 2 ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób ciągły. Przepisów ustawy nie stosuje się jednak do działalności wytwórczej w rolnictwie.

Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej.

Działalność gospodarczą można podjąć po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo do Ewidencji Działalności Gospodarczej. Przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi muszą wpisać się do ww. Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez gminę.

Wykonywanie działalności gospodarczej w pewnych obszarach jest uzależnione od uzyskania koncesji, zezwolenia, licencji, zgody albo wpisu do rejestru działalności regulowanej (rozdział 4 ustawy).

Przedsiębiorca podejmujący działalność wraz z wnioskiem o wpis do rejestru przedsiębiorców albo do ewidencji może: złożyć wniosek o nadanie REGON-u, dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego lub aktualizacyjnego wymagane przez przepisy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, a także dokonać zgłoszenia płatnika składek do ubezpieczeń społecznych lub ich zmiany. Przedsiębiorca jest obowiązany dokonywać lub przyjmować płatności związane z wykonywaną działalnością gospodarczą za pośrednictwem rachunku bankowego, gdy stroną transakcji jest inny przedsiębiorca lub jednorazowa wartość transakcji przekracza równowartość 15 000 euro, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności.

Postanowiono, że nie można równocześnie prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy. Ograniczono również czas trwania wszystkich kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym. Od tych zasad przewidziano jednak liczne wyjątki. Wprowadzono pojęcie mikroprzedsiębiorcy – jest to przedsiębiorca, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro.

► **Ustawa z 2 lipca 2004 r. Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. nr 173, poz. 1808).**

Ustawa wprowadza zmiany w 64 ustawach, w tym w Ordynacji podatkowej. Wprowadzono przepis nakładający na organ podatkowy obowiązek udzielania na wniosek podatnika, płatnika lub inkasenta, pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w ich indywidualnych sprawach. Składając wniosek należy wyczerpująco przedstawić stan faktyczny oraz własne stanowisko w sprawie. Jeżeli organ nie dokona interpretacji (w drodze postanowienia) w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku, uznaje się, że organ ten jest związany stanowiskiem podatnika, płatnika lub inkasenta przedstawionym we wniosku. Jeżeli organ wyda postanowienie, to interpretacja w nim zawarta jest wiążąca dla organów

podatkowych i organów kontroli skarbowej. Zmieniono także wysokości opłat określone w załącznikach do ustawy o opłacie skarbowej w części II. dotyczącej czynności urzędowych (m.in. od decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu opłata wynosi 100 zł) oraz w części IV. – zezwolenia.

Wyżej wymienione ustawy z 2 lipca 2004 r. weszły w życie 21 sierpnia 2004 r., z tym że przepisy dotyczące wiążącej interpretacji przepisów podatkowych oraz przepisy dotyczące mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców wchodzi w życie 1 stycznia 2005 r. Przepisy dotyczące Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz posługiwania się przez przedsiębiorcę numerem NIP w obrocie prawnym i gospodarczym oraz w oświadczeniach pisemnych kierowanych do oznaczonych organów i osób, wchodzi w życie 1 stycznia 2005 r.

► **Obwieszczenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z 14 czerwca 2004 r. w sprawie wykazu norm zharmonizowanych (M.P. nr 31, poz. 551).**

Wydane na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. nr 166, poz. 1360, z późn. zm.). W załączniku nr 1 do obwieszczenia ogłoszono wykaz Polskich Norm (PN) wprowadzających europejskie normy zharmonizowane dyrektywą 89/106/EWG wdrożoną ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

► **Obwieszczenie ministra infrastruktury z 5 lipca 2004 r. w sprawie wykazu mandatów udzielonych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów (M. P. nr 32, poz. 571).**

Wydane na podstawie art. 7 ust. 3 pkt 1 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).

Wykaz mandatów został podany w załącznikach do obwieszczenia.

► **Obwieszczenie ministra finansów z 28 lipca 2004 r. w sprawie stawek odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych (M.P. nr 33, poz. 592).**

Stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, poczynając od 29 lipca 2004 r., wynosi 15 proc. kwoty zaległości w stosunku rocznym.

► **TRWAJĄ PRACE NAD**

► Poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Projekt przewiduje wprowadzenie przepisów określających maksymalną wysokość odsetek od sumy pieniężnej oraz wprowadzenie przepisu nie dopuszczającego wyłączenie lub ograniczanie przepisów o odsetkach maksymalnych postanowieniami umownymi.

► Poselskim projektem ustawy o kompensacie wydatków mieszkaniowych inwestorom. Projekt ustawy reguluje warunki przyznawania inwestorom prawa do kompensaty wydatków mieszkaniowych oraz zasady i tryb ich dokonania. Kompensatę stanowić będzie odpowiednio pomniejszenie zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym oraz zaległości podatkowej w podatku dochodowym o określoną kwotę albo dotacząz budżetu państwa w określonej wysokości. Kompensatą mają być objęte wydatki poniesione na zakup materiałów budowlanych, opodatkowanych stawką podatku na towary i usługi w wysokości 22 proc. dokonane w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2007 r.

► Rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o administracji rządowej w województwie. Projekt przewiduje jednoznaczne wskazanie Prezesa Rady Ministrów jako organu sprawującego nadzór nad działalnością administracyjną samorządowych kolegiów odwoławczych, a także wskazanie ministra właściwego do spraw administracji publicznej jako organu sprawującego nadzór nad działalnością wojewody z punktu widzenia zgodności z prawem, pod względem rzetelności i gospodarności.

► Poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług i innych ustaw. Proponuje się m.in. objęcie pojęciem budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym budowy i remontów budynków mieszkalnych i ich części oraz związanych z nimi urządzeń budowlanych.

► Poselskim projektem ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym. Projekt przewiduje uregulowanie zasad zwrotu osobom fizycznym części wydatków poniesionych przez nich w związku z budową i remontem budynków mieszkalnych lub ich części wraz z infrastrukturą.

ORZECZNICTWO:

► Zabudowa części pokoju szafą nieopiadającą podłogi, sufitu i tylnej ściany, której boczne ściany stanowią ściany pokoju, a front jest osadzony na zamontowanych na stałe w podłodze i w suficie prowadnicach, jest wykonaniem nowego, trwale umiejscowionego elementu w lokalu mieszkalnym, a wydatki związane z wykonaniem takiego elementu powinny być uwzględnione w odliczeniach od podatku zgodnie z art. 27a ust. 1 pkt 1 lit. g) i ust. 3 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (wyrok NSA z 13 sierpnia 2003 r., sygn. akt I SA/Łd 794/2002).

► Przepis art. 27a ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. nr 14, poz. 176 ze zm.) nie uzależniał możliwości odliczenia od podatku wydatków poniesionych na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczonych na zakup gruntu pod budynek mieszkalny, od wylegitymowania się przez podatnika tytułem własności gruntu lub prawem jego wieczystego użytkownika. Przepis ten wprowadzał warunek poniesienia przez podatnika w roku podatkowym wydatków na własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczone na zakup gruntu pod budowę budynku mieszkalnego. Istotnym więc było, by został poniesiony wydatek przeznaczony na zakup gruntu oraz by miał on cechę wydatku poniesionego na własne potrzeby mieszkaniowe. Za takim wnioskiem przemawia też wykładnia celowościowa omawianej ulgi, która spośród wydatków mieszkaniowych wyodrębnia wydatki na zakup gruntu (wyrok NSA z 2 grudnia 2003 r., sygn. akt III SA 413/2002).

► KONRAD ŁACIŃSKI

Pracownik Departamentu Orzecznictwa
w Ministerstwie Infrastruktury

Jak „odsunąć” parking od ulicy

12 kwietnia 2002 r. minister infrastruktury wydał rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690). Zostało ono zmienione rozporządzeniem ministra infrastruktury z 7 kwietnia 2004 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 109, poz. 1156).

Zmieniono m.in. dotychczasową treść art. 19, wprowadzając w ust. 2 minimalną wymaganą odległość wydzielonych miejsc postojowych lub otwartego garażu wielopoziomowego dla samochodów osobowych od granicy działki budowlanej.

Można zatem przyjąć, że jeżeli inwestor chce wydzielić miejsca postojowe na 5 stanowisk, musi zachować odległość 6 m zarówno od granic sąsiednich działek budowlanych, jak również od granicy działki budowlanej, będącej zarazem linią rozgraniczającą ulicę. Taka interpretacja, jakkolwiek możliwa, wydaje się nieprawidłowa. Należy zwrócić uwagę, że przepis ten ma na celu ochronę właścicieli sąsiednich działek budowlanych, w szczególności jeszcze niezabudowanych. Wybudowanie parkingu na pięć stanowisk w odległości 6 m (§ 19 ust. 2 pkt 2) od granicy działki budowlanej, pozwoli zachować minimalną odległość 10 m (§ 19 ust. 1 pkt 2) od okien budynku mieszkalnego wybudowanego później na działce sąsiedniej. Odległość ta zostanie zachowana nawet wtedy, gdy budynek na sąsiedniej działce budowlanej będzie usytuowany w minimalnej odległości od granicy działki (4 m – § 12 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia). Brak jest natomiast racjonalnych przesłanek, aby uznać, że odległość, o której mowa w § 19 ust. 2, musi być zachowana od granicy działki budowlanej, która jest jednocześnie linią rozgraniczającą ulicę. W wielu przypadkach oznaczałoby to bowiem, że nie będzie możliwe zachowanie linii zabudowy, jak również, że miejsca postojowe będą usytuowane w głębi działek budowlanych.

Należy zatem uznać, że w przepisie § 19 ust. 2 rozporządzenia z 7 kwietnia 2004 r.

nie chodzi o odległość od granicy działki budowlanej inwestora, lecz od granicy sąsiedniej działki budowlanej. Za taką interpretacją przemawia również treść uzasadnienia do projektu rozporządzenia ministra infrastruktury z 7 kwietnia 2000 r., w którym wskazano, że w § 19 wprowadzono „odległości usytuowania miejsc postojowych dla samochodów osobowych od granic sąsiednich działek budowlanych”.

§ 19. 1. Odległość wydzielonych miejsc postojowych, w tym również zadaszonych, lub otwartego garażu wielopoziomowego dla samochodów osobowych od okien pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi w budynku mieszkalnym, budynku zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem hotelu, budynku opieki zdrowotnej, oświaty i wychowania, a także od placu zabaw i boiska dla dzieci i młodzieży, nie może być mniejsza niż:

- 1) 7 m – w przypadku 4 stanowisk włącznie,
 - 2) 10 m – w przypadku 5 do 60 stanowisk włącznie,
 - 3) 20 m – w przypadku większej liczby stanowisk, z uwzględnieniem § 276 ust. 1.
2. Odległość wydzielonych miejsc postojowych lub otwartego garażu wielopoziomowego dla samochodów osobowych od granicy działki budowlanej nie może być mniejsza niż:
- 1) 3 m – w przypadku 4 stanowisk włącznie,
 - 2) 6 m – w przypadku 5-60 stanowisk włącznie,
 - 3) 16 m – w przypadku większej liczby stanowisk.

3. Odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się do sytuowania wjazdów do zamkniętego garażu w stosunku do okien budynku opieki zdrowotnej, oświaty i wychowania, a także placów zabaw i boisk dla dzieci i młodzieży.

4. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, nie jest wymagane przy sytuowaniu miejsc postojowych między liniami rozgraniczającymi ulicę.

(red.)

**Oddział Warszawski PZITB, Komitet Mieszkalnictwa Zarządu Głównego PZITB
oraz Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe zapraszają do udziału w**

**XV Konferencji Spalskiej
11 - 13 października 2004 r.**

BUDOWA I UTRZYMANIE DOMÓW MIESZKALNYCH

Szanse rozwoju mieszkalnictwa w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej

Udział w Konferencji Spalskiej jest spełnieniem obowiązku polegającego na stałym doskonaleniu kwalifikacji licencjonowanego zarządcy oraz szkolenia ciągłego wymaganego w samorządach zawodowych inżynierów budownictwa i może być potwierdzony stosownym zaświadczeniem

PATRONAT HONOROWY KONFERENCJI

- Sejmowa Komisja Infrastruktury
- Ministerstwo Infrastruktury
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- Związek Zawodowy „BUDOWLANI”
- Polska Izba Inżynierów Budownictwa
- Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa

WSPÓŁORGANIZATORZY KONFERENCJI:

- Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP
- Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych
- Krajowy Związek Pracodawców Budowlanych
- Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce
- Mazowiecka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
- Związek Miast Polskich

WARUNKI UCZESTNICTWA W KONFERENCJI

Konferencja odbędzie się w dniach 11 ÷ 13 października 2004 r. w Centralnym Ośrodku Sportu w Spale, ul. Mościckiego 2.
Rozpoczęcie Konferencji: 11 października ok. godz. 14:00
Zakończenie Konferencji: 13 października ok. godz. 14:00
Koszt uczestnictwa wynosi 1100,- zł

W ramach tej opłaty organizatorzy zapewniają zakwaterowanie (2 noclegi w pokojach 2-osobowych: 11/12 i 12/13.10), wyżywienie: (od obiadu 11.10.04 do obiadu 13.10.04) oraz materiały konferencyjne. Organizatorzy nie pokrywają kosztów delegacji.

W przypadku rezygnacji z udziału w terminie do dwóch tygodni przed rozpoczęciem konferencji koszty uczestnictwa mogą być zwrócone w wysokości do 50 proc. wniesionej wpłaty. W przypadku rezygnacji z udziału w terminie krótszym niż dwa tygodnie – koszty uczestnictwa nie będą zwracane.

WARUNKI REKLAMY I PREZENTACJI

Przewiduje się możliwość prezentacji firmy w czasie trwania Konferencji. Istnieje możliwość reklamy w materiałach konferencyjnych lub na stoisku wystawienniczym. Koszt reklamy i prezentacji ustalany jest indywidualnie.

Osoby lub firmy zainteresowane prezentacją własnej oferty podczas Konferencji lub uzyskaniem szerszej informacji, proszone są o kontakt z Biurem Organizacyjnym Konferencji.

Adres korespondencyjny:

WACETOB Sp. z o.o., ul. Hoża 50, 00-682 Warszawa

Wpłaty z tytułu uczestnictwa w Konferencji należy przelać **najpóźniej do 10 września** na konto :

WACETOB Sp. z o.o. ul. Bartycka 26, 00-716 Warszawa
PKO BP S.A. XV 0/Warszawa 33 1020 1156 0000 7702 0006 9310

PROGRAM KONFERENCJI:

- Ocena realizacji wniosków dotyczących polityki mieszkaniowej państwa zawartych w stanowiskach uczestników dotychczasowych Konferencji Spalskich
- Stan mieszkalnictwa w Polsce, uwarunkowania i bariery jego rozwoju w warunkach członkostwa w UE
- Mechanizmy wspomagające mieszkalnictwo w krajach UE
- Środki pomocowe z UE do wykorzystania w obszarze mieszkalnictwa
- Wieloletni program rozwoju mieszkalnictwa w Polsce

PATRONI MEDIALNI KONFERENCJI „SPAŁA 2004”

- DOMUS - miesięcznik zarządców nieruchomości
- INŻYNIER BUDOWNICTWA - czasopismo Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

**XV Konferencja Spalska 11 - 13 października 2004
BUDOWA I UTRZYMANIE DOMÓW MIESZKALNYCH
Szanse rozwoju mieszkalnictwa w Polsce
po przystąpieniu do Unii Europejskiej**

KARTA ZGŁOSZENIA UCZESTNICTWA

Nazwisko

Imię

Zakład pracy, adres, tel., faks

.....

.....

.....

Adres do korespondencji.....

.....

.....

.....

Numer identyfikacyjny NIP.....

.....
pieczętka i podpis osoby odpowiedzialnej za zgłoszenie

Kierunek: WSCHÓD

Jednym z warunków przetrwania polskich firm budowlanych jest możliwość podejmowania przez nie realizacji kontraktów na innych niż polski obszarach.

▼
Polskie firmy
budowlane
podejmując
realizacje w Rosji
mogą osiągnąć
30 proc. zysku

W czerwcu 2003 roku strona polska podpisała porozumienie o współpracy z GOSSTROJEM - rosyjskim odpowiednikiem ministerstwa budownictwa, w roku bieżącym z Kirgistanem, trwają negocjacje na temat porozumienia z Kazachstanem. Okazuje się, że w równym stopniu jak Polska kraje te zainteresowane są naszymi usługami budowlanymi na rynku wschodnim, polska praca oceniana jest bardzo wysoko, zatem nasza współpraca w opinii władz rosyjskich powinna być trwała i efektywna dla obu stron.

Mieszkania przede wszystkim

W Rosji szczególnie pożądane są obecnie inwestycje o charakterze mieszkaniowym. Buduje się bowiem dwa razy mniej mieszkań niż w 1987 roku. Wówczas powstawało ok. 76 mln m² powierzchni mieszkalnej, obecnie - 36 mln m², przy czym tylko w Obwodzie Moskiewskim i St. Petersburgu buduje się 9 mln m². Koszty budowy 1 m² kształtują się średnio na poziomie 350-415 dolarów. Sprzedaż natomiast oscyluje wokół 550-600 dolarów. Przy czym dane te nie dotyczą Moskwy. Tu ceny są nieporównywalne z innymi miastami, bywa, że w prestiżowym miejscu stolicy za 1 m² trzeba zapłacić 15 tys. dolarów.

Powyzsze relacje cenowe powodują, że osiągnięcie 30 proc. zysku przez firmę budowlaną staje się całkiem realne. W porównaniu z polskim rynkiem, gdzie rentowność wynosi kilka procent, a bywa, że do inwestycji trzeba doptacić, rynek rosyjski jawi się jako bardzo atrakcyjny.

Ta atrakcyjność jednak znacząco maleje, gdy przywołane zostaną trudności związane z finansowaniem tych inwestycji. Mnożyć można przykłady niemożności wyegzekwowania należnych pieniędzy, propozycje mało intratnych barterów lub konieczności dochodzenia swoich praw na drodze sądowej. Dlatego w ślad za inicjatywą podpisania porozumienia polsko-rosyjskiego pojawiła się propozycja zorganizowania spotkania,

w którym udział wezmą te instytucje, które będą mogły z jednej strony wspomóc system finansowania, z drugiej uczynić go bezpieczniejszym. Takie spotkanie odbyło się w Warszawie w lipcu bieżącego roku. Obok ministra Gasstroju Władimira Ponomariewa, szefa sejmowej komisji infrastruktury Janusza Piechocińskiego, Wiesława Szczepańskiego, ówczesnego podsekretarza stanu w ministerstwie infrastruktury, udział wzięli również: prezes Związku Banków Polskich, prezes Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego, prezes KUKI (firma o profilu ubezpieczeniowym posiadająca specjalny program wspierania rynków wschodnich w oparciu o gwarancje Skarbu Państwa oraz gwarancje wybranych banków rosyjskich). Obecni byli też przedstawiciele wielkich firm budowlanych zainteresowanych inwestycjami na Wschodzie, którzy ze swojej strony wskazywali na niebezpiecznie długie procedury związane z uzyskiwaniem pozwoleń na budowę przez polskie firmy. Podkreślali ponadto, że projekty do realizacji - poza Moskwą - nie powinny być mniejsze niż na kwotę 5 mln. dolarów.

Bezpieczeństwo finansowe

Przedstawione zostały dwa modele systemów finansowania inwestycji w Federacji Rosyjskiej i oba uzyskały akceptację strony polskiej. Szef Związku Banków Polskich podkreślił, że jest w Polsce grupa banków zainteresowana projektami budowlanymi. Poinformował, że aktualnie banki rosyjskie przechodzą specjalną certyfikację na depozyty - te które przejdą ją pomyślnie staną się wiarygodnymi partnerami dla polskich firm. Bank Gospodarstwa Krajowego potwierdził możliwość finansowania inwestycji budowlanych wspólnie z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych KUKI, na okres do trzech lat. Bez udziału Korporacji jest to również możliwe, jednak w takim przypadku konieczne są ze strony rosyjskiej gwarancje rządowe, najchętniej banków państwowych. Okazało się, że takie rozwiązanie jest do przyjęcia, obecnie w grę wchodzi gwarancje Raiffeisen Bank Rosja.

Wymagane zaangażowanie strony polskiej ocenia się na poziomie 10-15 proc. wartości całej inwestycji. Aż tyle, bo obok innych typowych kosztów pojawia się również koszt wydzierżawienia lub wykupienia gruntu - to jest jeden z warunków strony rosyjskiej. Poza Moskwą istnieje 20 regionów (w tym Rostowski, Irkucki, Omski, Baszkiria), które są w stanie zapewnić gwarancje deweloperom.

Warto zwrócić uwagę na Węgrów, którzy, mimo że znacznie później podpisali, analogiczne jak Polska

porozumienie, już przystąpili do realizacji pierwszego kontraktu w Rosji. W systemie węgierskim polisa ubezpieczeniowa kosztuje poniżej 1 proc. wartości kontraktu, gwarancja lokalnego banku rosyjskiego 2 proc., zaś regwarancja dużego banku rosyjskiego też 2 proc.

Wielkie możliwości, wielkie pieniądze

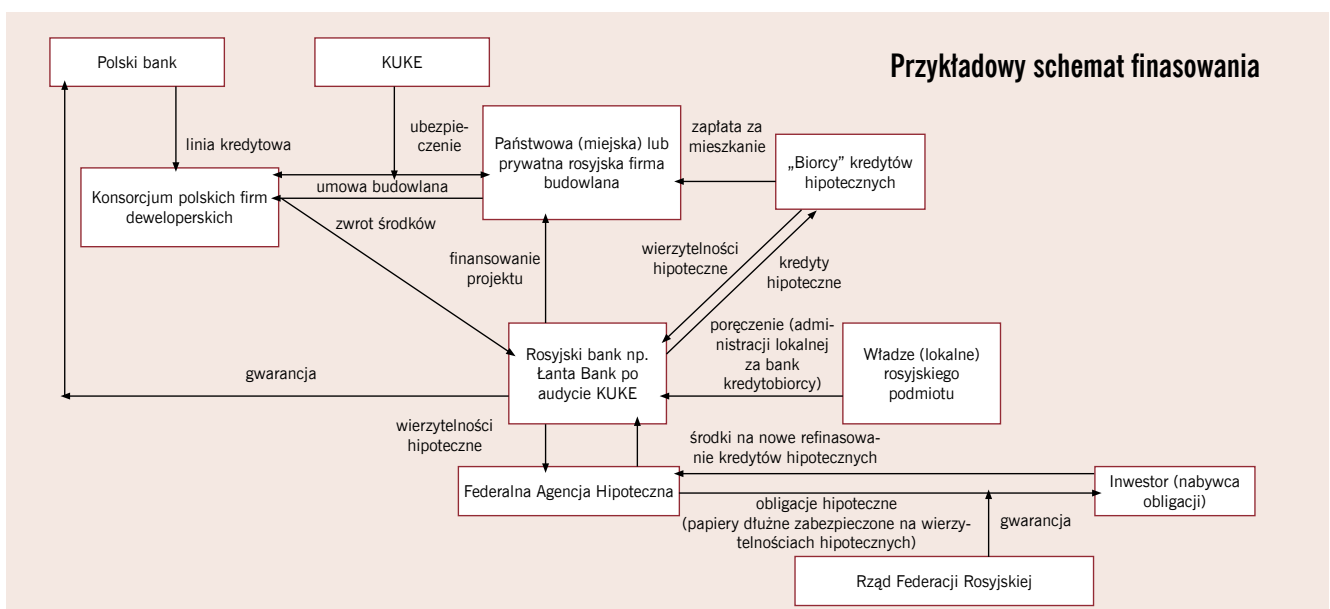
Pokonana bariera trudności finansowych nie jest jedyną do sforsowania. Uciążliwe są różne procedury wymagane przez stronę rosyjską, m.in. obowiązek uzyskiwania licencji. Okazuje się, że i tu podjęte zostały działania, które zdaniem ministra Ponomariewa, doprowadzić mają do zlikwidowania tego wymogu już od początku 2005 roku. Na dzień dzisiejszy informacje odnośnie trybu uzyskiwania tych i innych dokumentów, jak i wszelkie inne dotyczące funkcjonowania firm polskich na Wschodzie, zainteresowanym udziela Ministerstwo Gospodarki. Wzorem Węgrów współpraca polsko-rosyjska ma szansę wejść w fazę praktycznych realizacji. Oto w II połowie lipca Ministerstwo Infrastruktury otrzymało informację, że rozpisany został konkurs ofert na podjęcie budowy dwustu trzydziestopiętrowych mieszkalnych wieżowców w Moskwie. Przetarg na budowę pierwszych obiektów został już ogłoszony i kilka polskich firm pobrało specyfikację, chcąc zgłosić się do drugiego lub trzeciego etapu tej inwestycji. Kolejnym ważnym aspektem konstruowanej na szczeblu państwowym współpracy są praktyczne jej warunki funkcjonowania na szczeblach lokalnych. Zdaniem rosyjskiego ministra budownictwa warto, aby firmy polskie, zamiast przywozić ze sobą, poszukały podwykonawców na miejscu. Koszty ich zatrudnienia są nieporównywalnie niższe niż przywiezienia swojej ekipy, a poza tym organizacyjnie jest to spore uproszczenie. Podobnie z materiałami, jeśli nie wszystkie, to na pewno część optaca się kupować na miejscu. Okazuje się, że kupować optaca się również miejscowe, istniejące zakłady i przedsię-

biorstwa, w tym budowlane. W Rosji miała już miejsce tzw. „szybka prywatyzacja” i w jej wyniku okazało się, że sporo przedsiębiorstw jest dziś do sprzedania - ich nabywcy nie wytrzymali presji rynku. Można zatem rozważyć możliwość wykorzystania istniejących zakładów, dostępnych materiałów, a przede wszystkim wykwalifikowanych ludzi, angażując mniejsze środki niż startując od zera. Niezależnie jednak od takich oszczędności, środki którymi dysponować powinna firma przystępująca do wschodnich realizacji nie są małe. Proponowane przez Rosję kontrakty, oscylują wokół 5-10 mln dolarów. Docelowo są i większe np. 400-500 mln, ale Rosjanie wolą zaczynać od mniejszych. Chodzi o wzajemne sprawdzenie się w praktyce, o ewentualne znalezienie słabych punktów współpracy. Zatem, aby dziś przystąpić do przetargu, firma polska powinna mieć zdolność otrzymania kredytu w wysokości kilku mln. zł, a to znaczy, że powinna mieć przerób roczny na poziomie kilkudziesięciu, a lepiej kilkuset mln. złotych, a przy tym odpowiadającą wartości przedsięwzięcia, zdolność kredytową. Gwarancja, którą udziela bank jest swoistym kredytem, dlatego firma musi być naprawdę finansowo wiarygodna. Zainteresowane wschodnim kierunkiem małe firmy niestety ograniczyć się muszą do roli podwykonawcy.

Tymczasem duże o znaczącej marce firmy nie są w polskich rękach, a zatem ich strategia związana jest z polityką danego kraju - Hiszpanii, Finlandii czy Niemiec i jako taka niekoniecznie zgodna jest z interesem tej firmy w Polsce. Niestety taka jest rzeczywistość, ale ponieważ jej właściwością jest to, że ciągle się zmienia, należy mieć nadzieję, że te firmy, które „podejmą rękawicę” odniosą sukces, a to będzie sygnałem dla następnych i rozpoczynająca się dopiero współpraca rozwinie się, z czasem obejmując również mniejsze firmy.

► BARBARA MIKULICZ-TRACZYK

Rozpisany został konkurs ofert na podjęcie w Moskwie budowy dwustu trzydziestopiętrowych domów mieszkalnych

Ceny obiektów budowlanych wg wydawnictw SEKOCENBUD

Oweob PROMOCJA

00-682 Warszawa

ul. Hoża 50

tel. (022) 622-13-06

www.sekocenbud.pl

Oznaczenia regionów:

- DS - dolnośląski,
- KP - kujawsko-pomorski,
- LB - lubuski,
- LD - łódzki,
- LU - lubelski,
- MP - małopolski,
- MZ - mazowiecki bez Warszawy,
- OP - opolski,
- PK - podkarpacki,
- PL - podlaski,
- PM - pomorski,
- SK - świętokrzyski,
- SL - śląski,
- WM - warmińsko-mazurski,
- WP - wielkopolski,
- ZP - zachodnio-pomorski,
- WA - Warszawa

Zestawienie cen dla domu jednorodzinnego opracowano na podstawie następujących wydawnictw SEKOCENBUD z I półrocza 2004 r.:

- ▶ Biuletyn cen obiektów budowlanych - BCO
- ▶ Biuletyn cen regionalnych w budownictwie - BCR.

Przedmiotem prezentacji są ceny budynku wykonanego w technologii tradycyjnej przy zastosowaniu następujących rozwiązań:

- Fundamenty: ławy betonowe zbrojone, monolityczne.
- Ściany fundamentowe: warstwowe z bloczków betonowych i cegły pełnej oraz styropianu grub. 8 cm.
- Ściany nadziemia: zewnętrzne ściany warstwowe z cegły kratówki oraz płytek z betonu komórkowego i styropianu grub. 8 cm, wewnętrzne ściany konstrukcyjne z cegły pełnej.
- Stropy i schody: strop gęstożebrowy Teriva, schody żelbetowe monolityczne.
- Ścianki działowe z cegły dziurawki i płyt gipsowo-kartonowych.
- Posadzki: terakota, deszczulki dębowe oraz podłoga z desek.
- Stolarka: okna z PCW, drzwi płytowe pełne.

Cena nie obejmuje kosztów dokumentacji projektowej, kosztów zakupu gruntu oraz przyłączy mediów.

W kolumnie 4 zestawienia podane zostały średnie ceny krajowe ww. obiektu, natomiast w kolumnach 5÷21

podane zostały, wyrażone w procentach, odchylenia od średniej ceny krajowej w 16 województwach i w Warszawie. Z zestawienia wynika, że najdrożej buduje się w Warszawie, a najtaniej w województwie świętokrzyskim i podlaskim, przy czym występuje znaczny stopień regionalnego zróżnicowania cen dla stanów robót, elementów scalonych i robót zagregowanych w obiekcie.

Dla inżynierów-praktyków, którzy są uczestnikami budowlanych procesów inwestycyjnych przydatne będą na pewno wymienione we wstępie biuletyny SEKOCENBUD – BCO i BCR. BCO zawiera ok. 150 różnych obiektów budowlanych.

Informacje zawarte w tych biuletynach mogą być wykorzystywane przede wszystkim do:

- przygotowania ofert na przetargi i negocjowania cen w bezprzetargowym trybie zlecenia robót,
- sporządzania uproszczonych kalkulacji i rozliczeń robót,
- waloryzacji wynagrodzeń kontraktowych,
- szacowania wartości nieruchomości przez rzeczoznawców majątkowych,
- sporządzania wniosków o uzyskanie środków finansowych w ramach pomocy z Unii Europejskiej,
- sporządzania wniosków o uzyskanie kredytów.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Poz.	Stany robót, elementy scalone, asortymenty zagregowane obiektu	Jedn. miary	Średnia krajowa cena jednostkowa w zł	Odchylenia od ceny średniej krajowej w %																
				DS	KP	LB	LD	LU	MP	MZ	OP	PK	PL	PM	SK	SL	WM	WP	ZP	WA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
110.10	Roboty ziemne	m³	73.99	0.6	1.1	1.5	-3.3	-5.6	0.9	3.9	0.0	-6.7	-10.3	2.1	-11.7	-3.1	-5.3	7.2	7.3	22.5
110.20	Fundamenty	m³	298.61	9.4	-2.1	6.5	3.3	-3.5	4.1	-6.1	5.3	-1.0	-12.4	-3.5	-12.6	5.2	-6.9	6.8	4.6	14.9
110.30	Ściany podziemia	m³	347.74	0.0	-10.2	2.1	-1.4	-4.6	1.7	-0.2	0.8	-2.5	-7.5	-7.0	-7.0	0.7	0.1	6.0	6.8	12.5
110.50	Izolacje przeciwwilgociowe	m²	8.84	0.2	-2.8	-0.3	2.0	-1.4	1.4	-0.2	-0.2	-4.7	-9.7	9.7	-10.2	2.1	0.4	0.2	2.0	18.4
110 STAN ZEROWY		m² p.z.	187.76	2.2	-5.3	2.7	-0.5	-4.3	2.0	-0.5	1.5	-3.3	-9.3	-2.7	-9.5	0.9	-2.6	5.9	6.0	15.8
120.20	Ściany nadziemia	m³	423.54	-0.1	-3.8	1.5	-0.6	-6.8	1.4	-2.0	0.4	-4.5	-7.5	4.1	-11.1	1.4	0.5	10.8	4.2	14.9
120.30	Stropy, schody i podesty	m²	176.80	4.6	-0.8	3.2	0.0	-1.8	3.3	-5.4	2.1	-2.4	-9.1	2.5	-9.3	3.2	-3.2	4.2	4.3	10.8
120.40	Ścianki działowe	m²	57.49	-3.1	-2.9	-0.5	-0.8	-5.0	0.6	0.9	0.7	-6.4	-6.9	6.1	-10.2	-0.2	-1.5	8.7	8.5	20.3
120.50	Dach - konstrukcja	m² poł.	81.79	10.2	-6.2	1.7	0.3	-2.1	1.8	1.8	1.0	-1.0	-11.0	1.1	-9.0	3.2	4.2	-6.1	3.7	19.0
120.60	Dach - pokrycie	m² poł.	122.16	0.0	-2.5	0.3	1.4	0.8	5.4	-0.9	-0.1	-1.2	-11.0	2.0	-8.8	1.8	0.5	1.6	3.5	12.6
120.70	Izolacje p-wilg., cieplne, p-dźw.	m²	34.05	-0.7	-4.2	-0.3	1.4	-1.5	2.1	-3.1	-0.3	-1.6	-7.9	4.2	-7.5	2.9	-0.1	2.1	3.3	3.5
120.80	Okna i drzwi zewnętrzne	m²	398.07	-0.3	-5.0	0.9	-2.8	1.3	7.5	-3.8	1.5	-0.5	-3.1	2.0	-8.7	4.6	3.0	-0.4	0.2	4.9
120.90	Drzwi wewnętrzne	m²	214.82	-2.1	-0.9	0.0	0.9	2.8	5.7	-0.8	-1.5	-2.7	-7.9	0.3	-8.8	6.0	1.3	0.7	0.1	11.3
120 STAN SUROWY		m² p.u.	880.10	1.4	-3.6	1.0	0.0	-2.1	3.3	-1.8	0.6	-2.4	-8.3	2.9	-9.3	2.5	0.7	3.1	3.6	12.0
130.10	Tynki i oblicowania	m²	19.25	-0.6	-2.0	1.0	-0.2	-4.8	3.3	1.1	0.6	-4.9	-10.9	5.8	-9.7	0.4	-4.0	4.0	2.0	21.8
130.20	Roboty malarskie	m²	3.35	4.1	-3.4	2.7	-0.6	-9.7	2.3	0.6	2.5	-3.2	-15.0	14.8	-12.4	3.0	-4.5	2.3	-1.9	28.7
130.40	Podłoga	m³	134.81	3.6	-1.0	-3.6	10.9	-11.7	6.5	-3.3	5.1	-3.8	-15.4	4.6	-10.0	5.8	-2.4	0.8	3.6	21.5
130.50	Podłogi i posadzki	m²	105.14	1.1	-0.3	0.6	1.8	-3.7	3.1	0.0	0.3	-3.4	-9.1	4.3	-11.1	3.9	-0.9	2.4	-1.2	15.0
130.60	Elementy ślusarsko-kowalskie	kg	9.54	2.0	-2.7	-1.0	-0.5	-3.3	6.8	-4.2	0.4	-2.8	-7.7	10.7	-8.8	1.8	-5.4	5.8	3.3	5.1
130 STAN WYKOŃCZENIOWY WEWNĘTRZNY		m² p.u.	245.14	0.9	-1.1	0.3	1.9	-5.1	3.6	-0.1	1.0	-3.9	-10.5	5.5	-10.5	2.9	-2.3	2.8	0.5	18.0
140.10	Elewacje	m²	38.75	1.1	-1.3	3.0	1.6	-5.8	5.5	0.9	0.7	-4.3	-10.7	2.4	-11.4	0.5	-5.1	3.0	3.1	16.9
140.20	Różne roboty zewnętrzne	m² p.u.	13.06	1.6	5.6	-0.7	5.5	-3.8	0.5	-1.8	-0.2	-4.7	-5.9	-0.6	-8.8	2.9	-1.1	5.0	-1.3	14.8
140 STAN WYKOŃCZENIOWY ZEWNĘTRZNY		m² p.u.	57.59	1.2	0.3	2.1	2.5	-5.4	4.4	0.3	0.5	-4.4	-9.6	1.7	-10.8	1.0	-4.2	3.5	2.1	16.4
150	INSTALACJE ELEKTRYCZNE	m² p.u.	68.77	0.7	1.3	1.4	-3.2	-1.7	-0.5	-1.0	-4.8	-7.8	3.6	-7.0	-1.2	-3.5	2.7	2.1	16.2	
160	INSTALACJE SANITARNE	m² p.u.	150.23	-1.8	-1.9	1.6	-1.0	-7.4	3.3	1.6	-1.4	-1.7	-8.6	7.8	-5.8	3.1	3.7	-4.3	2.9	15.2
	OGÓŁEM OBIEKT	m² p.u.	1563.95	1.1	-2.8	1.2	0.1	-3.4	3.1	-1.0	0.5	-2.8	-8.8	3.2	-9.1	2.3	-0.2	2.6	3.2	14.0
		m³ k.b.	447.53	1.1	-2.8	1.2	0.1	-3.4	3.1	-1.0	0.5	-2.8	-8.8	3.2	-9.1	2.3	-0.2	2.6	3.2	14.0

KRYNICA

Część problemową pięćdziesiątej konferencji naukowej w Krynicy wypełnią „Mosty i tunele”. Tematyka przygotowanych referatów obejmuje wszystkie najważniejsze problemy budownictwa. Organizatorzy zapraszają pracowników uczelni, instytutów badawczych, biur projektowych oraz inżynierów praktyków.

Termin: 12-17 września, Krynica Zdrój

Organizator: Wydział Inżynierii Lądowej PW, Al. Armii Ludowej 16, 00-637 Warszawa, tel./faks (0-22) 660 65 56
e-mail: krynica2004@il.pw.edu.pl

WARSZAWA

Konferencja organizowana w ramach targów ŚWIATŁO 2004 na temat oświetlenia przestrzeni miejskiej, iluminacji obiektów oraz wykorzystania nowych rozwiązań w oświetleniu wnętrz oraz nowoczesnych układów i zintegrowanych systemów sterowania i nadzoru nad instalacjami budynków. W ciągu ostatnich miesięcy dokonano zmiany przepisów dotyczących instalacji elektrycznych. Wiele z nich jest nieznanymi praktykom, inne są źródłem niejasności i kontrowersji. Konferencja będzie okazją do wymiany poglądów i doświadczeń architektów, inwestorów, projektantów i użytkowników; szansą uzyskania informacji niezbędnych w pracy, nawiązania kontaktów z producentami i specjalistami z branży.

Termin: 30 września, Pałac Kultury i Nauki, Warszawa

Organizator: Agencja SOMA, Bronikowskiego 1, 02-796 Warszawa
tel. (0-22) 649 76 69, faks (0-22) 649 76 83,
e-mail: info@lightfair.pl

WARSZAWA

Konferencja organizowana podczas targów ELEKTROTECHNIKA 2004, poświęcona zmianom przepisów w zakresie instalacji elektrycznych, które nastąpiły w ciągu ostatnich kilku miesięcy, warunkom technicznym przyłączania odbiorców do sieci elektroenergetycznej, ochronie przed przepięciami atmosferycznymi i łączeniowymi oraz nowym przepisom w zakresie instalacji elektrycznych w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem. Udział w Konferencji „Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych” pomoże zaoszczędzić czas potrzebny do studiowania często zawiłych norm i przepisów. W ciągu jednego dnia uzyskanie Państwo wiedzę niezbędną w projektowaniu, wykonawstwie i eksploatacji instalacji i urządzeń elektrycznych.

Termin: 1 października, Pałac Kultury i Nauki, Warszawa

Organizator: Agencja SOMA, Bronikowskiego 1, 02-796 Warszawa
tel. (0-22) 649 76 69, faks (0-22) 649 76 83
e-mail: info@lightfair.pl

SPAŁA

Tematem tegorocznej konferencji będą „Szanse rozwoju mieszkalnictwa w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej”. Szersze omówienie tego wydarzenia publikujemy na stronie 33.

Termin: 11-13 października, Spała

Organizator: WACETOB, ul. Hoża 50, 00-682 Warszawa
tel./faks (0-22) 628 00 63, 622 13 46
e-mail: promocja @wacetob.com.pl

CIECHOCINEK

Odbędzie się pod hasłem „Inżynier budownictwa w zarządzaniu kontraktami w zamówieniach publicznych”. Zgłoszone referaty dotyczą m.in. problemów związanych z sytuacją polskiego inżyniera budowlanego po akcesji Polski do UE; zadań inżyniera projektanta w przygotowaniu inwestycji budowlanych w zamówieniach publicznych; obliczania wartości zamówienia z uwzględnieniem specyfikacji technicznych – wykonania i odbioru robót budowlanych; rola i odpowiedzialność kosztorysanta w procesie realizacji inwestycji w zamówieniach publicznych, wybrane zagadnienia organizacji kontroli realizacji kontraktu na roboty budowlane wg wzorów FIDIC.

Termin: 14-15 października, Ciechocinek

Organizator: OWEQB PROMOCJA Sp. z o.o.,
ul. Hoża 50, 00-682 Warszawa, tel./faks (0-22) 622 13 06
e-mail: m.miskiewicz@sekocenbud.pl

WARSZAWA

W dniu **19 października** br. odbędzie się w Warszawie XI Seminarium (panelowe) na temat: „Problemy jakości konstrukcji spawanych w budownictwie i przemyśle wg norm europejskich”, organizowane przez Sekcję Spawalniczą SIMP przy współdziałaniu Polskiej Izby Konstrukcji Stalowych. Zostaną wygłoszone następujące 20-minutowe referaty:

- ▶ „Elementy zapewnienia jakości prac spawalniczych w budownictwie stalowym”.
- ▶ „Wymagania stawiane personelowi spawalniczemu w budownictwie”.
- ▶ „Wymagania dotyczące zakresu kontroli i oceny poziomu jakości złączy spawanych”.
- ▶ „Przygotowanie zawodowe inżyniera spawalnika i inżyniera budownictwa”.
- ▶ „Relacje między spawalnictwem i inżynierem budowlanym - przykłady z produkcji”.

Na pytania, wypowiedzi i dyskusję przeznaczono 3 godziny.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami telefonu:

827 02 44 i 813 07 35 lub w Biurze Seminarium przy ul. Czackiego 3/5, V p., pokój 509.

CZĘSTOCHOWA

Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych Wacetob Sp. z o.o., Krajowy Związek Pracodawców Budownictwa oraz Zarząd Główny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa zapraszają do udziału w IX KONFERENCJI CZĘSTOCHOWSKIEJ. Tematem konferencji będą „Nowe wyzwania dla zawodu kosztorysanta w procesie inwestycyjnym”:

- ▶ rola i miejsce kosztorysanta w procesie inwestycyjnym
- ▶ budżetowanie inwestycji
- ▶ szacowanie wartości zamówienia na roboty budowlane
- ▶ kalkulacja ofertowa
- ▶ kontrola kosztów realizacji zamówienia na roboty budowlane
- ▶ rola i zadania kosztorysanta w przedmiocie stosowania prawa

Termin: 4-5 listopada, Częstochowa

Informacje i zgłoszenia: WACETOB Sp. z o.o.
00-682 Warszawa, ul. Hoża 50
tel./faks (0-22) 622-01-71, 625-78-07
www.wacetob.com.pl

1149,00 zł netto
(1401,79 zł brutto)

Cena do 15.10.2004

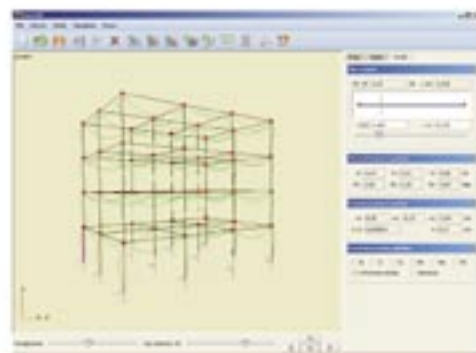
670,00 zł netto
(817,40 zł brutto)

R3D3 – Rama 3D

Najnowsze technologie na usługach inżyniera budownictwa
praca w przestrzeni 3D • radość projektowania • profesjonalny rezultat

R3D3 - Rama 3D - program z przyszłości

Program R3D3 - Rama 3D jest najnowszym autorskim programem z oferty firmy INTERsoft, służącym do przeprowadzania obliczeń statycznych przestrzennych układów prętowych.

Bogate doświadczenie firmy INTERsoft w pracy z przestrzenią trójwymiarową, zdobyte przy tworzeniu oprogramowania architektonicznego (ArCon, INTERsoft-IntelICAD), w połączeniu z szeroką wiedzą w zakresie oprogramowania inżynierskiego (Konstruktor, PlaTo), pozwoliło stworzyć program niepowtarzalny, bez precedensu na rynku oprogramowania. Interdyscyplinarny zespół programistów już dziś pracuje nad kolejnymi wersjami programu, a sukces ich pracy gwarantuje pomoc wybranej grupy kilkuset naszych Klientów, którzy przez swoje sugestie kierują rozwojem programu.

Firma INTERsoft programem R3D3 - Rama 3D ustaliła nową jakość w zakresie oprogramowania inżynierskiego. Głównym założeniem programu jest możliwość wygodnego, graficznego wprowadzania danych, dlatego jest ono niezwykle proste i intuicyjne - geometrię układu możemy zdefiniować używając wyłącznie myszki. Nie jest zatem konieczne wprowadzanie danych z klawiatury, choć i ten sposób wprowadzania danych jest dostępny. R3D3 pod względem wyglądu oraz sposobu obsługi jest zgodny z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie ergonomii pracy.

R3D3 już w pierwszej wersji posiada liczne funkcje zapewniające komfort pracy użytkownikowi. Wprowadzanie złożonych układów ułatwiają generatory podstawowych konstrukcji (ramy, łuki). Autorzy zadbałi o wiele udogodnień na etapie wprowadzania danych, takich jak, m.in.: automatyczne przyciąganie do siatki i węzłów, czy też użycie predefiniowanych bibliotek profili, co sprawia, iż zdefiniowanie skomplikowanego układu jest kwestią minut.

W zakresie obciążeń program umożliwia definiowanie obciążeń przęsłowych prostokątnych i trapezowych przyłożonych do całości pręta, poprzecznych i podłużnych. Obciążenia skupione w postaci siły lub momentu można przykładać do węzłów. Program umożliwia również definiowanie osiadiania podpór. W trakcie wykonywania obliczeń R3D3 może automatycznie uwzględniać ciężar własny konstrukcji. Program wykonuje obliczenia statyczne przestrzennych układów prętowych o stałym przekroju pręta na długości. Obliczenia i prezentacja wyników odbywają się w czasie rzeczywistym. Wyniki prezentowane są na ekranie w postaci graficznej oraz numerycznej. Widok układu można płynnie powiększać i obracać oraz można obejrzeć go z dowolnego położenia. Program wykonuje animację deformacji układu i umożliwia jej zapisanie w postaci pliku .avi. Aby obejrzeć wyniki dla konkretnego pręta wystarczy na niego kliknąć myszką. Do znalezienia wartości sił lub przemieszczeń w określonym punkcie służy wygodny suwak, jednak dokładne położenie punktu można wprowadzić również bezpośrednio z klawiatury.

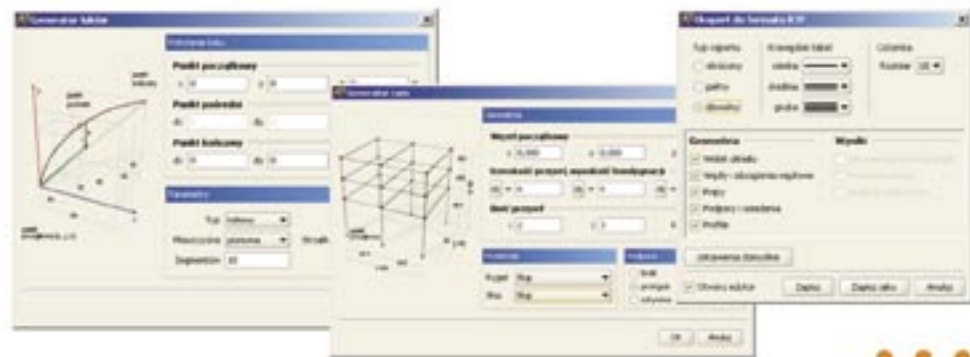
Dane wprowadzone w programie oraz wyniki obliczeń układu można przedstawić w postaci raportu i zapisać na dysku w celu późniejszej obróbki lub wydrukowania. Raporty zapisywane są w uniwersalnym formacie RTF. Można je edytować, np. w programie MS Word. R3D3 umożliwia dowolne ustawiania zakresu raportu i jego formy (szczonki, ramki itp.).

Już po pierwszych minutach pracy z R3D3 odnosi się wrażenie, że radzimy sobie z programem bardzo dobrze i wydaje nam się, że załączenie przez producenta podręcznika obsługi nie było konieczne. Praca w przestrzeni trójwymiarowej gwarantuje nam pełną kontrolę nad modelowaniem konstrukcji i zadawaniem obciążeń, redukując do minimum możliwość popełnienia błędu. Trudna i żmudna praca związana z wprowadzaniem ustrojów przestrzennych przetradza się nieomalże w dziecięcą zabawę, gdy zoptymalizowane algorytmy obliczeniowe pozwalają w czasie rzeczywistym na wizualizację, obliczenia i analizę projektu. I tylko końcowe raporty przypominają nam, że właśnie zamknęliśmy kolejny etap pracy.

R3D3 - Rama 3D

Wymagania:

Pentium III 450 MHz, RAM 128 MB, 60 MB wolnej przestrzeni na dysku, CD-ROM, Windows 98, 2000, XP, Linux/Unix.

Czasopisma specjalistyczne

Kontynuujemy prezentację najciekawszych propozycji prasy specjalistycznej.

CIEPŁOWNICTWO OGRZEWNICTWO WENTYLACJA

Redakcja: ul. Czackiego 3/5, pokój 216
00-950 Warszawa, skr. poczt. 1004
tel./faks (0-22) 828 27 26 , tel. (0-22) 826 43 35
www.cieplogaz.com.pl, e-mail: cow@cieplogaz.com.pl
cieploogrzewwent@sigma-not.pl

Na naszej stronie www.cieplogaz.com.pl Czytelnicy znajdą spisy treści oraz streszczenia artykułów. Znajdą się tam również odnośniki do stron www reklamujących się u nas firm. Autorzy artykułów publikowanych na łamach naszego czasopisma otrzymują 4 punkty od Ministerstwa Nauki i Informatyzacji (dawniej Komitetu Badań Naukowych).

W numerze wrześniowym naszego czasopisma ukaza się m.in. wnioski z Konferencji Naukowo-Technicznej „Indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania mieszkań w budownictwie wielorodzinnym”, która odbyła się w maju br. na Politechnice Białostockiej (w numerze czerwcowym naszego czasopisma m.in. zamieszczona była relacja z tej konferencji. W numerze lipiec-sierpień zamieściliśmy kolejne referaty).

Wnioski zawarte są w piśmie do Pana Zbigniewa Kamieńskiego, zastępcy dyrektora Departamentu

Bezpieczeństwa Energetycznego Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Wnioski zostały opracowane przez Komitet Naukowy w składzie: prof. Stanisław Mańkowski, prof. Witold Wasilewski – Politechnika Warszawska, prof. Gerard Jan Besler – Politechnika Wroclawska, prof. Edward Szczechowiak – Politechnika Poznańska, prof. Kazimierz Pieńkowski – Politechnika Białostocka.

Ukażą się m.in. 2 artykuły z ww. konferencji:

- ▶ Współczynniki redukujące wskazania cieczowych podzielników kosztów ogrzewania. Przykład wyznaczenia - Joanna Piotrowska – Woroniak, Grzegorz Woroniak,
- ▶ Odzysk ciepła od pionów grzewczych jako element systemu rozliczania kosztów ogrzewania – nakaz czy zalecenie? -Paweł Michnikowski ALMOT-ECO bis, oraz
- ▶ Stanowisko do badań izolacji cieplnych rur sterowane komputerowo - Leon M. Kołodziejczyk,
- ▶ Zastosowanie termografii do weryfikacji modelu numerycznego - Michał Skrzyszewski, Zbigniew Rymarczyk,
- ▶ Efekty ekonomiczne i zdrowotne odzyskiwania ciepła w mechanicznych instalacjach wentylacyjnych stosowanych w budownictwie wielorodzinnym- Marian Rosiński, Zenon Spik,
- ▶ Analiza rozwiązań i efektywności energetycznej zagranicznych budynków helioaktywnych - Katarzyna Dudko

Zachęcamy do prenumeraty czasopisma

PRZEGLĄD budowlany

MIESIĘCZNIK POLSKIEGO ZWIĄZKU INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW BUDOWNICTWA

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 201
00-050 Warszawa
tel./faks (0-22) 826-67-00, 828-27-20
e-mail: biuro@przegladbudowlany.pl
www.przegladbudowlany.pl

Czy istnieje szansa na ożywienie w budownictwie europejskim w ciągu następnych kilku lat? O prognozach rozwoju poszczególnych segmentów budownictwa piszemy we wrześniowym wydaniu „Przeglądu Budowlanego” w dziale Rynek budowlany.

W tym wydaniu polecamy również artykuł o odpowiedzialności rzeczoznawców budowlanych PZITB. Autorzy artykułu starają się odpowiedzieć na pytanie, jaka jest rola rzeczoznawcy budowlanego w procesie inwestycyjnym i eksploatacyjnym obiektów budowlanych.

Szpecially warto zwrócić uwagę na dział Nauka dla budownictwa, w którym można przeczytać o wybranych aspektach realizacji inwestycji budowlanych według warunków kontraktowych FIDIC, a także o europejskich wzorcach budynków helioaktywnych – tematyka oryginalna i mało znana w Polsce.

Poza tym, jak zwykle informacje na temat nowości, jakie pojawiły się na rynku materiałów budowlanych i wykończeniowych. W tym miesiącu prezentujemy kleje i uszczelniacze do dachówek, a także najnowsze programy komputerowe dla inżynierów.

Ten numer zawiera również szczegółowe informacje o konferencjach, jakie odbędą się we wrześniu i październiku, oraz drugą część artykułu o bhp na placu budowy w świetle przepisów europejskich.

Zapraszamy do lektury!

Inżynieria
i Budownictwo

Przegląd Budowlany

Gaz, Woda i Technika
Sanitarna

Ciepłownictwo,
Ogrzewnictwo,
Wentylacja

Gospodarka Wodna

Wiadomości
Melioracyjne
i Łąkarskie

INPE

Spektrum – magazyn
informacyjny SEP

Drogownictwo

Wiadomości naftowe
i gazownicze

Inżynieria Morska
i Geotechnika

Materiały Budowlane

Wiadomości IPB

INŻYNIERIA BUDOWNICTWA

Wydawca: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo
00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14
Redakcja: al. Armii Ludowej 16, pok. 128
00-637 Warszawa, tel./faks (0-22) 629-69-86
e-mail: pzitbinzynieria@pro.onet.pl

Redakcja „Inżynieria i Budownictwo” przedstawia Czytelnikom informację dotyczącą dwóch kolejnych, opublikowanych zeszytów czasopisma, a także nowo wydanej książki pt. „Stefan Kaufman. Życie i dzieło”. W zeszycie 8/2004 został zamieszczony artykuł, w którym dokonano przeglądu tematyki prac z zakresu konstrukcji stalowych, aluminiowych oraz zespolonych stalowo-betonowych, opublikowanych na łamach „Inżynierii i Budownictwa” w latach 1938-2003, tzn. w całym dotychczasowym okresie wydawania miesięcznika. Opublikowano również artykuły dotyczące badań węzła spawanego zagrożonego rozwarstwieniem blachy czołowej, awarii i odbudowy ceglano-żelaznego sklepienia krzyżowego w „Zielonej bramie” w Gdańsku i wzmocnienia stropu w budynku zabytkowym z początku XX wieku. Na szczególną uwagę projektantów i wykonawców zasługuje artykuł dotyczący spawalności stali zbrojeniowych stosowanych w konstrukcjach żelbetonowych. Zamieszczono też artykuły na temat korozji zbrojenia w betonie, zarządzania niezawodnością obiektów budowlanych oraz bentonitowych przesłon przeciwfiltracyjnych

w starych wysypiskach odpadów komunalnych, a także informacje o konferencjach naukowych, działalności samorządu zawodowego oraz recenzje książek. W zeszycie 9/2004 zamieściliśmy wspomnienie o śp. Profesorze Romanie Ciesielskim, zmarłym 9 czerwca 2004 roku, cenionym jako wielki autorytet naukowy, zawodowy i moralny, sumienie środowiska budowlanego. Tematyka zeszytu, przygotowanego we współpracy z Komitetem Organizacyjnym 50. Jubileuszowej Konferencji Naukowej KILiW PAN i KN PZITB, dotyczy budownictwa mostowego i tunelowego, a więc tematyki, której jest poświęcona część problemowa tej konferencji. Do zeszytu jest dołączony kolejny zeszyt (nr 3/2004) „Biuletynu Informacyjnego Związku Mostowców RP”.

Czytelników „Inżynieria Budownictwa” informujemy również, że nakładem Fundacji PZITB Inżynieria i Budownictwo została wydana książka pt. „Stefan Kaufman. Życie i praca”. Jej autorem jest prof. dr inż. Andrzej Ajdukiewicz. Tę książkę można zamówić pod adresem redakcji.

Informujemy również, że od lipca 2004 r. członkowie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa mogą prenumerować „Inżynierię i Budownictwo” po cenie ulgowej (7,50 zł za egzemplarz), tj. 90,00 zł rocznie (45,00 zł za pół roku). Należność za prenumeratę prosimy wpłacać na konto: Fundacja PZITB Inżynieria i Budownictwo, 00-050 Warszawa, ul. Świętokrzyska 14, Bank Millennium Warszawa, nr 23 11602202 0000 0000 5515 9052.

Redakcja: ul. Świętokrzyska 14a, pok. 409, 00-950 Warszawa
skr. poczt. 1004, tel./faks (0-22) 826-20-27, 827-52-55
tel. (0-22) 828-23-91
e-mail: materiałybudowlane@neostrada.pl
www.materiałybudowlane.info.pl

Miesięcznik „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo to źródło wiedzy o nowych wyrobach i technologiach budowlanych, ciekawych realizacjach, normalizacji i certyfikacji, nowych uwarunkowaniach związanych z przystąpieniem Polski do UE, aktualnych przepisach prawnych i ekonomicznych z dziedziny budownictwa, rynku budowlanego. W każdym wydaniu znajdują Państwo wiele interesujących materiałów.

W „Materiałach Budowlanych” nr 7/2004 tematem wydania jest stolarka budowlana, a w nim, m.in. artykuły:

- ▶ „Zasady oceny, wymagania i metody badań okien”;
- ▶ „Okna z PVC”;
- ▶ „Drzwi wejściowe – właściwości techniczne i użytkowe”;
- ▶ „Klasyfikacja drzwi o podwyższonej odporności na włamanie w świetle norm europejskich”;

- ▶ „Odporność drzwi na warunki klimatyczne”;
- ▶ „Okucia i mechanizmy do przeciwpożarowych elementów otworowych”;
- ▶ „Drzwi przeciwpożarowe w budynkach użyteczności publicznej”.

W lipcowym wydaniu miesięcznika „Materiały Budowlane” – technologie – rynek – wykonawstwo znajdują Państwo interesujące artykuły także w stałych działach.

Zachęcamy do lektury kolejnego odcinka Podręcznika Fizyki Budowli, poświęconego podstawom przenoszenia ciepła.

W dziale „Praktyka budowlana” publikujemy artykuł o deskowaniach selektywnie przepuszczalnych (CPF), a w dziale „Dachy” – o roli i znaczeniu paroizolacji stosowanej powszechnie w dachach spadzistych. W dziale „Drogi, mosty” polecamy publikację dotyczącą ochrony przeciwerozynnej konstrukcji gruntowych. W dziale „Rynek budowlany” znajdują Państwo aktualne informacje o rynku wyrobów budowlanych w świetle regulacji prawnych UE, a także dotyczące produkcji wyrobów i usług budowlanych.

Zapraszamy do lektury, a członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, którzy dotychczas nie są stałymi Czytelnikami miesięcznika „Materiały Budowlane” zachęcamy do prenumeraty. Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją. Dla członków PIIB mamy specjalną ofertę.

▼
 Czasopismo
 Polskiego Związku
 Inżynierów
 i Techników
 Budownictwa
 wydawane od 66 lat

▼
 Czasopismo
 Stowarzyszenia
 Inżynierów
 i Techników
 Przemysłu
 Materiałów
 Budowlanych